

Günebakan

AYDIN FEN LİSESİ İKİ AYLIK KÜLTÜREL ÖĞRENCİ DERGİSİ

YIL: 4 SAYI: 11

"Benim manevi mirasım ilim ve aklıdır." K. Atatürk

MAYIS-HAZİRAN 2002

**AYDIN FEN LİSESİ
İKİ AYLIK KÜLTÜREL
ÖĞRENCİ DERGİSİ**

YIL: 4 SAYI: 11 MAYIS-HAZİRAN 2002

SAHİBİ

AYDIN FEN LİSESİ Adına
Okul Müdürü
A. Tansel SARAYKÖYLÜOĞLU
atanselsa@mynet.com

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Türk Dili ve Edb. Öğretmeni
Emine ALTINSOY
eminealtinsoy@hotmail.com

EDİTÖR ÖĞRENCİLER

İlke MIRIK
milkyfraise@hotmail
Erinç KARĞAN

DANIŞMA KURULU

Ayşegül METİN
Cengiz SAÇAR
Emine TİRİÇ
Hülya OLGUN
İsmail ÜNGÖR
Nihat AFŞİN
Özer AKYILDIZ
Sedat ÖZCAN

YAYIN KURULU ÖĞRENCİLERİ

Hatice Ümran EVREN
Eren ARSLAN
Gökşen ŞAHİN
Duygu KARATAŞ
Elvan PALABIYIK
Başak SORAN
İbrahim ÇAĞRICI
M. Murat TÜRKCAN
N. İlker ERÇİN
Ersin GENÇ

KAPAK RESMİ

Erinç KARĞAN

DİZGİ BASKI

Dizgi: Mehmet VARDAR
Baskı: KONAKLI DERSHANELERİ
BİLGİ İŞLEM MERKEZİ

**"SİZLER, YANİ YENİ TÜRKİYE'NİN GENÇ EVLATLARI...
YORULSANIZ DAHİ BENİ TAKİP EDECEKSİNİZ."****M. K. ATATÜRK**

Koparılan defter sayfalarına yorgun kurşun kalemlemlerden akan yüreklerle on birinci sayıda yeniden merhaba! Koca bir merhaba bu dergide yazan, çizen, sayfalarda düştü, düşüncesi olan herkes adına.

Sözlükten başka bir kelime düştü kalemimize bu sefer, 'denge' nin gölgesi düştü sayfalara. "Buz Kalıplarının İçinde" ki hava kabarcıklarına baktık; şairlere sorduk, dinledik; durup kendimizi sorguladık sonra... Bizden ,hepimizden yansıyanlar ellerinizde şimdi; kuralları öğrenmeye çalışan, bir yanı çocuk hayatlarımızdan yansıyanlar. Bir dönem daha biterken, gidenler sıralara bir çizik daha atıp yenilere devrederken sınıfları, özlere ne öğrendik biliyor musunuz? Direnmelere, inkarlara rağmen bir dengeye kanıt yaşıyoruz.

"Dünyaya geldiğiniz gün bir yandan yaşamaya bir yandan ölmeye başlarsınız" diyor Montaigne. Sürekli bir hareket var yaşamda, sürekli bir 'gitmek', durmamak. Dedik ya, bir dönem daha bitiyor, birileri daha özne şimdi bu fiile, biz de 'gizli' özneleriyle 'özmek'lerin kapılarının ardında, kapanılan sıralarda, yastıklarda. Bu okulun bahçesindeki gölgelerde, duvarlarındaki tebeşir izlerinde, yurt binasına uzanan taşlı topraklı yolda, koridorlarda, sıralarda kokusunu bırakan dostlara 'güle güle' demek düşüyor şimdi kalanlara. Ağlaya özleye, güle güle hayallerinize giden yollarda! Eksile eksile, yeni 'merhaba'lar için.

Çok şey paylaştık, çok şey kattık kendimizden. Bu dergiyi de birlikte büyüttük. İsmarlama çaylarla, el koyulan kurabiyelerle, kırmızı kalemlerimizle ellerimizi çizikler içinde bırakarak yazdık, çizdik. Bizden sonrakilere bırakmak için bizden öncekilerden öğrendik. Tüm emekler için teşekkürler.

Bağıra bağıra söylediğimiz şarkılarımızla, sevdalarımız, düşlerimizle deliliğe yakın ama daha akıllıyız yollarımızda. Ama 'şairlik deliliklerin en şifasızıymış' yazdığına göre Miguel de Cervantes Saavedra'nın. Biz de saire sorduk dengeyi. Sunay Akın, yirmi dokuzuncusunu Aydınlılara sunduğu gösterisi sonrası heyecandan titreyen sorularımıza öykülerle süslediği sınırsız cevaplar verdi. Bize sanatçıların sistemin, çarkların dışında olduklarını söyledi. Çemberin dışından umut dolu baktı. Ve aramızdan bir satır umut da bize bıraktı.

"Bir cismin denge noktasını bulup onu yukarı kaldırıncaya denge bozulur. Ama denge noktasının dışında kalmak onu her zaman korur."

Coşkulu, ele avuca sığmaz, sürüye katılmamış sanatçıları 'dengesiz' olarak nitelendirir insanoğlu. Onlar galiba dengeyi böyle koruyorlar, dışında kalarak.

Bir yerlerde, bir şekilde ulaşabildiğimiz, bizi bizle paylaşan herkese, farklılığımızı bir kapak altında toplayıp alıcılı bir dergiye ön ayak olan öğretmenlerimize, bu dergiyi basmamızı sağlayan sponsorlarımıza, ... Teşekkürler...

Neredeyse su kabarcığının davasını atlıyorduk. Son söz onun olsun öyleyse. Son söz çemberin dışından bir insandan, şair Metin Altıok'tan olsun.

"Sevgiyle söylenmiş bir küçük sözcük,
Bir hava kabarcığı buz kalıbı içinde
Sıkışmış ve kuşatılmış çepeçevre.
Sanki aşkın donmuş su düzeci
Hiç kıpırdamadan duruyor olduğu yerde.
Dirence gizliyor böylece
Bizdeki bozulmuş dengeyi, başaşağı gitsek de."

YAYIN KURULU**AYDIN FEN LİSESİ ÖĞRENCİ DERGİSİ YAZIŞMA ADRESİ**

Aydın Fen Lisesi Kültürel Öğrenci Dergisi Günebakan
Girne Mah. Taşlıboğaz Senti Elifkent Elif III. Sk. Ayko 09000 / AYDIN
Tel: 0.256. 219 14 98
Fax: 0.256. 219 23 66
Email: aydinfenlisesi@scientist.com

İLK SÖZ

Tanıtım Barı ve İlk söz / Yayın Kurulu 1

İÇİNDEKİLER

İçindekiler ve Açıklama / Yayın Kurulu 2

GÜNDEM

Yetenek / Okul Müdürü 3

Kısa-Kısa / Yayın Kurulu 3

İstanbul Bekle / Yayın Kurulu 5

Röportaj / İbrahim Çağırıcı-Başak Aldemir 6

BİLİM

Bilim ve Ruh / İlke Mırık 8

Doğanın İsteği / Erdiç Yılmaz 8

Akil Oyunları / Ozan Önen-Emrah Uysal 9

Yıldızların Efendisi / Hatice Ümran Evren 11

KATALİZ

Pamukkale / Eylem Kutay 12

Balın Kimyası ve Doğası / Ayşe Nur Güleçoğlu 13

Doğayla Beraber / Pınar Karatay 13

Radyoaktivite / Aylin Göke 14

Kara Felaket / Fatih Demirel 15

Karbon-14 Metodu / Hüseyin Yiğit 15

Üzeyir Kalkan'la Bir Sohbet / Hatice Ümran Evren 16

ALMAÇ

Biyoröportaj / Hande Ezgi Aydın 17

Homeostasi / Başak Ünüvar 18

Ağırlık Merkezi / Başak Aldemir 19

Denge Durumu / Didem Öz 20

Ergenin Savaşı / Özge Ertunç 21

Bir Haltercinin Dramı / Asena Devrim 21

EDEBİYAT

...VS / İlke Mırık 22

BAŞ UCU YAZILARI / Duygu Karataş 23

ASLI'NDA / Aslı Akyol 24

İZDÜŞÜM / Eren Arslan 25

SarmaşıkRuhu / Ayşe Aydın 25

Şiir / Ecenur Aydın 26

Hayat / Sultan Acar 26

Şiir / Hande Ezgi Aydın 26

Labirent / Bengü Deren 27

Anka Kuşu / Halil İbrahim Dokuyucu 27

Mavi / Uğur Irmak 28

ÇİZİM

ÖZGÜRLÜK / Erinc Karğan 29

TARİH

Karanlık Gecenin Çılgılığı / Asena Devrim 31

KİTAP

AFL Ne Okuyor? / Elvan Palabıynk-Başak Soran 32

Bir Dahî: Johann Wolfgang Goethe / Ecenur Aydın 34

Şair Sunay Akın ile Röportaj /

Ozan, Gökşen, İlke, Duygu, Elvan, İbrahim 34

SİNEMA

7 RENK SİNEMA / Gökşen Şahin 37

Vizyon / Gökhan Önel-Çağdaş Köksal 38

PSİKO-ANKET

5 Soru 65 Cevap / Yayın Kurulu 39

MÜZİK

Onlar / Nazif İlker Erçin 41

Müzikal Enfeksiyon / Mehmet Tahir Yumukoğlu 41

Murat Gögebakan / Nazif İlker Erçin-Tahir Yumukoğlu 41

Demir Demirkan / Nazif İlker Erçin-Tahir Yumukoğlu 41

Alternatif / Nazif İlker Erçin-Tahir Yumukoğlu 41

AKTÜALİTE

Kavak Yelleri / Ersin, Bilgehan, Tahir, Oğuz Alp 42

OBS / Oğuz Alp Şenoğlu 43

SPOR

Streetball Turnuvası / Spor Servisi 44

Yanan Son Kırmızı Işık ve Yarış Başlıyor / Gihan Kara 44

Futbolun Dengesizleri / Emrah Uysal 45

Futbolumuz Göz Kamaştırıyor / Onur Güvenç-Burak Ünüvar 46

Tamamen AYDIN FEN LİSESİ ÖĞRENCİLERİ'nin özgün eserleri ve özgür bakış açılarıyla hazırlanan AYDIN FEN LİSESİ İKİ AYLIK KÜLTÜREL ÖĞRENCİ DERGİSİ GÜNEBAKAN 2140 sayılı Tebliğler Dergisi'nin "Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği"ne uygun olarak yayına sunulmaktadır ve dergi içeriğindeki yazı, çizim vb. tüm eserlerin sorumlulukları eser sahiplerine aittir. Derginin tüm basım giderleri sponsor desteğiyle karşılanmaktadır ve ücretsiz olarak dağıtımı yapıp iki ayda bir yayınlanan bu dergi üzerinden hiçbir ekonomik kazanç elde edilmemektedir. Kültürel Öğrenci Dergisi Günebakan, aynı zamanda Aydın Fen Lisesi resmi yayın organıdır.

"Benim manevi
mirasım
ilim ve aklıdır."

"ÇALIŞMADAN, ÖĞRENMEDEN, YORULMADAN rahat yaşama yolları aramayı alışkanlık haline getirmiş milletler önce ONURLARINI, sonra HÜRRİYETLERİNİ daha sonra da GELECEKLERİNİ kaybetmeye mahkumdur.

Mustafa Kemal ATATÜRK

YETENEK

A. Tansel SARAYKÖYLÜOĞLU
Okul Müdürü
atanselsa@mynet.com

İnsanlar doğuştan bazı yeteneklere, becerilere sahip olarak dünyaya gelirler. Bu yeteneklerini su yüzüne çıkarabilen ve ortaya koyabilenler, diğer insanlara göre daha az sayıdadır.

Yaratıcılık, her insanda bulunabilecek olan bir beceridir. Önemli olan, insanların içindeki bu cevheri çıkarabilmeleri ve yeni buluşlar yapıp insanlığa yararlı olabilmeleridir. Biz Aydın Fen Lisesi yönetici ve öğretmen kadrosu olarak öğrencilerimizin gizli yeteneklerini ortaya çıkarıp onların ülkemize ve insanlığa yararlı birer birey olarak yetişmeleri için çaba harcamaktayız. Çünkü yaratıcılıklarını keşfetmiş bireylerin topluma yeni buluşlarla faydalı olmalarından dolayı toplum huzurunda saygın ve aranılır kişiler olduğunun bilincindeyiz.

Yaratıcılık, günümüzde en çok aranan özelliklerin arasında yer almaktadır. Teknoloji geliştikçe rekabet artmakta, özgün düşünce ve buluşlara gereksinim duyulmaya başlanmıştır.

Bu tür düşünce ve buluşlara önem veren kuruluşlarda yaratıcı özellikteki kişileri aramakta ve onları bünyesinde toplamak istemektedir. Bütün toplumlarda yaratıcı olan kişiler aranır ve saygın bireyler olarak yaşamlarını sürdürürler.

İnsanlar, yaratıcılıklarını keşfederek gündeme getirerek toplum huzurunda önemli bir birey olabilirler. Elbette bu beceriyi kazanmak, ortaya çıkarmak çok da kolay değildir.

Hiçbir şey kendiliğinden olmadığı gibi insanlar da çaba sarf etmeden su yüzüne çıkamazlar. Bunun için bireyin bazı özelliklere sahip olması gerekir. Bunların başlıcaları meraklılık, azimlilik, kendine güvenme, kararlılık, güçlü sezgilere sahip olma, yenilikçilik, insanlara değer verme, sorumluluk sahibi olmaktır.

Bütün bu özelliklere sahip olmanın yanı sıra birey özellikle yaratıcılığını geliştirmelidir.

Günümüzde topluma uyum sağlamanın en iyi yolu yeni yetişen genç nesillere yaratıcılık becerisinin örgün eğitim sürecinde kazandırılmasını sağlamaktır. Bunun için en büyük görev yine eğitimcilere düşmektedir.

Aydın Fen Lisesi öğrencilerinin yaratıcı gücünü ve becerilerini geliştirebilmesi için onlara birçok açık fırsatlar sunulmaktadır.

Öğrencilerimizin bilimsel düşünme ve üretme yeteneklerini geliştirebilmek amacıyla her öğrencimize mezun oluncaya kadar bir bilimsel proje hazırlatmakta, onları bilim olimpiyatlarına hazırlayarak katılımlarını sağlamaktayız. Ayrıca yaratıcı yeteneğin temeli olan yazın yeteneğini geliştirebilmek amacıyla "GÜNEBAKAN" isimli tamamen öğrenci yazı ve şiirlerinden oluşan, oldukça kaliteli olan dergimizi çıkarmaktayız. Ayrıca özellikle edebiyat derslerinde sözlü kompozisyona önem vererek, öğrencilerin özgüven ve medeni cesaretlerinin gelişmesini sağlamaktayız. Ayrıca şiir ve müzik dinletileri, resim ve spor dallarında okul içi ve okul dışı faaliyetlere katılımı destekleyerek yetenekli öğrencilerin katılımlarını sağlamaktayız.

Kısacası, öğrencilerimizin kendine ve topluma faydalı olabilmek için yeteneklerini ve yaratıcılık becerilerini arttırmaya ve geliştirmeye çalışmaktayız, sınırlarımızı zorlamakta, en önemlisi kendimizi aşmaya çalışmaktayız.

KISA... KISA... KISA...

Huzurevine Bir Ziyaret

Okulumuz 10-B sınıfı öğrencileri, sınıf öğretmenleri Melâhat Küpeli ile beraber yaşlılar haftası nedeniyle Aydın Huzurevi'ne bir ziyaret düzenledi. Huzurevi sakinleriyle hoşça vakit geçiren arkadaşlarımız huzurevi sakinlerinin yalnızlıklarını bir nebze olsun paylaştılar. İki saatin sonunda herkesin dilinde aynı cümle vardı.

"Sık sık gelmeliyiz."

MESLEK TANITIMI

Okulumuz öğrencileri, biyoloji öğretmenleri Melâhat Küpeli eşliğinde Aydın İş ve İşçi Bulma Kurumu'nu ziyaret ettiler. Gelecekteki meslekleri için araştırma yapan öğrenciler gönülleriindeki meslekleri kendileri için uygun olup olmadığını da öğrendiler. Ne diyelim, bu yıl sınava girecek olan arkadaşlarımız da umarız istedikleri üniversitelere girerler ve istedikleri mesleğe kavuşurlar.

denenen, sevilen,
bilinen dersane

Aydın
ilinin
gururu

KONAKLI
Dershaneleri

30
YIL

AYDIN'da...
KAZILI'da...
SÖKE'de...

Aydın Tel.:
2252225-2258513
2144409-2144410

KISA... KISA... KISA...

ŞİİR DİNLETİSİ

Kısa geçmişine rağmen geleneği var okulumuzun: Şiir dinletileri. Her sene yeni konularla, yeni emekler ve fedakar türkülerle, sıcak ellerle, birlikte yaptığımız, 'gönül işimiz'. Geçtiğimiz yıl konumuz 'Anadolu' ydu. Her yöreden türkülerle, her çocukluğa uzanan şiirlerle, biraz topraktan, çokça bizdendi sahneledik. Çok konuşuldu, çok anıldı, anlatıldı. Ve şimdi, Milli Eğitim Müdürlüğü'nün sözlü, izleyenlerin sessiz isteğiyle yeniden dilleniyo Anadolu sevdası. Teknik desteklerle, yörenin yanında göze de hitap edecek bir türkü söyleyeceğiz. Yeniden birlikte, yeniden Anadolu. Çünkü:

"Ve ipekten bir halıya benzeyen bu toprak
Bu cennet, bu cehennem bizim"

O tat için yeniden veya ilk kez, 26 Mayıs 2002 tarihinde TED Koleji salonunda herkesi türkümüzü paylaşmaya çağırıyoruz.

AYDIN'IN GEÇMİŞİNE BİR GEZİ

A.F.L onuncu sınıf öğrencileri 8 Nisan Pazartesi günü Aydın'ın tarihine bir yolculuğa çıktı. Arkadaşlarımız sırayla Üveys Paşa Camii, Cihanoğlu Külliyesi, Nasuh Paşa Külliyesi, Ali Han Baba Türbesi, Sübyan Mektebi ve ardından Süleyman Bey Camii'ni ziyaret ettiler. Bu ziyaretleri sırasında onlara okulumuz tarih öğretmeni Cengiz Saçar ve bir tarih gönüllüsü olan Aydın Eski Eserleri Koruma Demeği görevlisi Ertuğrul Özdemir rehberlik ettiler. Arkadaşlarımız yapılan geziyle Aydın'ın tarihi hakkında oldukça bilgilendiklerini ve yaşadıkları ildeki güzelliklerin farkına vardıklarını ifade ettiler. İngilizce öğretmenimiz İsmail Ergin de tarihi güzelliklerimize karelere atarak yaşanan anları ölümsüzleştirdi. Biz de Aydın halkının bu güzellikleri ziyaret etmelerini tavsiye ediyor ve bunları açığa çıkarmak için ellerinden geleni yapmalarını diliyoruz. Ertuğrul Özdemir'e teşekkür ediyoruz.

MORAL GECESİ

Okulumuzda gelenekselleştirilen ve her dönem düzenlenen moral gecesi, bu dönem 11 Nisan Perşembe günü okulumuzun konferans salonunda gerçekleştirildi. Gar Bar'da çalıp söyleyen Necati ile Kenan Üçüncü defa moral gecemize katılarak rekor kırdılar. Kendilerini tebrik ederiz. Nice eğlenceli moral gecelerine kavuşmak dileğiyle...

BÜYÜYÖRÜZ...

Her yapılan işte eksiklikler vardır şüphesiz. Önemli olan bunları en aza indirmek, hatalardan ders almaktır. Aydın Fen Lisesi olarak yoğun çabalarla hazırladığımız dergimiz Günebakan için de geçerli bunlar. Her yeni çıkan dergide mükemmelle daha yakın olmak için eksiklerimizi bulup üzerine gitmeliyiz. Bunun için yayın kurulu olarak bir anket hazırlayıp arkadaşlarımızın yorumlarını somut olarak önümüze koymak istedik. Eleştirileriniz ve önerilerinizle rotamızı bulmamıza yardım ettiğiniz için teşekkürler.

ŞENLİK VAR

Okulumuz açıldığından beri her yıl proje sergilemek ve bilimsel gösteriler yapmak için yapılan bilim şenlikleri bu yıl iki günlük gerçek bir şenliğe dönüşüyor. 23-24 Mayıs tarihlerinde yapılacak olan şenliklerde her dersten projelerin sunumları, gösteriler, ilginç etkinlikler, sinema gösterimi ve bir barbekü partisi yapılacak. Aydın Fen Lisesi öğrenci ve öğretmenlerinin yoğun çabalarıyla hazırlanan bu şenliklere herkesi bekliyoruz.

KALAMAKİ GEZİSİ

13 Nisan, saat sabahın sekizi. Bizi bu cumartesi tatlı uykumuzdan uyandıran Kalamaki gezisi. Biyoloji öğretmeni Hülya Olgun'un denetiminde yapılan geziye ilk önce bitki örnekleri toplanarak başladı.

Deniz kenarında yapılan küçük pikniği mavi suları Zeus Mağarası ve Kuşadası izledi. Burada serbest bırakılan öğrenciler daha sonra yemek için Pamucak'a götürüldü. Yağan yağmur bile eğlenceyi bozmadı. Daha sonra Bebeklerin Dünyası isminde turistlere yönelik küçük heykellerin bulunduğu bir atölyeye gidildi. Son olarak da Selçuk'ta İsa Bey Camii'ni gezen öğrenciler küçük bir çay bahçesinde dinlendi. Bu geziyi hazırlayan tüm öğretmenlere teşekkürler..

KISA... KISA... KISA...**ÖSS YAKLAŞIRKEN**

Öğrenci Seçme Sınavı, bu sene 16 Haziran sabahı uygulanacak. Bizler boşalan okulumuzda, arkadaşlarımız yoğun tempoları içinde gün sayıyorlar. Üç saat sürecek olan sınav sonucunda hepinizin yüzünün gülmesi dileğiyle..

MEZUNİYET GECESİ

Fotoğraflar çekildi, saçlar fönü/jöleli, cübbeler tam oturmuş hüzünlü gülücüklere.. Sayılı gün çabuk geçti, bir dönem daha bitti, Aydın Fen Lisesi üçüncü kez mezun veriyor bu sene. Arkadaşlarımız mezuniyetlerini 24 Mayıs 2002 gecesi Turtay Otel'i'nde kutluyorlar. Kopmaz bağlarınıza değmesin uzak yollar, bu binayı okul yapan yıllarınıza, dostluklara değmesin. Güle güle!

İSTANBUL BEKLE

Ha gittik, ha gideceğiz, yazılı olduk, sözlü bitti derken bir gece doluştuk otobüse (tam tarihi 17 Nisan 2002 oluyor!), ver elini İstanbul sonra, ver elini deniz, koca şehir, hayallerimiz... Tabi yol 'gittik' lafına sığmayacak kadar uzun, 'şehirler arası otobüste', seilmeyen şarkıları bile sevilesi kılan neşemizle tamamladık yolculuğumuzu. Otobüs koridoru İstanbul'a girer girmez boşaldı, herkes pencere kenarlarında içercesine izledi şehri. İlk olarak Boğaziçi Üniversitesi'ni ziyaret ettik. Boğaza karşı oturup kitap okuyanlara, afişlere, fotoğraflara söylenen en haklı söz belki de en sesiz söylediğimizdi: "Hoşçakal Boğaziçi, şimdilik.. Şimdilik..." Sonra Koç Üniversitesi'ne gittik. Bir yanı Karadeniz'e, bir yanı Marmara'ya bakıyordu okulun, ama bakan yoktu! Malum; özel üniversiteler... Ertesi gün Sabancı ve İ.T.Ü. gezildi. Sabancı Üniversitesi'ndeki 'tapınaklar', kalori hesaplı beslenme şekilleri, diz üstü bilgisayarlar, en çok da vaadettiği gelecek

birçoğumuzun hayallerini teslim aldı kolayca. İ.T.Ü. hakkındaysa, tembelliğimiz nedeniyle tanıtım programının gerisinde kaldığımızdan, fazla fikir edinemedik. Biz de İstanbul'un o güzel yağmurunda, kampüs gölünün önünde bolca fotoğraf çektik. Akşam Akmerkez ve 'ünlüler' peşinde tatlı koşuşturmalar, titreyen fotoğraflar, komik suratlar... Son günümüz oldukça yorucuydu, şehrin tarihi büyüledi bizi. Turizm Haftası nedeniyle gönüllü rehberlik yapanlardan birini kattık önümüze, sonrası Topkapı Sarayı, Ayasofya, Sultan Ahmet Camii, Yerebatan Sarayı... Tatlı rehberimize teşekkürler...

Sonra "Alın, sizin olsun dört saat" dediler. İstiklal Caddesi'ni fethettik, yetmedi kısıtlı zamanlar. Güldük, oynadık, döndük.

Peynir ekmekle doyurduk karnımızı, yerde yattık, ıslandık... Ama İstanbul bunlara rağmen çok güzeldi. 'Hoşçakal İstanbul. Şimdilik...

denenen, sevilen,
bilinen dersane

Aydın
ilinin
gururu

KONAKLI
Dershaneleri

30

AYDIN'da...
NAZILLI'da...
SÖKE'de...

Aydın Tel.:
2252225-2258513
2144409-2144410

ADÜ Sosyoloji Bölüm Başkanı Günsel Demir'le

Röportaj

İbrahim ÇAĞIRICI
Başak ALDEMİR

Gündemimizin ilk maddelerindendir ekonomik kriz ve bununla birlikte yaşanan toplumsal sorunlar. Dergimizin konusu da denge oluca toplumdaki dengelyi incelemeye ve bu sayımızda ADÜ Sosyoloji bölüm başkanı Günsel Demir'le bir söyleşi yapmaya karar verdik. Bu sıkışık günlerinde bize zaman ayırdığı için teşekkür ederiz.

-Sosyoloji nedir? Ortaya çıkışı, gelişimi ve inceleme alanlarına ilişkin bizi bilgilendirir misiniz?

En genel anlamda sosyoloji, toplumsal ilişkilerden doğan, toplumsal yapı ve kurumların doğuş ve gelişmesini yapının kendisini ve görevlerini inceleyen bilimdir. Tarihsel açıdan baktığımızda toplumun doğasına duyulan ilgi, batı düşünce tarihinde gözlenen bir eğilim olmakla birlikte "sosyoloji" sözcüğünü kullanan Auguste Comte'tur. Çünkü 19. yy'da sanayi devriminin sonuçlarının ortaya çıkmasına ve buna bağlı olarak toplumsal çalkantılar yaşanmasına kadar, toplumu doğrudan inceleyerek çalışma yapmanın yaygınlaşmadığını görmekteyiz. Comte'un çalışmalarıyla, doğa yasalarına eş değerde toplumsal dünya yasaları bilgisi üretilecekti. Böylelikle "Fransız Devrimi"nin sonrasındaki siyasal kaos hafifletilebilecek ve ne tür toplumsal değişimler gerçekleştirilebileceği öngörülebilecekti.

Günümüzde ise sosyoloji, sosyal bilimlerin içeriğinin nelerden oluşması gerektiğine ilişkin farklı görüşler sunarken, daha özelden sosyolojinin konusuna ait bildirimlerde bulunmaktadır. Bu anlamda sosyolojinin ilgilendiği konular hakkında farklı perspektifler sunabiliriz.

-Peki bu perspektifler nelerdir?

Bunlardan ilki belirli bir anda o yapılarıdaki konumları işgal eden birey ya da grupların üstünde, bağımsız bir varoluşa sahip ilişki örüntüleri olarak toplumsal yapılarıdır.

İkincisi, sosyolojinin nesnesi olarak, Durkheim'la birlikte kolektif temsiller gibi adlandırabileceğimiz, başka bir anlatımla içlerinde toplumsallaştıkları bireylerden ayrı olarak bir varoluşa sahip olmayı, dünyayı bilişsel olarak örgütlemenin anlamlarını ve yollarını ifade eder.

Sonuncu yaklaşımda sosyolojinin asıl ilgisinin anlamlı toplumsal eylem olduğunu düşünenler vardır. Bu yaklaşıma göre sadece birbirleriyle sosyal ilişkiler kuran bireylerden ve gruplardan bahsedilebilir.

Sosyolojinin bazen, komşu disiplinlerdeki tüm bilgi ve kavrayışları genişleterek, bir araya getirdiğini düşünebiliriz. Ancak bu durumun, hızlı uzmanlaşma ve sosyolojinin gelişim hızının artmasıyla birlikte azaldığını ifade etsek de, Anthony Criddens gibi günümüzün önemli sosyologlarında bu totalleştirici eğilimin güçlü olduğunu açıkça görmekteyiz.

-Sosyolojinin, günümüz toplum yaşamını düzenlemedeki yeri ve önemi nedir?

Az önce de ifade ettiğimiz gibi sosyolojinin bilimler arasındaki yerini alması 19. yy'a, başka bir anlatımla sanayi devriminin sonuçlarının alınmasına kadar gecikmiştir. Çünkü sosyal konular çok eski olmasına ve eski çağlardan beri insanların dikkatini çekmesine karşın, toplumda otorite sahibi olan kişiler, toplumsal olay ve olguların, doğal olay ve olgu niteliğinde olmadığını savunmuşlardır. Sosyal konuların insanla ilgili olması, ona belirli ölçüde kutsal, doğa üstü niteliklerin atfedilmesine yol açmıştır. Bu nedenle sosyal konularda fikir ileri sürerler, din bilimciler, ahlakçılar, felsefeciler olmuşlardır. Bunun sonucunda sosyal olay ve olgular, sihirsel, mitolojik, dinsel, felsefi, ahlaksal nitelikler kazanmışlar ve sosyal olayların açıklanmasında, dogmatik, normatif, ütopyik, öznel yönler ağır basmıştır.

Oysa sosyoloji, sosyal dediği olayların doğal olduğunu, yani toplumsal düzenin ve evrensel gerekliliğin ilkelerine bağlı olduğunu ileri sürüyor.

Sosyal olaylar rastlantısal değildirler, belirli yasalara bağlıdır. Bir başka önemli nokta da bu sosyal olayların birbirleriyle bağımlı ve birilerinin diğerleriyle açıklanabilir olmasıdır.

Toplumsal değişimin hızı geçmişten günümüze teknolojik gelişmenin hızının artmasına paralel olarak artmaktadır. Bu durum değişimin yönü ve şekli konusundaki tartışmaları gündeme getirirken, varolan yapıda da değişiklikler yaratmaktadır.

Sosyoloji, sosyal olayların belirli yasalara bağlı olarak, birbirleriyle bağımlı ve birilerinin diğerleriyle açıklanabilir olması gerçeğinden hareket ederek, toplumsal olay ve olgularla ilgili çıkarımlarda bulunabilir. Böylelikle toplumsal yaşamda neler olduğuna ilişkin bilimsel bilgi üretilebildiği gibi neler olabileceğine ilişkin yaklaşımlar da sunulabilir.

-Sosyoloji bilimine, buna bağlı olarak da sosyoloji eğitimi ülkemizde gereken önem

6. Sayfanın devamı

veriliyor mu?

Sosyologların, sosyolojinin önemine ilişkin düşünceleri sabit. Sosyoloji adına özellikle son yıllarda üretilenler hiç de azımsanacak gibi değil. Sosyologlar çeşitli kurumlar, kurullar içerisinde yer alıp bilimsel diyaloglarda bulunarak düşüncelerini ifade ettikleri gibi, "Sosyoloji Demeği" vasıtasıyla iyi bir örgütlenme içerisine girmişlerdir. Ortalama her üç yılda bir düzenlenen (ki bu düzenleme içeriğinde Sosyoloji Der. ve üniversiteler başrolü oynamaktadır) ulusal sosyoloji kongreleri vasıtasıyla, bilimsel bilgilerini ve birikimlerini birbirleriyle paylaştıkları gibi dış dünyaya da sunmaktadırlar. Yine ülkemizde bir çok üniversitede sosyoloji bölümü bulunmaktadır.

Ancak tüm bunlar yeterli önemin verildiği anlamına gelmiyor. Dünyada bilimler arasındaki yerini alması itibarıyla çok genç bir bilim dalı olan sosyoloji Türkiye'de daha da gençtir. Gençlik dinamizmi getiriyor gibi görünse de, yeterince olgunlaşmamanın, yeterince büyümemenin sıkıntılarını da yaşıyor olması anlamına gelmektedir. Tüm bunlara az gelişmişliğe ilişkin sorunlar da (Toplumsal projeksiyonlara ilişkin yeterli ödeneğin ayrılmaması ve yeterli desteğin verilmemesi ve bunlara ilişkin istikrarsızlıktan dolayı makro programların oluşturulamaması, büyümenin çok düşük ya da eksi olduğu durumda ki üretimde ilişkin sorunlarda ortaya çıkar. Yeterli istihdamın olmaması) eklenebilir. Ayrıca üniversite sınavının baraj olduğu ülkemizde hem lisedeki sosyoloji dersine ilişkin yeni yapılanmaya ihtiyaç vardır. Hem de gerekli olan rehberlik yapılmamaktadır.

-Sosyoloji üzerine biraz söyleştikten sonra, biz söyleşimizin asıl konusu olan "sosyal denge" hakkındaki düşüncelerinizi öğrenmek istiyoruz.

Denge kavramı "birbirine zıt güçler ya da eğilimlerin birbirini nötralize ettiği bir denge hali", "sınırı muhafaza etme sistemi"; yani çevresiyle ilişkisi çerçevesinde "örüntünün belirli durağanlıklarını muhafaza eden" bir toplumsal sistem için özellikle Talcott Parsons'ın çalışmalarında kullanılmaktadır. Sosyal denge; etkili gruplar ile çıkar çevrelerinin, "güç"e sahip olanların veya hiçbir grubun diğerlerinin üzerinde egemenlik kuracak kadar güçlü olmadığı bir denge halidir. Aslında, toplumsal ve iktisadi eşitsizlikleri düzenlemeyi amaçlayan ilkeleri konu edinen "sosyal adalet" kavramıyla birlikte incelenebilir.

-Toplumda dengeyi sağlayan unsurlar nelerdir?

Burada az önce de ifade ettiğimiz gibi "Sosyal Adalet" kavramına gönderme yapmamız gerekiyor.

Hiçbir toplumsal birimin, diğerleri üzerinde egemenlik kuracak kadar güçlü olmadığı bir denge halinden bahsediyorsak, bu dengenin bozulması, eşitsizliklerin ortaya çıkması sonucunu doğurur. Toplumsal adalet, toplumsal ve iktisadi eşitsizlikleri düzenlemeyi amaç edinen ilkeleri içerisine alır. Başka bir anlatımla toplumda dengeyi sağlamak için sosyal adaleti temin etmek gerekir. Ancak farklı siyasal ideolojiler farklı adalet ilkeleri üretir. Bu şekilde oluşturulan farklı kavram ve kuramlardan bizlerin (sosyologların) ilgisini en çok çekenler, hak kazanma, sonuç eşitliği, fırsat eşitliği, layık olma, değerli olma, ihtiyaç ve işlevsel eşitsizliktir. Örneğin üretilen bir kuram adalet ilkesini, "topluma tarafsız bir gözle bakma"yı temelinde fikir edinirken, temel ilke biraz daha ileriye götürülüp kıt kaynakların dağıtımında, eşitsizliklerin toplumda en dezavantajlı grupların üstünlüğünü arttırmaya yönelik olması gerektiğini savunur. Bir başka kuram ise, insanların farklı olma ve hak etme ölçütlerinin olduğunu, ödüllendirmenin veya dağıtımın buna göre yapılması halinde adaletin sağlanabileceğini savunur.

-Toplumsal dengeyi sağlamada bireylere düşen görevler nelerdir?

Toplumsal yaşamda, sosyal adaleti sağlayabileceklerini düşündükleri sivil örgütlenmeler içinde olmalı ya da bunları oluşturmak için hareket etmelidir. Sendikalar, tüketici dernekleri, çevreci örgütlenmeler, bazı sivil inisiyatif grupları bunlara örnek olabilir.

-Toplumsal dengenin bozulması sonucunda oluşabilecek olumsuzluklar nelerdir?

Sosyal eşitsizlik ortaya çıkar. Toplumun yapısına göre bu, kendisini tepki olarak gösterir ya da göstermez. Örneğin bu tepki bazı toplumlarda sosyal patlama olarak kendini gösterirken, bazı toplumlarda kısmi tepki ortaya çıkarabilir. Bazen de toplumlar tamamen tepkisiz kalabilirler. Aslında tepkisizlik çok büyük olumsuzlukken korkulan sosyal patlamalar ise toplumsal bilinçlenme ve gelişmişlik düzeyi ile paralel olarak olumluluk olarak kabul edilebilir.

-Ülkemizde toplumsal gelişim dengeyi bozacak şekilde mi sürmektedir?

Özellikle son yirmi yıldır sadece ülkemizde değil, tüm dünyada toplumsal değişim/gelişim, zaten olmayan dengeyi daha da bozacak şekilde sürmektedir. Global ölçekte tüm dünyada gelişmiş ülkeler ile az gelişmiş ve gelişmemiş ülkeler arasındaki eşitsizlik artmaktadır. Bununla birlikte gelişmiş, az gelişmiş ve gelişmemiş ülkelerin kendi içindeki eşitsizlik de artmaktadır. Böylelikle yerel ölçekte ülkelerin kendi içlerinde, global ölçekte dünya ulusları arasında eşitsizliğin var olduğundan ve bunun da giderek büyüdüğünden söz edilebilir.

BİLİM ve RUH

İlke MIRİK

Bilmediğinden hoşlanmaz insanoglu öteden beri. Karşılaştığı her "yeni"yi aklının sınırlarına koyup sınıflandırır: kötü-iyi, güzel-çirkin, beyaz-zenci, soyut-somut. Bu kavramlar arasına ince ve kesin çizgiler koyar, geçiş yoktur. Kafanızdaki soyut ve somut kavramları düşünün lütfen. Su, erik, hava... somut; melek, düş, ruh... soyuttur herkesçe. Sonra bilgisini de kurallar dahiline sokar; yazar, çizer, sorgular ve "bilim" der buna. Bilim var olanı inceler, kesindir, nesneldir, gözlem ve deneye dayanır. O halde bilimin konusu somuttur. Ama bir dalı biraz kavram karmaşasına neden oluyor sanki: Psikoloji (Yun. Psyche: ruh logos: bilim) Ruh; din olgusuyla ortaya çıkan, kimsenin görmediği ama birilerinin çözmek için senelerce üniversitelerde okuduğu soyutluk. Yakın zamana kadar varlığı sorgulandı, sonunda "bir çeşit enerji" dedik ve rahatlattık içimizi. Ruh var ve bilimin konusu.

Ruhun varlığı kendi içindeki birtakım eksikliklerle, 'ruhsal bozukluklar'la kabullenilmeye başlanmıştır. Doğuda VIII. yy'dan itibaren 'hastalık' olarak nitelendirilen ruhsal bozukluklar çok çeşitlilik göstermekte. Bunaltı nevrozu, fobiler, histerik nevroz, nevrozik depresyon, paranoya, şizofreni, otizm, nörosis... Bu bozukluklar doğrudan hayati tehlike oluşturmamakta. Ama gerek hastaların içe kapanıklığı, gerekse toplumun tepkileri sonucu bu kişiler yaşayan ölümler olarak kayıtlara geçmekte,

toplum kaybetmekte, kanamaktadır.

Ruhsal bozuklukların hastalık olarak nitelendirilmesiyle çeşitli tedavi yöntemleri geliştirilmiştir. Sigmund FREUD'un Breuer'in çalışmalarını devam ettirerek keşfettiği bilinçaltı, bu tedavilerde temel oluşturmıştır. Aslında ilk çağdan gelen sezilere isim koymuştur Freud. M.Ö. V. yy 'da Hippokrates'in kalp hastalıklarının bir nedeni olarak gördüğü, Platon ve Aristoteles'in göz ardı edildiği taktirde bedensel rahatsızlıkların tedavisinin mümkün olmayacağını savunduğu, Çiçero'nun safrayla ilişkilendirdiği isimsiz şeyleri 'psikanaliz' başlığı altında incelemeye almıştır. Psikanaliz, yani belirtilerin organları etkileyen bir ruhsal enerji dönüşümü olduğunu benimseyen bilim, bilinçaltının dinamiğini keşfetmiş ve kendinden önceki tüm sınırları doğrulamıştır. Bu çatı altında tarihler boyu P. FEDERN, R. ALLENDY, F. ALEXANDER ve birçok isim çalışmıştır.

Ruh artık doyurulması, kırılma, herkesçe kabul edilen, bedene isyanda bir kavramdır. Onu besliyor, onarıyoruz. "Ergenlik çağında insan, kendi kendini dünyaya getirir. Ancak bu yeni doğum, çok zordur ve sıkıntı kaynağıdır." Diyor Françoise DOLTO. Onu yeniden doğuruyoruz. Bu sürede depresyona girip çıkıp şarkılar besteliyoruz. Delirmeye yakın ama daha akıllıyız. Çizgiler için, bizim için var olmaya devam...

DOĞANIN İSTEĞİ

Erdoğan YILMAZ

Doğa nedir ki? Hep güçsüzün yem olduğu, birinin ölümünün başka birine yaşam vereceği, belki de bizim hiç bir zaman kavrayamayacağımız iki karşıtın savaşımı: yaşam ve ölüm...

Gerçekten durum içler acısı. Tüm sahip olduklarımızı bir gün kaybedeceğimizi bile bile yaşamak çok anlamsız. Ama bu her şey için böyle. Senin için, benim için, dünya için ve tüm evren için. Ölüm olmasaydı yaşam da olmazdı diyebiliriz. Birisi olmadan diğerini anlamak mümkün değil. Her zaman sevinçli olsaydık sevinç kelimesinin bir anlamı olmazdı bizim için. Çünkü her şey ancak zıttı ile kavranabilir.

Evren de bir sona doğru gidiyor. İçinde hayatı barındırmayan, kırılsız, her yeri aynı yoğunlukta ve aynı sıcaklıkta ve hiçbir gerilim farkı olmayan evrene doğru. Böyle bir ortamda ise hiçbir hareket olmaz, hiçbir tepkime gerçekleşmez. Eğer güneşin ısı enerjisi olmasaydı dünyada su döngüsü olmayacak, sıcaklık farkı oluşmadığından rüzgarlar esmeyecek ve fotosentez de olmayacak. Ve nihayetinde yaşam da. Evreni böyle bir sona götüren ise ısının her zaman sıcaktan soğuğa doğru akması ve sürtünmenin ısıyı dönüştürmesidir. Bu kaçan ısı ise hiçbir zaman kullanılamaz. Çünkü ısı enerjisinin kullanılması için, bir yerden bir yere akışı gerekir. Bunun için de bir tarafın sıcak, bir tarafın soğuk olması lazım. Okyanuslardaki ısı

enerjisini bu yüzden kullanamıyoruz. Oysa kullanabilseydik, belki de çok uzun bir süre için elektrik ihtiyacımız karşılanmış olurdu.

Isının her zaman sıcaktan soğuğa doğru akması da ister istemez bir eşitlik durumu getirir. Yoğunluk için de aynı. Gazların difüzyonu, sıvının her zaman az yoğun ortamdaki çok yoğun ortama doğru geçmek istemesi, hep ortam yoğunluğunu eşitlemek içindir. Yani, doğanın her yerinde eşitlik, denge istemesindenidir. Denge oluşuncaya kadar ısı sıcaktan soğuğa akacak, difüzyon devam edecektir. Ta ki aynı yoğunluğa, aynı sıcaklığa kadar.

Sürtünmenin ısıya dönüştürmesi ve ısının hep sıcaktan soğuğa akması kullanılamayacak enerji kaçışına neden olmaktadır. Çünkü belirttiğimiz gibi ısının akabilmesi için iki ortam arasında bir sıcaklık farkı olması gerekir. Isının sıcaktan soğuğa akmasının sağlayan her olay ve sürtünme sonucu oluşan ısı, ortamı denge durumuna bir adım daha yaklaştırır. Buna evrendeki entropi artışı deniyor. Eğer bir şekilde entropiyi azaltabilseydik (ısıyı bir şekilde soğuktan sıcaklığa aktarmak gibi) evreni bu hazin sonda kurtarabilirdik. Buzdolapları ısıyı soğuktan sıcaklığa aktararak bu işi görüyor. Ama bu azalan entropi tüm evrendeki artan entropi yanında bir hiç! Yani evreni bu sonda kurtarmak imkansız gibi. Sıcak yerler soğuyacak, soğuk yerler ısınacak ve her yer ılık olacak. İşte son bu. İçinde hareket olmayan, kırılsız ve hayatı barındırmayan bir evren. Bunun için o kadar endişelenmemize gerek yok. En azından şimdilik. Çünkü tüm bunların gerçekleşmesi için çok uzun zaman geçmesi gerekecek. Zaten Dünya o zaman çoktan yok olmuş olacak.

denenen, sevilen,
bilinen dersaneAydın
İlinin
guruKONAKLI
Dershaneleri

30

AYDIN'da...
KATILIM'da...
SÖKE'de...Aydın Tel.:
2252225-2258513
2144409-2144410

4 OSCAR, ALTIN KÜRE...

DÖRT DÖRTLÜK BİR “DENGESİZLİK ÖYKÜSÜ”

AKIL OYUNLARI

Ozan ÖNEN & Emrah UYSAL
www.ozanonen.cjb.net

-Büyükanne, gözlerin niye bu kadar büyük?, diye sordu Kırmızı Başlıklı Kız...

-Seni daha iyi görebilmek için, dedi kurt...

-Peki ya ellerin niye bu kadar büyük?, diye devam etti küçük;

-Seni daha iyi sevebilmek için, dedi büyükanne kılıklı yaşlı kurt...

Beethoven sağır olunca, piyanosunun bacaklarını kesip yere oturarak çalmaya devam etmiş; titreşimleri duyup yeni besteler yapabilmek için... Bize düşen; havadaki kuş, sudaki balık kadar özgür olup hayattaki tüm savrulmalarımıza, kanat çırpışlarımıza “inişlerimize-çıkışlarımıza, o kendimizden kaçışlarımıza” tanıklık ederek kaosun o “dengesiz denge”sine açıklamalar getirip kavisli yazgılarımıza yeni çıkış yolları yaratmaktır... HAYATI DAHA İYİ KAVRAYABİLMEK İÇİN...

Bir dahi... Bir deli... “Nash Dengesi” olarak anılan “Denge Teoremi ve Oyun Teorisi” ile 1994 NOBEL Ekonomi Ödülü’nü kazanan paranoid şizofren bir matematik profesörü... Jhon Forbes NASH Jr.

Yunan trajedilerini ve Shakespeare’in oyunlarını hatırlatan etkileyici bir yaşam öyküsü ...Peki ya sonrası? Popüler kültürün dur durak bilmeyen “tüketici vahşi yaklaşımı”na mükemmel bir malzeme ,Hollywood için lezzetli bir av: Çalkantılı bir yaşam serüveni ...Ekonomiden biyolojiye hayatın her metrekaresine uygulanabilen bir teori, Nobel ,Oscar paranoid şizofreni , siyasi dedikodular, spekülasyonlar, bir adam ve bir öykü...Medyanın delik deşik ettiği bir konuyu aynı bakış açılarıyla ele almak kanımızca “basitlik” olacaktır...İşte bu yüzden enine boyuna bir “Akıl Oyunları”incelemesi... “Denge Teoremi” ni yaratan bir “dengesiz” ve sonrası...Popüler kültüre ve new age dünya düzenine inat; medyadan farklı bir bakış açısıyla...

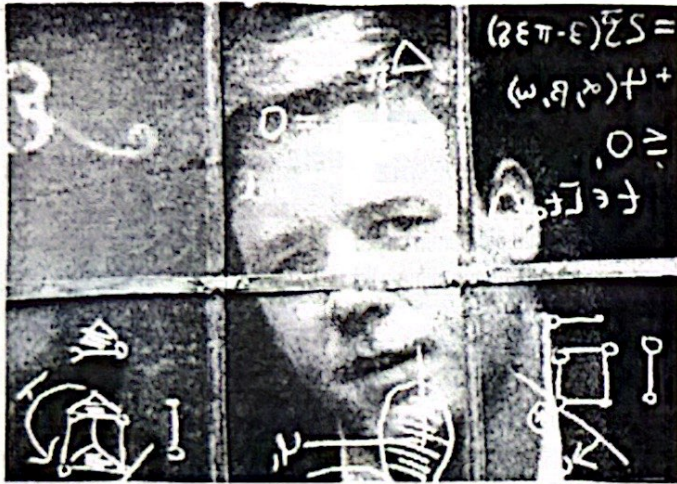
Öncelikle belirtilmesi gereken önemli bir husus: Jhon Nash’in herkesi büyüleyen şaşırtıcı yaşam öyküsü, delilikle dahilik arasındaki ince çizgide gidip gelmeyi inceleme fırsatı vermesinden ve sonuçta bir kurtuluş ve zafer öyküsünü teşkil ederek hasta ruhlu insanların kurtuluş mücadelesine ilham kaynağı olmasından dolayı alkışlanmayı hak eden bir süreçtir...Bu nedenle bu gerçek yaşam öyküsünün kitaplara ve beyaz perdeye aktarılmasına şüpheli gözlerle bakmak yanlış

olacaktır ancak medyanın bu öyküyü insanlara hangi yönleriyle sunmak istediği de bir tartışma konusudur...Gelelim kahramanımıza...Jhon Forbes Nash Jr. Kimdir?..

13 Haziran 1928’de doğan Jhon Nash, Amerika taşrasında büyüdü...Görünüşte hiç ders çalışmayan, arkadaşlıklarında sorun yaşayan zeki ,yakışıklı,etkileyici birisiydi; el mimikleriyle ikna kapasitesi yüksek bir anlatım tarzı vardı...Olympos Tanrıları’ninkine benzer süslü bir dil kullanıyordu ve 20 yaşına geldiğinde çeşitli yanlış yollara saptıktan sonra kendisini Princeton Üniversitesi’nde matematik öğrencisi olarak buldu...Dönemin en iyi matematikçilerini, fizikçilerini, mantıkçıları bünyesinde barındıran bu üniversitede Nash kısa sürede yıldızlaştı...Doğuştan rekabetçi bir kişiliğe sahip bu genç henüz 20 yaşındayken Von Neumann’ın ‘Oyun Teorisi’ üzerine inşa ettiği doktorasını 21 yaşındayken verdi...Bu teorisiyle ekonomi teorisyenlerinin dikkatini üzerine toplayan Nash , rekabet kavramına yeni bir boyut kazandırmıştı.1958’de FORTUNE Dergisi onu ‘Yeni Matematğin Genç Yıldızı’ olarak tanımladı...Nash , müthiş bir zekaya ve saplantılı bir kişiliğe

sahipti : Muazzam bir araştırma tutkusu , ince mizah anlayışı ve içe dönüklükle karışık kimi zaman ukalalık gibi görünen bir özgüven, iddialı tutumlar, insanlar yerine nesnelere odaklanmalar , iç dünyalarda açılan bambaşka boyutlar barındırıyordu ruhunda... Sessiz görümüne rağmen karizmatik tavırları ve harika matematiksel çalışmalarıyla tüm çevrelerin ilgisini çekti Nash...Hızlı bir yükseliş ve bu yükselişi takiben korkunç bir düşüş : Trajedi şimdi başlıyor...Evet, rasyonel davranış teorisinin mucidi Nash, şizofreni artık...Davranışlarında anlaşılabilir gariplikler vardı...1959 yılının bir

sabah vakti, üç-dört günlük bir kayıplığın ardından elinde o günün New York Times gazetesiyile çıkagelen Nash , inanılmaz bir iddiada bulundu : İlk sayfanın sol üst kısmındaki haberi işaret ederek, o haberde uzaylıların (sadece kendisinin okuyabileceği) bir mesajının bulunduğunu öne sürdü...Durumun ciddiyeti ortadaydı : Paranoid şizofreni...Nash , kimselere haber vermeden günlerce ortadan kayboluyor , sayılarda ve harflerde gizli anlamlar arıyordu...Princeton Üniversitesi koridorlarından bir hayaletti o. Başlarda çok kitap okumasına rağmen yaratıcılığını öldüreceği gerekçesiyle kitap okumayı reddeden bir tavır içine büründü...Dersleri düzenli takip etmediği için zaten var olan matematik teoremlerinden bihaberdi ve bu nedenle de Nash , önceden başkaları tarafından keşfedilmiş birçok teoriyi kendisinin keşfettiğini sandı...Tam 30 yıl şizofrenin pençesinde boğuşan Jhon Forbes Nash Jr. 1994 yılında mucizevi bir uyanış

Yeni sayfadan devamı

gerçekleştirdi ve hastalığının karabulutları ruhundan geri çekildi...Jhon Nash, 'Denge Teoremi ve Oyun Teorisi' ile 1994 Nobel Ekonomi Ödülü'nü kazanarak efsane bir yaşam öyküsünü şaşılağı imzayla süslüyordu...Nash, paranoid şizofrenin etkisinde değildi artık.

Bu garip adamın etkileyici öyküsü New York Times gazetesi ekonomi muhabirlerinden Sylvia Nasar adlı bir bayanın kaleminden kağıda döküldü... 'Akıl Oyunları' adlı bu biyografik romanın önsözünün ilk paragrafı şöyle başlıyor: "Jhon Forbes Nash Jr. - dahi matematikçi, rasyonel davranış teorisinin mucidi, düşünen makineyi öngören adam - kendisi de bir matematikçi olan ziyaretçisiyle bir saattir karşılıklı oturuyordu...1959 Mayıs'ının sıcak bir öğleden sonrasıydı.Nash, köşedeki sallanan sandalyede idi, özensiz giyinmişti, üstünde kemersiz bir pantolon ve naylon bir tişört vardı.Yüzü ifadesizdi.Gözünü, karşısında oturan Harvard profesörü George MACKEY'in sol ayağının önündeki bir noktaya dikmişti, zaman zaman saçlarını eliyle taramak dışında hareket etmiyordu.Ziyaretçi uzun süren sessizlikten rahatsız olmuştu, ayağa kalktı, odanın kilitli kapısına yöneldi, belki bilinçsizce.Kibar kalmaya çalışarak konuşmaya başladı... "Nasıl" diyordu MACKEY, "Nasıl, bir matematikçi olarak, hayatını akla ve mantıki kamtlamaya adanmış biri olarak nasıl uzaylılardan sana mesaj geldiğine inanabilirsin? Nasıl? Nasıl inanabilirsin uzaylıları seni dünyayı kurtarman için işe aldığına? Nasıl, nasıl?..." Nash, kafasını kaldırdı, gözünü kırpmadan MACKEY'e baktı ve konuştu: "ÇÜNKÜ UZAYLILARLA İLGİLİ FİKİRLER, AKLIMA MATEMATİKLE İLGİLİ FİKİRLERİN GELDİĞİ BİÇİMDE GELDİ.BEN DE ONLARI CİDDİYE ALIYORUM."

İnsanların çok ilgisini çeken bu yaşam öyküsü hemen senaryolaştırıldı...Senaryo, kitaptaki bazı ayrıntıları atlayarak kitaptan daha farklı bir çizgide kitlelere ulaşıyor...Nash'in yaşamına 'ana hatlarıyla' değinen 'AKIL OYUNLARI' (Orijinal adıyla 'A BEATIFUL MIND') filmi tam 8 dalda Oscar'a aday gösterildi ve 'En iyi Film', 'En iyi Yönetmen', 'En iyi Uyarılama Senaryo', 'En iyi Yardımcı Oyuncu' dallarında 4 Oscar'ın sahibi oldu...

Filmin en can alıcı karakterleri tabii ki de şizofren profesörü canlandıran ve daha önce "Los Angeles Sırları"ndan, "Köstebek"ten ve "Gladyatör"den tanıdığımız Russell Crowe...Bu filmle birlikte CROWE, üst üste üçüncü kez Oscar'a aday gösterildi...Bazen dramatizasyon adına, bazen de olayı daha anlaşılır aktarmak için bir çok ayrıntıya filmde değinilmemiş... Hemşire sevgilisi, onunla evlenmemesi, evlilik dışı çocuğu, çocuğunun da Şizofren oluşu...gibi.Hatta başlarda Nash, Yahudi ırkçılığıyla suçlanmıştı ve eşcinsellik eğilimlerinin olduğu da ortaya atılmıştı, ancak bir basın toplantısıyla tüm bu karmaşaya son noktayı yine Nash koydu: "Belirli dönemlerde garip fikirlerim oldu ama bu benim bilinçaltı konuşmamdı. Bunu şimdi anlıyorum..." O dönemlerde garip sesler duymaya başladığını da söyleyen Nash, kitaba nazaran filmde daha hoşnut kaldığını da sözlerine ekledi...Ayrıca filmde Nash'in Amerika'dan Avrupa'ya geçmesi, burada Amerikan vatandaşlığından vazgeçmesi, Cenevre'deki davalar...vs. hiç konu edilmiyor...

Bu dahi adamın öyküsünü daha ayrıntılı incelemek isteyenler "AKIL OYUNLARI" adlı Sylvia Nasar'ın biyografik Nash romanını bir an önce okuyabilirler...Zaten film de şu sıralar tüm sinema salonlarında gösterimde...Yazımızı noktalarken şu ayrıntılara dikkat çekmekte fayda var...Başta da

belirttiğimiz gibi amaçta 'iyi' olanı hedefleyen bir film olduğu için kitaptaki ayrıntıların filme yansıtılmamasını yadırgamamak gerekir... Zaten Russel Crowe, rolünün hakkını fazlasıyla veriyor...Crowe, Nash'in güzel ve uzun parmaklara sahip zarif ellere sahip olduğunu farkedince tırnaklarını uzatmış ve el, göz mimikleriyle rolüne kendisini fazlasıyla da kaptırmış... "NASH'İN HASTALIĞI ELLERİNDEN OKUNABİLİYOR" diyor Crowe...

Belirtileri genellikle 15-25 yaşlarında ortaya çıkan ve 40 yaşlarında kadar her insanda görülebilen şizofreni hastalığını oluşturan keskin bir neden henüz saptanmış değil...Kelime anlamıyla 'zihnin bölünmesi' olan şizofreni hastalığının ise tek belirtisi var: Kişideki davranış farklılıkları...Şizofreni hastalığı ilaç tedavisi ve beraberinde manevi bir destek ortamıyla tedavi edilebiliyor.Zaten filmdeki ana konu da bu tema üzerine kurulmuş...

'Denge Teorisi' ile Nobel alan, öyküsüyle Oscar'lar kazanan bir dengesiz, kendini 'normal' olarak niteleyenlere inat bugün halâ Princeton Üniversitesi'nde dersler veriyor, problemler çözüyor ve her gün üniversiteye yürüyerek gidiyor...Nash, kitlelerin kalıplaşmış görüşlerine bir tokat gibi çarpıyor adeta... Kendini 'dengeli' sayanların dünyasının ana hatlarını çizen kişilerin yine 'kendini dengeli sayanların' deyimiyle 'dengesiz' olarak nitelendirilen insanların olduğunun en güzel kanıtı Nash...Nash'e Nobel kazandığı bildirilince Princeton'ın fakülte odasında hocaları gelip kalemelerini Nash'in masasına bıraktığı sahneden etkilenmemek imkansız...Bu marjinal yaşam öyküsüyle de anlıyoruz ki bugün kendi tabiriyle 'normal' olduğunu iddia eden insanlar hep bu 'deli' adamların keşiflerinin nimetlerinden yararlanarak büyümüşlerdi... Bindikleri arabadan, okullardan beyinlerine monte ettikleri temel prensiplere, izledikleri filmlerden, okudukları kitaplara kadar hayatlarının rutinleşmiş bataklıklarında hep bu deli adamların izlerine rastlamaktadırlar... Ünlü komedyen Cem Yılmaz şöyle diyordu: "Benim yaptıklarımı başkası sokakta yapsa ona 'deli' derler, ben sahnede yapıyorum; bana 'komedyen' diyorlar ve para veriyorlar..." İşte kendisini 'normal' olarak nitelendiren insanlar bastırılmış saldırganlıklarla kendilerine farklı gelene 'deli' veya 'dengesiz' tabirini yakıştırmaktan hiç bıkmayacaklardır; 'deli' adamların yaptıklarından yararlanmaktan da...Kimin 'gerçek deli' olduğu apaçık...Nobel ödüllü Nash'lar sürrealist resimleriyle birçok yazara, rock grubuna ilham kaynağı olmuş Salvador Dalí'ler, kulağını kestikten sonra aynada kendi portresini çizen Van Gogh'lar bu insanlara rağmen var olmaya devam edecektir ve hiç şüphesiz tarihe yön veren de onlar olacaktır... İnsanlar ikiye ayrılırlar; biliyoruz...

1) Mezara girecek olanlar,

2) Ansiklopedilere girecek olanlar... 'Normal' mezara, 'deli'ler ansiklopedilere...Sözlerimizi şizofren bir ruha ait izler taşıyan bir yazarla, Cezmi Ersöz'ün içli kelimeleriyle bitirmek istiyoruz...

"İnan bana sevgili bu hayatı değiştirecekse uyumsuz insanlar değiştirecek...Çocukluğu yaralanmış insanlar, sevgiyi bir tür yitiriş olarak yaşayanlar değiştirecek...Bunu en derinimde hissediyorum... İlk kez seninle seviyorum uyumsuzluğumu... İlk kez seninle tanışıyor yaralarım. Birbirinden kütalar kadar uzakta olan yıllarım, günlerim, saatlerim seninle birleşiyor... Bu birleşme hayatın yeni bir dilini müjdeliyor bana.Artık herkes gibi konuşamayız seninle... Herkesin yaşadıklarını seninle tekrar edemeyiz... Başka bir dille konuşmalıyız seninle. Bu hayatın dili olmamalı bu...Biz seninle rüyaların diliyle konuşmalıyız."

YILDIZLARIN EFENDİSİ; ÖMER HAYYAM

Ömer Hayyam... Yirmi birinci yüzyılın unutulmaz şairi, filozofu, bilgini ve aşığı... Doğu medeniyetinin en parlak döneminde en radikal düşüncelerinin savunucusu... Yıldızların efendisi...

Şiir, felsefe, müzik, fizik, astronomi ve matematik gibi birbirinden uzak alanlarda çalışıp eser veren Hayyam yaptıkları kadar hayatıyla da ilgi odağı olmuş ve bir çok efsaneye ilham kaynaklığı yapmıştır.

Ebül Feth Ömer bin İbrahim veya Hayyam-1048'e doğru, yani Selçuklular'ın Horasan'ı fethinden sonra Nişabur'da doğmuştur. Hayyam'ın yaşadığı dönem ele almak gerekirse Doğu, matematiğin ve genel anlamda bilimin merkezidir. Çin, Hindistan, İran, Anadolu, Ortadoğu, Mısır ve Kuzey Afrika'nın, uygarlığın ve ilerlemenin öncüsü olduğu yüzyıllardır. Kısacası bu bölgeler feodalizmin yükseliş döneminin öne çıkan bölgeleridir.

Ömer Hayyam kendini önce matematik ve astronomide gösterir. Yaptığı başarılı çalışmalar sonucu Melikşah, Hayyam'dan kendisi için bir takvim yapmasını ister. Saraya yakınlığı böyle başlayan Hayyam o günden sonra hala çözölememiş bir çok sırda dolu olan Nizam-ül Mülk, Hayyam, Hasan Sabbah üçlünün bir parçası oluverir.

Hayyam hayatı boyunca saray çevresiyle barışık kalmaz. Düşündüğünü söylemekten çekinmeyen Hayyam'ın rubailerinden saraya yakın olan bir çok kişi rahatsız olur.

"Ne yazık ki pişkin ekmekler
Çiğ adamların elinde kalmıştır
Yazık ki bolluk içinde olanlar
Aslında eksik olanlardır."

"Mülk senin, ferman senin; güzel yaşamaksa bizde

Biz senden ayıgız, hep sarhoş olsak bile
Sen insan kanı içersin, bizse üzüm kanı
İnsaf et be sultanım kötülük hangimizde?"

Birçok entrikanın iç içe bulunduğu bir yaşamı olsa da Hayyam daima açık sözlü olmuş ve savunduğu düşünceler için elindeki her şeyin pahasına olsa bile savaşımıştır. Hayyam, tüm bu özelliklerinin yanı sıra son derece zeki bir bilim adamıdır. Deneyci, gözlemci ve analizci olduğu gibi, bu analizlerden güçlü sentezlere ve genellemelere ulaşmada da son derece ustadır.

Matematik ve Hayyam:

* Cebirde; n sayısı tam pozitif iken (a+b)ⁿ ifadesinin açılım formülü ki bugün klasik matematik

Hatice Ümran EYREN

kitaplarında Newton'a izafe olunur- Hayyam tarafından kanunlaştırılmıştır.

* Bundan başka; cebirde aritmetik üçgen (Pascal veya Tortaglia üçgeni) adı verilen ve Hayyam'ın yukarıda bahsi geçen açınımdaki katsayılarla teşkil olunan şemada Hayyam'a ait bir buluştur:

			1		
		1		1	
	1		2		1
1		3		3	
	4		6		4
1					1

sayısal şemasının da Hayyam'ın adını taşıması çok yerinde olur.

Ayrıca Nişaburlu matematikçi herhangi dereceden kök hesaplamasını biliyor ve karekök ile küp köke dair yaklaşık formüller teklif ediyordu. Örneğin;

$$\sqrt[n]{a^2+r} = \sqrt[n]{a^2+r} \approx a + \frac{r}{20+1}, (r \leq a)$$

$$\sqrt[n]{a^2+r} = \sqrt[n]{a^2+r} \approx a + \frac{r+1}{a(a+1)}, (r > a)$$

Diğer bir nokta Hayyam, Descartes 'den beş yüz yıl önce analitik geometrinin de önderliğini yapmıştır. Çünkü o, kübik denklemleri, konikleri (ikinci derece eğrileri) kesiştirilmesi metoduyla çözmüştür.

Ömer Hayyam tüm bunların yanı sıra mutsuz bir filozoftu...

Yunan biliminin savunucusu ve İbni Sinanın düşüncelerinin takipçisiydi.

Zamanının en önemli özgür düşünceli adamıydı, ateşli bir doğası, yakıcı bir nükteciligi, sağlam bir belleği-bir keresinde yedi defa okuduktan sonra bir kitabı noktası, virgülüne kadar yeniden yazmıştı- ve sert bir tarzı vardı.

Sorunlara hızla nüfuz eden sıra dışı bir zekası vardı.

Zamanın en büyük düşünürüydü...

Hayyam sanki öldükten yüzyıllar sonra birtakım insanların kendini şarap düşkünü bir tembel olarak suçlayacaklarını bilirmiş gibi bir rubaisinde şu sözleri sarf eder:

"Ayağa kalk!

Uyumak için önümüzde sonsuzluk var..."

*Birleşmek başlangıçtır, Birlikte çalışmak Başarıdır,
Birliği sürdürmek Gelişmedir.*

Beyaz Basamaklar Ülkesi : PAMUKKALE

Eylem KUDAY

Dışarıdan bakıldığında pamuktan yapılmış bir kale, tabiatın canlılara hediyesi...

Pamukkale traverten oluşumları, dünyada bilinen örnekleri içerisinde en güzeli olarak nitelendiriliyor. Ülkemize dünyanın hemen her yerinden gelen turistin öncelikle görmek istediği Pamukkale, bu eşsiz doğa güzelliğinin yanında bir bölümü ayakta olan antik Hierapolis'in Roma ve Bizans dönemi kalıntılarıyla da tanınıyor.

Peki bu eşsiz pamuk yumağı nasıl oluştu?

CO_2 gazının çözünmüş halde bulunduğu karbonik asidi (H_2CO_3) yer altı suları, kalsiyum karbonatın (CaCO_3) kalsiyum bikarbonata ($\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$) dönüşmesini, dolayısıyla suda çözünmüş duruma gelmesini sağlar.

Kalsiyum bikarbonatla yüklü kaynak sularının basıncını yitirerek buharlaşması ve karbondioksitin gaz haline dönüşerek uçması sonucu, kaynak çevresinde traverten formunda kalsiyum karbonat çökelişi gerçekleşir.

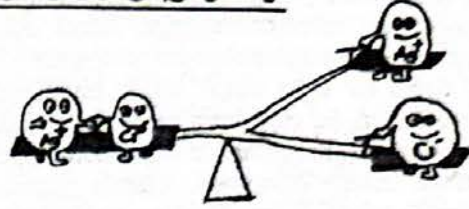
Genelde bir örtü şeklinde kapladıkları alanın jeomorfolojisi, sıcaklık, basınç, yer altı suyunun bileşimi, doygunluk oranı... gibi faktörlerin dengelenmesiyle şekillenirler.

Ve bu beyaz basamaklar ülkesinde otel, yüzme havuzu gibi tesislerin kurulmasıyla yapılaşma, arkeolojik sit alanları ve travertenlerin çevresini kapladı. Karahayıt köyü yönünde ve ova kenarında Ecirli köyü çevresinde sürdürüldü. Bu aşırı yapılaşma da nüfus yoğunluğunu getirdi.

Pamukkale'nin giderek hızlanan eski güzelliğini yitirmesine ilk tepkiler Denizli halkından geldi ve korunma amaçlı planlama yönünde kamuoyu oluşturuldu.

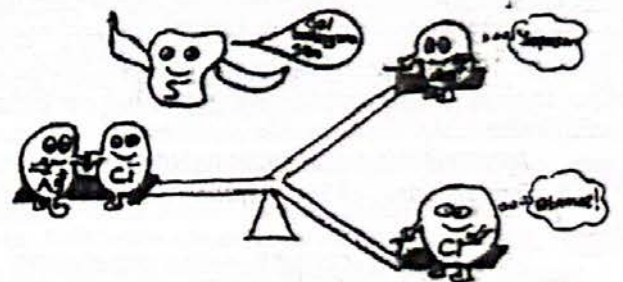
Son yıllarda yapılan planlama çalışmaları hızlandı ve bu pamuk yumağını kurtaracak bir plan hazırlandı. Amacı; Pamukkale için zararlı olduğu saptanan tüm kirlenici faktörleri yok etmek. Ayrıca travertenler üzerindeki karayolu, motel gibi sonradan yapılan yapıların kaldırılması gibi yenilikler de içeriyor. Böylece yurdumuzun gözbebeği niteliğindeki beyazlar ülkesinin geleceği güvence altına alınmış olacak.

Doğanın bize bağışladığı bu güzelliği, göz kamaştıran bu aklığı korumak bizim elimizde. İnsanoğlunun değdiği her şeyi bozduğu düşünülürse, belki de hiç dokunmasak daha iyi...

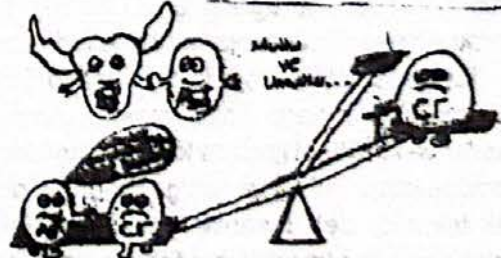

ELEMENTLER, DÜŞÜK ENERJİLİ KARARLI HALLER KİN DOĞADA BİLEŞİKLER HALİNDE BULUNMA EĞİLİMİNDEDİRLER.

İSTE BİLEŞİKLER DOĞASININ DENGESİNİ ELEMENTLERİN BİRBİRLERİYLE ÇEŞİTLİ ŞEKİLLERDE BİR ARAYA GELİP FORMA GİRME FAALİYETLERİ OLUŞTURUR. İYONİK BİR KATIMIN SUDA ÇÖZÜNEREK İYONLAŞMASI DA ÇÖZÜNME DENGESİNE BİR ÖRNEKTİR.

Ag^+ İYONUNUN S^{2-} İYONUNDAN HOŞLANMASI BU İKİ İYONUN Ag_2S ŞEKLİNDE ÇÖKMESİNE SEBEP OLUR. BUNUN SONUCU ÇÖZÜNÜRLÜK DENGESİ BOZULUR.

BU Cl^- İYONUNUN ALDATILMASI ANLAMINA GELMEZ ONUN DA TALİPLERİ VARDIR ELBET. ONLAR ERMIŞ MURADINA BİZ ÇIKALIM PERİYODİK TABLOYA...

EYLEM KUDAY

BALIN KİMYASI ve DOĞASI

Ayşe Nur GÜLEÇOĞLU

Cilde sürüldüğünde derimizi temizleyen, uyku düzenimizi kurmamıza yardımcı olan, öksürük ve boğaz ağrımıza iyi gelen balın üreticilerini, kendi ellerimizle kirlettiğimiz çevre karşısında ne hallere sokuyoruz?

Bal, doğal bir ürün olarak değil, biyolojik olarak üretilen bir üründür. Şu çiçeklerin çevresinde dört dönen arıların topladığı çiçek nektarının metabolize edilmesi sonucu ortaya çıkar. Kimyasal olarak yüzde 70' i "dönüştürülmüş şeker" olan fruktoz ve glikozun eşit miktardaki karışımından, diğer bölümü de sakkarozdan oluşur. Arıların nektar aldığı çeşitli çiçeklerdeki uçucu maddelere göre tadı değişir. Bu nedenle "akasya balı", "ıhlamur balı" gibi adlar alan çeşitli bal türleri vardır. "Saf bal" peteğin elekten geçirilmesiyle elde edilir. Geçmişte uzun süre tek tatlandırıcı olarak kullanılırdı. Ayrıca Eski Yunan ve Eski Roma'da şarabın içine katılmıştır.

"Balın besin değeri yüksektir," deriz. İşte bu "besin değeri" balın içerdiği şekerlerden kaynaklanır. Şeker (sakkaroz) en ucuz besin maddelerinden biridir. İki tatlı kaşığı toz şeker ya da iki kesme şeker (10 gr) yaklaşık 40 kalordir ve bu da 100 gr patatesin sağladığı enerjinin yarısıdır. 100 gr balın sağladığı enerji değeri 280 kalordir. İşte değerini gözler önüne serdiğimiz bal ve balın asıl sahipleri.

Ayrıca size bir araştırmadan da bahsetmek istiyorum. Brezilya'da, 1956 yılında bir araştırmacının

kontrolünden kaçan Güney Afrika orijinli arıların, Avrupa kökenli arılarla çiftleşmesi sonunda ortaya melez katil arılar çıkmış. Bunlar Orta ve Güney Amerika'ya dağılmışlar ve bulundukları yerlerde halkın korkulu rüyası haline gelmişler. Bunlardan bir veya iki üç arının sokması bir hayvanı öldürebildiği gibi bir insanın da ölümüne sebep olabiliyormuş. Bir tarafta insanı öldüren arılar, bir tarafta ise

insanın başarısı ile arının sağlık getirmesi. Tatlı bir denge var ortada. Doğanın sahip olduğu ritmik bir denge...

Kaçakçılığın ise insana özgü olumsuz bir olay olmadığını da Yunanlı arılar öğretiyor bize. Yunanistan'ın Sisam Adasından Güzelçamlı bölgesine her sabah düzenli olarak gelen Yunanlı arılar, bu bölgedeki nektar kaynaklarını

rahatça kullanmışlar, sonra da kendi kovanlarına taşımışlar. Milli Park olarak ilan edilmiş olan bu bölgeye bizim kendi arılarımız, dolayısıyla da arılarımız giremezken 1988 yılında Rıfat Can adındaki Aydın'lı seyyar arıcı, elli dört arkadaşı adına Teknik Arıcılık Dergisi'ne bu garip, ama gerçek olayı bildirmiştir.

Görüyoruz ki, arılar bilmeden neler yapıyorlarmış meğer. Kaçakçılıklarının yanı sıra zehirli alanlara girip, önemli miktarda zehirli bileşiğin taşıyıcısı olup, bu maddeleri balın yapısına katabiliyorlarmış.

Yoksa arılar "siz çevreyi kirlletmeyin, biz de zararlarımızı ortadan kaldıralım" mesajını mı veriyorlar?

DOĞAYLA BERABER

Pınar KARATAY

İkinci Dünya Savaşı yıllarıydı... Kimyada büyük bir gelişme yaşanıyordu. İnsanlar meraklı gözlerle o güne kadar tanımlayamadıkları kimyasal maddeleri isimlendirmeye başladılar. Sonraki aşamada ise buluşların insanlara faydası için uğraştılar. O zamanlar da bitkilerde parazit nüfusu artmıştı. Bu da çiftçileri rahatsız ediyordu. Kimya çiftçilere hizmet edebilirdi elbette.

Kimyasal ilaçlar tarımda ilk kullanıldığında yaygın bir şekilde tarlalarda apansız bir savaş başladı. Tabi ilk aşamalarda parazitlerin kökü kazındı. Ama daha sonra doğanın kanunları gereği parazitler yeniden güç topladılar ve kimyasal ilaçlara karşı bağışıklık kazandılar. Bu olay (insanlar ve parazitler arasındaki mücadele) günümüze kadar kimyasal ilaç gücünün ve dozajının artmasıyla geldi. Ama bilim oldukça ilerledi(buna paralel olarak teknoloji de). İnsanlar çevre bilincini geç de olsa kazanmaya başladılar ve ekosisteme verdikleri zararların gün be gün arttığının farkına vardılar.

Nihayet sonunda doğaya hiçbir zararı olmayan, tarlaları aç parazitlerden koruyan yepyeni bir yöntem geliştirildi: Biyolojik savaş! Artık her şey stratejiye dönüşmüş. Binlerce hektarlık tarlaya parazitleri yok eden ve aynı zamanda bitkilere zarar vermeyen böcekler serpiydi. Oldukça başarılı bir yöntemdi. Zalimce parazitlerin kökünü kazımak (kendi sonumuzu hazırlamak) değildi artık yapılan, tamamen doğanın kendi silahlarını kullanmaktı. Bunu da bilim adamları başarıyla başlattı. Ama artık bize her bulunan yeni parazite ve bitkiye uygun bir böcek bulmak kalıyor. Böceklerle bakış açınızın değiştiğini umuyorum...

KATALİZ

İnsanlar ve şu koca evren...Küçük gezginler ve rotada olan, olmayan tüm yollar...Yollarda gezinirken her taşın altına bakılıyor, deneme yanılma

yöntemiyle artılar ekleniyor bedenlere. Ya eksiler? Bilim olarak adlandırdığımız bu bilgi sistemi de deneme üzerine kurulu olduğu için, yanılma payı da kuşkusuz kaçınılmaz. Alfred Nobel füzyon reaksiyonlarını bulduğu zaman, hiç aklına getirmiş miydi Hiroşima'da sonlanacak onca nefesi? Nobel ödüllerinde vicdan azabını belgelerin, parlak ödüllerin ve gülün fotoğrafların ardına saklamak isteyebileceğini nasıl bilebilirdi?

Burada anlatacağımız konu ise ani ölümlere değil de, uzun sürede tüketişlere neden olan bir kimyasal uygulama: Radyoaktif ışınma. Aslında ilk çağlardan beri var olan radyoaktif ışınların keşfi 1986'da Fransız bilim adamı Henry Becquerel'in uranyum bileşikler tarafından bir ışın salındığını ve bu ışının görünmez olduğunu bulmasıyla gerçekleşti. Daha sonra Marie ve Pierre Curie tarafından incelenen radyoaktif ışınların ışık ışınları gibi davranarak bir fotoğraf filmini film kapalı olsa da karartabildiği görüldü ve bu özellik radyoaktiflik olarak adlandırıldı. Daha sonra bu özelliği nedeniyle bir çok alanda kullanılan radyoaktif ışınların kullanım alanları şunlardır:

*Radyoaktif izotoplar ile radyoaktif olmayan izotopların kimyasal özellikleri aynıdır. Bundan dolayı radyoaktif izotoplar, izleyici olarak kimya araştırmalarında yaygın bir şekilde kullanılır. Örneğin bitki besin maddesine az miktarda katılan radyoaktif özelliğe sahip fosfor-32 izotopu ile, fosforun bitki tarafından kullanılması izlenebilir. İzleyiciler özellikle tarımda kimyasal gübrelerin en uygun bileşiminin kullanım biçiminin bulunmasında büyük önem taşır.

*Bir kimyasal tepkimenin mekanizması ya da bir bileşiğin yapısı çoğu zaman deneylerde radyoaktif izleyiciler kullanılarak aydınlatılır. Örneğin karbon-14 izotopu ile fotosentez olayı incelenmiş ve CO₂'nin şekerlere ve nişastalara dönüşümü hakkında geniş bilgi edinilebilir.

*Radyoaktifliğin ışınım etkilerinden yararlanılan uygulamaların başında ışın Curie-tedavisi gelir. Bu yöntem kanser ve benzeri habis tümörlerinin yok edilmesinde kullanılır. Bu tedavi için en çok kullanılan radyoaktif izotop bir gama yayımlayıcısı olan kobalt-60 izotopudur.

*Radyoaktif izotoplar hastalıkların teşhisinde de kullanılır. Günümüzde yaygınlaşan pozitron ışın tomografisi, özellikle beyindeki bazı hastalıkların teşhisi için ele geçmez bir fırsattır. Bu yöntemde hastaya çok az miktarda karbon-11 izotopu içeren glikoz verilir. Daha sonra glikoz ile beyne giden karbon-11 izotopunun yapmış olduğu pozitron ışınlarını belirlemek için beyin tomografisi çekilir. Bu yolla beyindeki anormal değişimler tespit edilebilir.

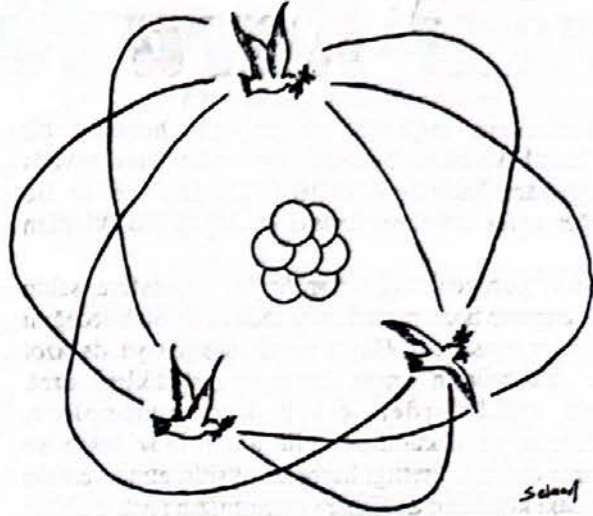
*Radyoaktif iyot-131 izotopu tiroit bezi ile ilgili hastalıklarda kullanılır. Hastaya bu izotopu içeren Nal çözeltisi verilir. Kan dolaşımındaki bu izotopun vücuttaki hareketi, radyasyon algılayıcılarıyla izlenir. Böylece tiroit bozuklukları, tiroit kanserleri, böbrek ve karaciğer hastalıkları teşhis edilebilir.

*Radyografi, radyoaktif ışınlar yardımıyla film veya duyarlı plaka üzerinde görüntü elde etme yöntemidir. Bu yöntem tıpta röntgen çekimi denir. Röntgen çekiminde elektronik cihazların ürettiği X-ışınları kullanılır.

*Endüstriyel radyografide ise tridyum-192 ve kobalt-0 gibi radyo-izotopların ürettiği gama ışınları kullanılır. Bu ışınlar ile metal ve plastik levhaların kalınlıklarının ölçülmesi, iç yapılarının incelenmesi mümkündür.

*Radyoizotopların diğer bir kullanım alanı ise petrol sanayisidir. Örneğin bir petrol boru hattında akışa katılan az miktarda radyoizotop ile borunun dışından akışı izlemek mümkündür. Ana boru hattından benzin, gaz ve motorin gibi petrol

AYDIN GÖKE

ürünleri arka arkaya gönderilebilir. Aktarılan ürünlerin son kısımlarına konulan radyoizotoplar sayesinde boru hattının diğer ucunda bir ürünün bitip diğer ürünün başladığı anlaşılabilir.

*Kullanım alanları arttıkça, uzun süre radyoaktif ışınlarla maruz kalan insanlarda birtakım olumsuzluklar gözlenmiştir. Çünkü uzayda saniyede yaklaşık 300.000 km gibi çok yüksek hızlarla hareket eden bu ışınlar kolaylıkla insan vücuduna nüfuz edebilir ve vücudu oluşturan biyolojik hücrelere uzun sürelerde çok büyük hasarlar verebilir. Ayrıca bu ışınların hücrelerin kimyasal yapılarını değiştirmeleri de mümkündür. Çok kısa süre içinde hücre moleküllerini parçalayıp iyonlarına ayırabilir, etrafında bulunan diğer hücreleri de fizyolojik görevlerini yapamaz duruma getirebilir.

Hayati önemi fazla olan dokularda -kemik iliği, dalak, kan ve üreme hücreleri- radyasyonun etkisi daha çabuk görüldüğünden bir hücredeki hasar, sakat doğan yeni hücrelerle çığ gibi büyür. Radyasyonun kanserojen etkisi bu şekilde ortaya çıkmaktadır.

En büyük tehlike ise hücre çekirdeği içindeki DNA'nın bozulmasıdır. DNA'lardan oluşan kromozomların yapılarının değişmesi, taşıdığı sırların kaybolması ve yeni genetik yapılar dönüşmesi sonucunda ebeveyne benzemeyen yeni bir genotip ortaya çıkar. Bu durum, bireyin üreme hücrelerinde gerçekleşirse radyasyondan kaynaklanan bu değişiklik gelecek nesillere de aktarılır.

Yüksek dozda radyasyona maruz kalmış bireylerde görülebilecek başlıca hastalıklar şunlardır: Kanda ve kan yapan organlarda tahribat, anemi, lösemi, ciltte ateş yanığı andıran yaralar, gözde katarakt, kısırlık, kanser ve kalıtsal bozukluklar.

Bir insan vücudunun kısa bir süre belirli bir radyasyon dozuna maruz kalması sonucu görülebilecek rahatsızlıklar kişiden kişiye değişebilir: Akyuvar sayısında geçici bir değişiklik, yorgunluk hissi, iştahsızlık, saç dökülmesi, ağız içi iltihapları, iki ile dört hafta içinde ölüm görülebilir. Ancak radyoaktif ışınların dozuna göre, radyasyona maruz kalan kişilerin tedavileri de mevcuttur.

Zararlarını yakın zamanda göremesek de, radyasyonun gelecek nesilleri etkileyeceği kuşkusuz. Kullanım alanlarını mümkün olduğunca azaltarak bu dengeyi korumasını sağlamak da bizim görevimizdir. Ne yazık ki çevremizdeki cep telefonlarının ve baz istasyonlarının sayısı her geçen gün artmakta, bu da insanoğlunu -evrenin küçük gezgini-yanımlarla öz çocuklarını öldürebileceği günlere daha da yaklaştırmaktadır.

R A D Y O A K T İ V İ T E

KATALİZ

Kara felaket: KÖMÜR

Fatih DEMİREL

Yaşamımızı sağlayan her şey gibi homojen bir karışım olan hava da bir dengeler sistemidir. Kuru havada bulunan gazların hacimce ve kütlece yüzdeleri sabittir. Bu sabit değer nefes alabilmemizdeki en büyük faktörlerden biri.

Mavi gezegenimizi yaşanılır bir atmosfere sahip kılan bu dengenin bozulması durumunda neler olabileceğini düşünebiliyor musunuz? Hayat veren oksijen ya da azot bağlayıcı bakterilerin emek harcayıp işledikleri azot, kalitesiz kömürlerden çıkan karbonmonoksit, hidrokarbonlar ve kükürtdioksit ile altı milyar insan ve milyonlarca canlının ürettiği karbondioksitin atmosferdeki oranlarındaki küçük bir değişme yaşamımızın sonu olabilir. O zaman niçin havayı kirletip zehirli gazların oranlarını arttırmaya çalışıyoruz?

Hava kirliliği çok eski zamanlardan beri bilinmekte. Aktif volkanların çok büyük miktarda kül savurması ve kötü kokulu gazlar çıkarması hava kirliliğinin nedenleriydi. Ancak pek sık olmayan bu doğal kirlenme insanlar ya da atmosfer için büyük bir sorun değildi. Doğanın dengesi henüz bozulmamıştı. Ancak dünya nüfusu arttıkça ve

insanlar teknolojik açıdan ilerledikçe hava kirliliği önemli bir sorun haline geldi.

İnsanlar temel yakıt kaynağı olarak kömürü kullanmaya başladılar. Kömür temel karbon olup, yanında bir miktar kükürt ve diğer bazı maddeleri içerir. Kömür yakılınca dumanla birlikte havaya karışan tanecikler yanında oluşan zehirli gazlar da atmosfere ulaşır. Kömürdeki kükürt çeşitli reaksiyonlar sonucu sülfürik asit haline gelmektedir. Bu asit atmosferde nem olarak kalmaktadır. Asitli hava solunduğunda, solunum yollarında çeşitli rahatsızlıklara neden olur ayrıca sülfürik asitli nem birçok metal ve yapı maddesine zarar verebilir.

Zaten sürekli artarak doğal dengeyi tehdit eden insan ırkı doğanın kendi kendine oluşturduğu başka bir dengeyi, kömürü kötü emelleri için kullanmakta. Yalnız kömür mü? Fuel-oil, diğer petrol ürünleri, egzoz gazları da büyük katkıda bulunmakta. Bizlerse ısrarla bu yakıtları kullanmaya devam ediyoruz. Mavi gezegenimiz, bizi affet!

KARBON 14 METODU

Hüseyin Yiğit

1949 yılında Amerikalı kimyacı Willard Libby kendisine Nobel ödülü kazandıran bir buluş yaptı. Bu buluş tarih ve arkeoloji bilim için bir dönüm noktasıydı. Keşif bu gün karbon-14 veya radyokarbon metodu olarak bilinmektedir. Bu metod sayesinde 30 bin yıldan daha genç olan organik malzemelerin (diş, odun kömürü, kemik...vs) yaşı belirlenebiliyordu.

Bu işin prensibi aslında çok basit. Atmosferde bulunan karbon-12 (normal atom) kozmik taneciklere maruz kalır. Bunun sonucu olarak iki nötron alarak radyoaktif karbon-14 izotopu haline gelir. Biz biliyoruz ki radyoaktif atomların belli bir yarı ömrü vardır ve bu süreçte kütlelerinin yarısını kaybederler. Ve bu süreç tek bir atom kalıncaya kadar devam eder. İşte canlı organizmalar karbon-12 ve karbon-14 atomlarını vücutlarına aldıktan sonra karbon-14'ün kütlesi devamlı yarılanırken karbon-12'nin kütlesi sabit kalır. Karbon-12 ve karbon-14 atomları atmosferde dengede ve homojen olarak bulunduklarından vücuda alınırken de homojen olarak alınırlar yani birbirleri arasındaki kütlece oran atmosferde ve canlı organizmada dengededir. Bu sayede bilim adamları tarihi malzemedeki karbon-12'nin kütlesini hesaplayıp

olması gereken karbon-14 miktarını bulurlar. Bunu malzemedeki kütleyle karşılaştırıp yarı ömrü de (5700 yıl) hesaba katarak parçanın yaşını bulurlar.

Bilim adamları bu deneylerde 30 bin yıl önceki atmosfer gazları arasındaki dengenin bugünkü gibi olduğunu düşünmüşlerdir. Fakat gazlar arasındaki oranın bozulduğu bizzat Willard Libby kendi yaptığı deneyle kanıtlandı. Daha sonra bilim adamlarınca açıklanan bir bildiri de karbonlar arasındaki dengenin bozulduğunu (yani oranın değiştiği) bu yüzden yapılan deneylerin tam doğru sonuçları veremeyeceğini vurgulanmıştır. Bu değişmeyi rakamlarla açıklayacak olursak 30 bin yıl önce karbon 14'ün oluşma hızı bozulma hızına eşit iken bugün, dakikada 18,4 tane karbon 14 atomu oluşmakta 13,3 atom bozulmaktadır. Bu da %38'lik bir sapma demektir. Bunun asıl sebebi ise kozmik ışınların artış göstermesiydi. Dolayısıyla yaş tayinlerinde 10.000 yıla varan yanılgılar görülebiliyordu. Şimdilerde bilim adamları ağaçlardaki yaş halkalarından da yararlanarak bir sapma cetveli oluşturmaya çalışıyorlar. Bunun ne kadar güvenilebilir olabileceğini ileride göreceğiz.

FOTOĞRAFÇI, DOKTOR... ÜZEYİR KALKAN'LA BİR SOHBET

Hatice Ümran EVREN

Yağmurlu bir nisan günü, vakit akşama yakın... Kliniğe girdiğimizde genizleri yakan ilaç kokusu bizi kendimize getiriyor. Odalardan koridora süzülen sitem dolu sözler, sessiz bekleyişler ve anlamlı bakışlar...

Tıp ile fotoğrafçılığın aynı kişilikte bir araya geldiğini bilseniz nasıl bir insan düşünürdünüz? Doğrusu bizi beklediğimiz aksine olabildiğine genç, yakışıklı ve enerjik bir doktorun karşılması üzerimizde şok etkisi yaratıyor. Doktor Bey elinde kolasıyla bize gülümsüyor ve kendimizi oldukça sıcak bir sohbe bırakıyoruz...

*** Öncelikle bize biraz kendinizden bahseder misiniz?**

1974 Aydın doğumluyum. Ankara Hacettepe Üniversitesi Tıp Bölümü mezunuyum. Şu an Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Jinekoloji üzerine master yapıyorum.

*** Niçin tıp okumayı seçtiniz ve şu an tekrar üniversite sınavına girme imkanınız olsaydı yine tıbbi seçer miydiniz?**

Üniversite sınavına girdiğimde tıp ilk tercihim değildi. Ama şu an mesleğimden çok memnunum ve tekrar girme imkanım olsa yine aynı bölümü okurum. Çünkü bu meslekte insanlarla iç içesiniz. Her an onları gözlemleyebiliyor, farklı hayatların farkına varabiliyorsunuz.

*** Tıbbın zor bir meslek olduğunu biliyoruz. Peki siz tıp okurken zorlanmadınız mı?**

Bu bir antrenman meselesi. Bir süre sonra günde 100 sayfaya yakın ders notunu okuyup, bir kere de algılayabiliyorsunuz. Önemli olan kitabın başında ne kadar zaman geçirdiğiniz değil, kitabın başında geçirdiğiniz zamanı ne kadarını verimli kullandığınız.

*** Sizin aynı zamanda profesyonel bir fotoğrafçı olduğunuzu da biliyoruz. Bu merak nasıl başladı ve fotoğrafla tanışmanız ilk ne zaman oldu?**

Resime olan ilğim fotoğrafa dönüştü. Çünkü fotoğrafçılık bir çok alanda yaratıcılık isteyen bir alandı. Her tekniğinde içine kendinizden bir çok şey katıyordunuz. Özellikle fotoğrafın karanlık oda kısmı beni çok etkiliyordu. Karanlık oda sayesinde fotoğrafın tamamıyla benim olduğumu hissediyordum.

*** En çok neyi fotoğraflamayı seviyorsunuz?**

Genelde benim fotoğraflarımın ana teması insandır. İnsanın olmadığı bir doğayı işlemeyi sevmiyorum.

*** Fotoğrafçılık ve iş hayatınız arasındaki dengeyi nasıl kurdunuz?**

Aslında çok da dengeyi kuramadım. Çünkü sanat özgürlük ister ve sorumlulukları da pek sevmez. İster istemez fotoğrafçılığa daha az zaman ayırmak zorunda kaldım. Çünkü sorumlu olduğum bir ailem ve devam etmek zorunda olduğum bir iş hayatım var.

*** Fotoğrafçılık dışında neler yapıyorsunuz?**

Şu an Aydın Halk Müziğine Gönül Verenler Derneğine başkanlık yapıyorum ve bir senedir bağlama ile ilgileniyorum.

*** Sanatın dengesizliklerden doğduğunu söylüyorsunuz. Peki siz yetişkinler olarak bizi sorumluluklar altına iterek ve dengeye oturtmaya çalışarak bizim jenerasyonumuzun sanat yeteneğini kısıtlamıyor musunuz?**

Aslında haklısınız ama bunlar sistemin getirileri. Ne kadar hoşuma gitmese de evde ben de kardeşime ders çalışmasını söylüyorum. Gerekirse bir yıl boyunca ders çalışmak dışında hiçbir şey yapmamasını da. Çünkü belli yaşam standartlarına ulaşmak için bu gerekli.

*** Fotoğraflarınızı sergilemeyi düşünüyor musunuz?**

Toplum olarak kendi emeğimize saygı göstermiyoruz. Ürettiğimiz malın reklamını yeterince yapmıyor veya dış görünüşüne, paketine özen göstermiyoruz. Bense üzerinde emek harcadığım fotoğrafları en iyi şekilde sergilemek isterim.

*** İstedikim gibi bir yer bulunca neden olmasın?**

*** Gelecek için projeleriniz neler?**

Doğuda çalışmayı düşünüyorum. Hem mesleğimi orada sürdürmeyi, hem de doğu insanını fotoğraflamak şu anda planladığım şeyler arasında.

*** Bizi aydınlattığınız için teşekkürler. Hayatınız boyunca başarılarınızın devam etmesi dileğiyle...**

ALMAÇ

GÜNDEM

İkinci kez merhaba! İlkler hep bilinmezliklerle doludur, merak konusudur. Sancılar olur doğumlar ve ana parçadan ayrılmak hep sorumluluk istemiştir. Ortaya bir şey çıktıktan sonra elleriniz arkanızda durup beklersiniz, yeterince güçlü mü bu yeni doğan hayatla baş edebilecek mi diye. Çünkü yaşam ancak ve ancak ona dayanabilecekleri peşinden gelmesine izin verir. Diğerleri silinip gider.

Geçen sayıda ilk kez tanışmıştık "ALMAÇ" Günebakan okuyucuları. Köşeyi hazırlayanlar olarak biz

duygularımızı ve bilimi paylaşıyor olmaktan dolayı çok mutlu ve heyecanlıydık. Genel olarak dergiyi ve özellikle ALMAÇ'ı okuyanlardan aldığımız olumlu eleştirilerle çok mutlu olduk. İçimizdeki taze duyguları daha da güçlendirdik. En önemlisi canlının içinde devinen pozitif enerjidir. Onu hayata bağlar, umutlu kılar. Bilimin aydınlığıyla hep enerji dolu olmak dileğiyle...

BİYOLOJİ TOPLULUĞU

BİYORÖPORTAJ

Kemal Benlioğlu ile

Hande Ezgi AYDIN

-Kendinizi kısaca tanıtabilir misiniz?

-Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü'nde Bölüm Başkanı olarak görev yapmaktayım. Çalışma konum bitkilerde hastalık yapan bakteriler, bunların kültür bitkilerinde varlığının araştırılması, neden oldukları hastalıklardan korunma yolları, bu bakterilerin tohum, fide, fidan gibi üretim materyallerinde klasik, serolojik ve moleküler tekniklerden yararlanarak tespiti ve tanılanması.

-“Biyoteknoloji” tanımı ve dünyadaki kullanım alanları nelerdir?

-Biyoteknoloji çok geniş anlamda “canlı organizmaların veya onların ürünlerinin ticari amaçlı kullanımı”dır. Bu tanım; ortaya çıkışı çok eskilere dayanan geleneksel fermantasyon tekniklerini veya üretim süreçlerinin belli aşamalarında mikroorganizma veya enzim kullanılan teknikleri de içine alır. Ancak son 25-30 yıl içinde büyük atılım gerçekleştiren moleküler biyoloji ve gen teknolojisi yepyeni bir biyoteknoloji kavramını gündeme getirmiştir. Bu bağlamda biyoteknolojinin daha özgün bir tanımı “DNA molekülleri bilerek değiştirilen canlı organizmalar veya onların ürünlerinin ticari uygulamaları” olarak belirtilebilir.

- Şu anda üzerinde çalışmakta olduğunuz veya daha önce gerçekleştirdiğiniz biyoteknolojik çalışmalar bulunuyor mu?

-Bu konuda halen yürütmekte olduğumuz iki çalışmadan söz edebilirim. Bunlardan bir tanesi TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Araştırma Enstitüsü ile birlikte yürüttüğümüz bir projedir. Ana konusu başta zeytin ve pamuk olmak üzere pek çok kültür bitkisinde önemli bir solgunluk hastalığına neden olan bir fungusu karşı monoklonal antikor üretimidir. Burada amacımız monoklonal antikorlar kullanarak çok

duyarlı ve kısa zamanda sonuç veren serolojik testlerle bitkisel üretim materyallerinin testlenmesidir. Diğer konu ise DNA ya dayalı tekniklerle bitkilerde hastalık yapan bakteri ve fungusların tanılanması ve saptanması çalışmalarıdır. Bu amaçla yapay ortamda (laboratuvar) DNA'nın çoğaltılması esasına dayanan ve tüm dünyada biyoteknoloji çalışmalarında yaygın olarak kullanılan Polimeraz Zincir Reaksiyonu (PCR) adı verilen bir teknikten yararlanmaktayız. Bu çalışmalar fakültemizde 4 yıldır sürdürülmekte olup bitki koruma alanında Türkiye'de ilk defa A.D.Ü. Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü laboratuvarlarında başlatılmıştır.

-Biyoteknolojik uygulamalarla yapısı değiştirilen canlıların doğal dengeye ve insan sağlığına etkileri bulunmakta mıdır? Bunlar nelerdir?

-Evet. Doğada farklı türlerin çiftleşip yeni nesiller meydana getirmesi imkansızdır. Bu kaçınılmaz bir doğa kuralıdır. Bu basit doğa kuralı her canlının doğada hayatta kalabilmesi için önemli koşullardan biridir. Ancak günümüzde moleküler tekniklerle farklı genler taşıyan canlılar meydana getirmek mümkün olmuştur. Genetik yapısı içinde doğada asla mümkün olmayacak farklı bir geni; örneğin bir böcek genini, yabancı otları öldüren kimyasallara (herbisit) dayanıklılık genini, bir bakteri genini taşıyan bitkiler gibi.

Transgenik bazı bitkilerin çevreye verdiği zararlarla ilgili örnekler de vardır. ABD' de yapılan çalışmalarla yapısında kelebek larvalarına karşı öldürücü etkisi olan bakteri geni taşıyan mısır bitkilerinin polenleri doğaya yayıldığında, bunlarla beslenen bazı kelekelerin öldükleri saptanmıştır. Yine bu mısırlardan üretilen gıda maddelerini tüketen insanlarda alerjik reaksiyonların arttığı bilim adamlarınca kanıtlanmıştır.

Bunların yanı sıra genetik olarak yapısı değiştirilen, doğa ve insanlara olumsuz etkisi olmayan örnekler de vardır. Örneğin domateslerde yumuşamaya neden olan genlerde yapılan değişikliklerle elde edilmiş olan yeni çeşit meyveler; uzun süre dayanabilmeleri, sertliklerini korumaları ve kolay nakilleri açısından yararlı ve iyi bir biyoteknolojik uygulamanın sonucudur. Benzer şekilde insan için önemli besin maddeleri, ilaç ve bazı organik maddelerin transgenik bitkiler ya da mikroorganizmalar yardımıyla üretimi insanlar için çok yararlı bir uygulama olmuştur; bakteriler yardımıyla insan insülininin

Yan sayfadan devam

Üretilmesinde olduğu gibi. Yine transgenik bitkilerden yararlanarak insanlara yada hayvanlara gerekli bazı protein ve vitamince zengin, besin değeri yüksek ürünler elde etmek de biyoteknoloji ile mümkün olmuştur.

- Türkiye'de biyoteknolojinin gelişmesi alanında yapılan çalışmalar nelerdir?

- Türkiye'de biyoteknoloji alanında, yani yeni kavramıyla "gen teknolojisi" anlamında yapılan çalışmalar oldukça yenidir. İlk defa 1980'li yıllarda TÜBİTAK bünyesinde biyoteknolojide öncelikleri saptamaya yönelik bir ihtisas komisyonu kurulmuştur. Daha sonra 1990'lı yıllarda TÜBİTAK, çeşitli üniversiteler, Tarım, Orman ve Sağlık Bakanlıkları temsilcilerinin katılımıyla toplantılar düzenlenerek raporlar hazırlanmıştır. Bilimsel düzeyde ilk çalışmalar ise ODTÜ'de 1989 da Fen Bilimlerin'e bağlı olarak kurulan Biyoteknoloji Anabilim Dalı'nda başlatılmıştır. Benzer örnekleri 1991'de Ege, İstanbul ve Boğaziçi Üniversiteleri'nde kurulmuştur. Bilkent gibi bazı yeni kurulan özel üniversitelerde de lisans düzeyinde eğitim veren moleküler biyoloji bölümleri bulunmaktadır. Ülkemizde bu alandaki araştırmalar TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Genetik Mühendisliği ve Biyoteknoloji Araştırma Enstitüsü'nde ve pek çok üniversite araştırma - uygulama merkezinde sürdürülmektedir.

- ABD'nin biyoteknolojik çalışmalarla ürettiği ürünleri ülkemize ihraç ettiğini biliyoruz. Sizce bu besinlerle beslenerek kaba deyimle "denek" rolü üstlenmekte miyiz? Bu besinlerin zararlı etkilerini saptamak için ne tür çalışmalar yapılmaktadır?

- ABD'de genetik olarak yapısı değiştirilmiş bitkilerin besin olarak kabul edilmesi 1992'de başlamıştır. Bu bitkilerin başında soya, mısır ve kolza gelmektedir. Örneğin 1999 yılı itibarıyla transgenik soya üretimi ABD'de toplam üretimin yaklaşık % 54 ünü oluşturmaktadır. Soya ürünleri 30.000'den fazla gıda maddesi içinde yer almaktadır. ABD

genetik olarak değiştirilmiş gıda maddeleri konusunda Avrupa ülkeleri kadar tutucu değildir ve araştırmalara devam etmekle birlikte açıkça da kullanımını desteklemektedir. Avrupa topluluğu ülkeleri bu konuda daha tutucudur ve bu tür ürünlerin kullanımını sınırlamaktadır. İthal edilen her ürünün mutlaka testlenmesi hatta genetik olarak değiştirilmiş olduğunun etiketle belirtilmesi şeklinde yönetmelikleri vardır.

Ülkemizde ise bu amaçla sadece Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nca bir yönetmelik taslağı hazırlanmıştır. Ancak Türkiye'ye giren gıda maddeleri ve tarımsal ürünlerde yabancı gen veya gene ait proteinlerin varlığı ile ilgili hiçbir kontrol yapılmadığı gibi mevcut kontrol kuruluşlarımız bu konuda teknik bilgi ve laboratuvar olanaklarından da yoksundur.

- Sizce bu bilim gelecekte ne gibi gelişme ve değişmelerin yaşanmasına neden olacaktır?

-Biyoteknoloji alanındaki son gelişmeler bu bilim dalının insanoğlunun hayal gücü ile sınırlı olduğunu göstermiştir. Yani bu konuda herşeyi, doğanın kurallarını altüst edebilecek çalışmalar bile yapmak mümkündür. Koyun kopyalanması, insan kopyalanması yada yepyeni bir tür eldesi vs. gibi. Biyoteknoloji iyi amaçlı kullanılmak koşulu ile insanlığa çok yararlı olabileceğinden yüzyılımıza damgasını vuran en önemli bilim dalı olmuştur. Pekçok insan ve hayvan hastalığının tedavisinden tutun da, dünyamıza yetersiz beslenme sorunu ile karşı karşıya olan önemli bir insan topluluğunun besin kaynaklarını sağlamaya kadar uzanan, büyük yararlarını görebileceğimiz biyoteknolojinin iyi amaçlarla kullanılmasının insanlığa çok büyük yarar sağlayacağını bir kez daha belirtmek isterim. Aynı zamanda ülkemizde bir an önce bu konuda gerekli altyapı ve araştırmaların yapılmasını ve devlet tarafından desteklenmesini ümit ediyorum. Bilim ve teknolojiyi geliştirmede, bilim ve araştırmaya kaynak ayırmadığımız sürece pek çok konuda "DENEK" olmaktan kurtulamayacağımızı da özellikle belirtmek isterim.

Homeostasi

Burak ÜNÜVAR

Değişen çevre şartlarına, ortam farklılıklarına rağmen, vücudumuzun dengesinin sürekli sabit tutulmasıdır homeostasi. Denizin derinliklerinde veya gökyüzünde hatta uzayda, çöl sıcaklığında veya kutup soğukunda, herhangi bir kışlamada veya üzücü bir hadisede; farklı durumlara, değişen çevre şartlarına karşı bizi yaşatan bir sistemdir homeostasi... Vücudumuzda böyle bir sistemin varlığı 19. yy'da Claude Bernard tarafından keşfedildi. Kan sıvısını düşünelim. Yapısında bir çok molekülün yanında çözünmüş gaz tanecikleri içeren bir sıvı. Gazların çözünürlüğü basıncı ters orantılıdır. Gök yüzüne doğru çıktıkça, yani basınç azaldıkça kanımızdaki gazların uçması gerekirken kanımızın fiziksel ve kimyasal yapısının değişmeden kaldığı gözlenmiştir. Bu, durum homeostasinin keşfini sağladı. Daha sonraki deneylerle, değişen çevre şartlarında sistemlerin kendi kendilerini düzenlediklerinin görülmesi homeostasiyi kesinleştirmiştir.

Homeostasi, tek bir hücre veya çok hücreli bir organizmada, organellerin veya organların uyumu sonucu oluşmuş, tüm canlılarda görülen bir ortak özelliktir. Yaşamın devamlılığı için gereklidir.

Homeostasi, bir canlıda olduğu gibi, birçok bireyden oluşan büyük sistemler içinde de işlev görür. Ekolojik dengenin sağlanmasında, canlıların iç güdülerinin kontrolünü sağlayan bir mekanizmadır. Örneğin; yırtıcı hayvanlar ile avları arasındaki ilişkide, yırtıcı hayvanlar avlarının stoğunu tüketirken stok azalması, yırtıcı topluluğunda da bir düşmeye yol açar. Av topluluğu da böylece sayılarını bir kez daha artırır. Sonuçta iki grubun sayısı da ortalama çevresinde tutulur, yaşamın sürerliği sağlanır.

İç denge, farkında olamadığımız, fakat olmasa yaşayamayacağımız bir canlılık özelliğidir. Kısaca yaşam için bir zorunluluktur.

**denenen, sevilen,
bilinen dersane**

Aydın
ilinin
gururu

KONAKLI
Dershaneleri

30

AYDIN'da...
MANTLI'da...
SÖĞE'de...

Aydın Tel.:
2252225-2258513
2144409-2144410

ALMAÇ

AĞIRLIK MERKEZİ

Başak ALDEMİR

Kimi zaman ayakları sınırsız basar yere kimi zaman bir nefes yıkar onu. İnsanoğlu; dimdik, başını öne eğmeden yürüyebilmek için ne kadar çok çaba harcar. Tam öğrenir dengeyi; vücudu onu yarı yolda bırakır ve alt üst eder dengeleri. İşte başımızı döndüren bu denge olaylarının bazıları hepimiz tarafından bilinse de bazıları çok şaşırtıcı gelmekte bizlere.

İç kulaktaki denge organları ve içindeki sıvı, beyincik ve beyin sapındaki pek çok yapının belli bir düzen içerisinde çalışması sonucu kişi denge halinde hareket eşgüdümünü sağlayabilmektedir.

Başın konumunu saptamak, iç kulaktaki denge organlarına aittir. Buradaki borucuklarda kalsiyum karbonat tanecikleri içeren madde ve hücre topluluklarını bulundurmaktadır. Beden dik durduğunda tanecikler yer çekiminin etkisiyle peltemsi maddedeki tüycüklerin üstüne bastırır ve tüycükler beyne, bedenin dik durduğunu bildiren sinyalleri iletirler.

Başın hareketi(özellikle dönmesi) sona erdiğinde sıvı yarım daire kanallarının içindeki hareketini yaklaşık bir dakika sürdürür, bu da baş dönmesine yol açar. Dansçıları dikkatle izlerseniz başlarını bedenleri ile birlikte döndürmediklerini görürsünüz. Dönüş sırasında başlarını, tek bir hızlı hareketle çevirirler ve böylece içkulaktaki sıvının ileri-geri sallanarak baş dönmesine yol açmasını engellerler.

Beyinde bedenin dengesini düzenleyen kasları yöneten bölüm olan beyinciğe, kulaktaki denge organlarından verilenlerden başka sinyaller de gelir. Gözlerden, boyundan, omurlardan, kol ve bacaklardan, hatta tüm bedenden gelen bilgiler burada düzenlenir.

Gözler de bedenin çevre ile ilişkisini belirlediklerinden ve yarım daire kanallarıyla bağlantılı olduklarından dolayı denge için önemlidirler. Baş sola doğru hareket ederse, yarım daire kanallarındaki sıvının hareketi gözleri yöneltir; daha sonra denge sistemi harekete geçerek gözlerin sola dönüp baş ile aynı durumu almalarını sağlar. Bu hareket, taşıtlarda kitap, dergi vs. okuyanların neden daha çok taşıt tutmasının etkisinde kaldıklarını açıklar. Okumak, doğal göz hareketlerini engelleyici yönde hareket eder, bu da baş dönmesi ve kusmayı kolaylaştırır.

Dengeyi öğrenmek bebeklerin ilk iki yılının büyük bir bölümünü kapsayan uzun bir süreçtir. Çocuğun tek ayağının üstünde durmayı öğrenmesi en az bir yıl daha; dar bir tahta üstünde

dengesini sağlaması daha da uzun sürer.

Yaşlıların dengeyi korumakta zorlanmalarının nedeni ise, bütün duyular gibi denge duyusunun da yaşlandıkça azalmasıdır.

Törenlerde askerlerin sık sık dengelerini yitirip bayılmalarının nedeni ise, beyin kansız kalmasıdır. Törenlerdeki gibi kıpırdamadan, gergin biçimde durmak çok yorucudur. Bedeni bu durumda tutmak için aşırı ölçüde çalışan kaslar, beyne gitmesi gereken kanın bir bölümünü tüketirler. Üstelik bedenin uzun zaman dik durumda kalması, beyne kan pompalamaya çalışan kalbi de yorar.

İç kulak kanallarındaki oyukların otolit denilen küçük kalsiyum karbonat tanecikleri tarafından felç edilmesi nedeniyle ortaya çıkan baş dönmesi (Paroksitik vertigo), başın pozisyonel değişikliği ile oluşur ve bulantı ve kusmaya neden olabilir.

'Meniere hastalığı' iç kulaktaki sıvıların aşırı basınca uğramasından kaynaklanır. Nedeni; alerji, enfeksiyonlar, tümörler ve bazı ilaçların yan etkileri olabilir. Baş dönmesiyle birlikte zaman zaman geçici sağırılık ve kulak çınlaması olabilir.

Kulaktaki viral enfeksiyonlar baş dönmesi kusma ve bulantıya; bakteriyel enfeksiyonlar da (orta kulak iltihabı gibi) baş dönmesi, ağrı ve işitme kaybına neden olabilmektedir.

Sürekli masa başında çalışanlarda, spor yapmayanlarda ve yaşlılarda iç kulak kanallarındaki zayıflama nedeniyle oluşan baş dönmelerine rastlanabilir.

Denge aygıtlarındaki düzensizlikler sonucu oluşan baş dönmesi hastalıklarının yanı sıra, dolaysız olarak sinir merkezlerinde (tümör oluşumu, damar hasarı, sinir köklerinde zayıflama) meydana gelen tahribatlardan dolayı da baş dönmeleri görülür. Bu baş dönmeleri oldukça ağır ve şiddetlidir.

Kimi zaman yaşıyoruz, kimi zaman işimiz, kimi zaman da ruh halimiz dünyamızı alt üst edebiliyor. Görüldüğü gibi denge hayatımızın en önemli parçalarından birisi ve her an her yerde dengemizi bozacak tehditlerle karşı karşıya kalabiliyoruz. Hepinize dengeli hayatlar!

Yazının hazırlanmasında, verdiği temel bilgiler ve bizlerle paylaştığı kişisel araştırmalarıyla kaynaklık eden sayın Dr. Ali AKYOL'a teşekkürler.

DENGE DURUMU

Didem ÖZ

Bir birey olmakla beraber toplumsal bir varlık olarak insan, çocukluk çağından başlayarak çevresinin ve o çevredeki etik, gelenek ve göreneklerin etkisi altındadır. Bireydeki çevre düzenine ve geleneklere zıt olan arzu ve istekler bilinçaltına itilir. İtilme ilk çocuklukta başlar, bütün yaşam boyunca sürer.

Canlı varlık, canlılık niteliğini kazandığı andan ölüme kadar dış dünya ile sürekli bir mücadele içindedir. Çevre şartları durmadan değişmektedir. Buna karşılık kendi iç düzenini, dengesini, ister biyolojik ister ruhsal anlamda olsun, belirli sınırlar içinde dengede tutmak zorundadır. Dış dünyadaki değişiklikler beş duyu sistemi aracılığıyla alınır, merkezi sinir sisteminde değerlendirilir ve bu değişikliğe uygun yanıtlar verilmek suretiyle iç denge korunur, yani çevreye uyum (adaptasyon) mümkün olur. Bir bakıma dış uyarılara karşı birer yanıt olarak ortaya çıkan tüm davranışların varmak istediği hedef bu denge durumudur. İşte, denge durumunu sağlamak amacıyla yönelmiş davranışlara da "adaptif davranışlar" diyoruz.

Aslında Ziya Paşa'nın beyiti denge durumunu çok güzel özetlemektedir;

"İdrak-ı meali bu küçük akla gerekmez

Zira bu terazu bu kadar sıkleti çekmez"

Bazı davranışlar uyarana göre değişmez. Her zaman elde edilen refleksler birbirinin aynıdır. Örneğin; tükrük bezleri, ister elektrikle isterse bir limonu akla getirmekle uyarılsın, vereceği yanıt daima tükrük salgısı şeklindedir.

Bazı davranışlar ise daha karmaşık yapı gösterir ve zamanla öğrenilmekle kazanılır. Yaşadıkça bazı şeylerden hoşlanmayı, bazı olaylara kızmayı, bazen sevinip bazen de üzülmeyi öğreniriz.

Bir bakıma "canlılığı" homeostasis ile aynı anlamda kullanabiliriz. Bir sistem (bu sistem ister bir buzdolabı ister buhar makinesi, isterse bir amip veya insan olsun) iç şartlarını dış şartların değişmesine karşı dengede tutabildiği oranda canlıdır, Buzdolabı için duyarlı olduğu dış şart ısı değişiklikleridir. Bu ısı değişikliklerini duyan bir alıcı sistem vasıtasıyla kendi soğutma tertibatını devamlı olarak ayarlar ve iç ısını belirli sınırlar içerisinde sabit tutar. Buhar makinesinde ayarlanan faktör hızdır. Makine, örneğin bir lokomotifle takıldığı zaman, yolun direnci; örneğin, inişli çıkışlı olması veya üzerine yüklenen yük ile orantılı olarak buhar girişini kendi kendine değiştirmek özelliğine sahiptir. Böylece, devamlı olarak ayarlanan buhar girişi sebebiyle makinenin hızı belli sınırlar içinde sabit tutulur. Amip, yalancı ayakları yardımıyla, zararlı uyarılardan kaçmak ve faydalı ortamlara yaklaşmak suretiyle kendi biyolojik bütünlüğünü korur. İnsanda ayarlanan faktörler ise sonsuz sayıda çoğaltılmışlardır. Adaptif davranışları ayarlayan sistem ise sinir sistemidir.

Biyolojik homeostasislerde esas rolü vejetatif sinir sistemi oynar. Örneğin; kan şekerinin ayarlanması hipotalamus üzerinden geçen bir devre ile gerçekleşmektedir. Kan şekerini yükselten mekanizma karaciğerdeki glikojen deposunu boşaltılmasıdır. Kan şekerini düşüren ise pankreasın insülin salgısından başka bir şey değildir.

Ruhsal homeostasis elemenden kaçıp zevke yönelme suretiyle gösterilecek adaptif davranışlarla sağlanır. Dış dünyadan gelen uyarılar bir an için ruhsal dengemizi bozarlar. Yeni bir dengenin kurulması için ruhsal savunma mekanizmalarımız işler ve sonunda denge yeniden kurulmuş olur.

Yaşamdaki çeşitli dış ve iç etkilerin gerek biyolojik gerekse ruhsal homeostasisi bozması hastalık halini doğurur.

Ruhsal kişilik, ego (ben) tıpkı beden gibi, bir koruma içgüdüğü ile kendisini çeşitli sıkıntı verici uyarılardan, zararlı dış etkilerden koruma gayreti içindedir. Herkesin kendisine göre ruhsal yapısı, kültür seviyesi, görgüsü ile sıkı sıkıya ilgili bir heyecan yaşamı, bir duygusal davranışı vardır. Dışa veya içe dönüklük, egoizm (bencillik), sevgi, nefret, hiddet, kin, kıskançlık, yükselme arzusu, yarışma hissi, çeşitli ihtiraslar normal sınırlar içinde kaldıkça, bireyin adaptasyonunu bozmadıkça ve çevresine zararlı olmadıkça normal, gündelik yaşamın alışılmış reaksiyonları sayılır. Büyük sarsıntılar ve heyecanlar karşısında, komplekslerin devamlı baskıları var olduğu zaman ruhsal kişilik çeşitli yollardan ıstırap ve sıkıntıdan kurtulma çareleri arar. ıstırap veren şey yok edilir, unutulur, örtülür, şekli ve anlamı değiştirilir hatta tanınmayacak bir şekle sokulup sembollerle ifade edilir. Bütün bu mekanizmalar bilinç dışı işlemektedir.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Freud'un kişiliği id, ego, süper ego diye üç ana bölgeye ayırmasından yararlanarak sağlığı; bedensel, ruhsal ve sosyal yönden tam bir iyilik halidir, diye tanımlamıştır.

İd bedensele, ego ruhsala, süper ego sosyale denk gelmektedir. Tencere bu sacayağının üstünde durmaktadır. Sacayağının birisinin kırılması, tencerenin devrilmesi demektir. Bu da ruhsal homeostazinin bozulması anlamına gelir. Aman yolumuz Psikiyatri kliniğine düşmesin. Öyleyse egonun savunma mekanizmalarını sırasıyla iyi bilelim.

Nasıl ki Galatasaray Futbol takımının yirmi bir oyuncusu varsa; egonun da iki tane savunma mekanizması vardır. Ne yapıp edip maçı kazanmalıyız. Bunlar: "Baskı, hayal kurma, çözülme, gerileme, saplanma, yer değiştirme, akla yakınlaştırma, projeksiyon, introjeksiyon, benimseme, boyun eğme, çevirme, inkar ve yalanlama, telafi, ikili duygu, sembolleştirme, yüceltme, şuurlu kontrol, reaksiyon teşkili, somatizasyon, dağılma" dır.

Hepimiz kendi takımımızın antrenörüüz. Nasıl ki kaleci orta sahada oynayamazsa, biz de bu yirmi bir oyuncumuzu tanımalı ve ne zaman nerede oyuna sokacağımızı iyi bilmeliyiz. Yağmur yağmış, saha ıslak; hava soğuk; destekçi, seyirci çok az veya futbolcularımızın çoğu sakatlanmış olabilir. Ama asıl olan içinde bulunduğumuz şartlar ne denli kötü, ne denli karamsarlık doğurucu olsa da, iyi bir maç çıkartmak, takım ruhunu bozmamaktır.

Final maçını da oynadıktan sonra alacağımız en güzel hediye, kendi kendimize vereceğimiz altın kupa yani huzurlu ve dengeli bir yaşam olacaktır.

ALMAÇ

Özge ERTUNÇ

ERGENİN
SAVASI

Gençlik... Ne çocukluğun her günü, bir diğerine benzeyen, kendi bilincine varamayan sade dünyası; ne de yetişkinliğin binbir sorumlulukla dolu, yorucu karmaşıklığıdır gençlik. Sanki ortada kalmış, sığınacak bir yer yokmuş, yapayalnız gibi hissedersiniz çoğu zaman kendimizi. Kimi zamansa "asi, hırçın, inatçı" olarak nitelendirir, davranışlarımıza bir türlü anlam veremeyen aileler bizleri. Çünkü düşünemeyen ergen olmanın ne kadar zor bir dönüşüm olduğunu; vücudumuzun, beynimizin bu hassas dönemi bir an önce geçirebilmek için birçok hormonu seferber ettiğini, hormonlarla kurulmaya çalışılan bu ilginç dengeyi...

Önce androjenler gerçekleştirir büyümede ilk hamleyi. Erkeklerde testosteron, dişi ise östrojen olarak bilinen bu baskın hormonlar sayesinde; hem bedenimizi, hem de kendimizi anlamayacak kadar çok ve çabuk değişiriz. Kızlarda, ergenlik dönemiyle birlikte, östrojen ve progesteron gibi hormonlar daha çok salgılanır ve etkin hale gelir. Bu hormonların etkisiyle her ay gerçekleşen adet dönemi ve vücuttaki fiziksel değişiklikler kontrol altına alınır. Erkeklerde ise erbezlerinde üretilen testosteron hormonu; kana karışarak erkeklere özgü sakal, kas kitlesinin artması, kalın ses gibi fiziksel özelliklerin gelişmesinde önemli rol oynar. Dişilerde ve erkeklerde bedensel farklılaşmanın en hızlı olduğu bu süreç, aynı zamanda ruhumuzu da dönüşsüz bir biçimde abluka altına alır. Beynimiz diğer bütün organlardan daha hızlı bir biçimde gelişir; doğal ve toplumsal ortam bilgisini alabildiğince çok alır ve uygun becerileri edinmeye çalışır.

Biz bütün bu fizyolojik iç değişimlerle haşır neşir olmuş, rahat bir nefes almaya çalışırken; bu sefer kalpler girer devreye. İlk bakışmalar, göz göze gelmeler, utana sıkıla konuşmalar... Hepsi artarda gerçekleşir. Onu düşünmeden edemezsiniz. Gelgeç ya da tutkulu, kaçamaklı ya da aleni, küçük ya da büyük; sizin de bir aşkınız vardır artık. Görünce dizleriniz titremeye başlar birden, kalp atışlarınız hızlanır, duyduğunuz heyecan size bol miktarda adrenalin salgılatır.

Böylece iç gerilim günden güne artar. Kendini bulmaya çalışan ergenin en büyük amaçlarından biridir; yaşının yükünü taşımak, bir de okulla uğraşmak. Dersler, sınavlar ve önünde kocaman, insanın içini bunaltan, korkunç bir engel: ÖSS. Bazen rüyalarına girer bazense uykusunu kaçıır; bütün gece uyutmaz onu. Yatağında dört dönerken düşündüğü tek şey vardır: "Ya başaramazsam?"

Bizler, içimizdeki birçok sorunla uğraşırken; bütün bunlardan habersiz olan doğa, toplum, anne-baba ve tüm çevre artık yetişkin olmamızı var güçleriyle isterler bizlerden. Ama biz yine de direniriz genç kalmak için. Çünkü bizlerin derdi bambaşkadır. Kendimizi yeniden yaratmak... Önce tanımak ve sonra geleceğimizin mimarı olmak.

Ne dersiniz? Genç olmak; ergenlikte bozulan bütün dengeleri tekrar kurmaya çalışmak gerçekten de zor galiba...

OLAĞANÜSTÜ YAŞAMLAR

Havalar ısındı soğudu derken yaza iyice yaklaştık. Bütün kış görmememize rağmen hiçbirimizin özlemmediği, ılık yaz gecelerini bize zehir eden, neden oldukları kaşınmalarla bizi deli eden sinekler de tekrar hayatımıza girmeye başladı.

Herhalde en yüzsüz hayvanlardan biri şu sinekler. Ne kadar kovalasak, ilaçlar sıksak da yine döne döne gelir konarlar. Sonra da, önce duyargalarını ardından da dengeliklerini bir jön edasıyla düzeltirler. Bu da bizi zıvanadan çıkarmaya yeter de artar bile. Ama bilmeyiz ki, sinekler ömürleri boyunca Atlas misali halterlerini taşırlar. Şaşırmayın, bu ne boyut ne de işlev olarak bizim bildiğimiz haltere benziyor. Sineğin arka kanatlarının körelmesiyle meydana gelmiş olan halter, uçuşta dengeyi sağlıyor. Ayrıca sineğin bir nesne karşısında kalabilmek için durmadan dönmesinde de önemi çok büyük.

Halteri koparılan sineklerin sonları ise çok hazin. Ya yaşamlarının sonuna kadar oradan buraya savruluyorlar, ya da hemen o an hayata binlerce gözlerini birden yumuyorlar.

Diğer hayvanlarda ise denge için daha farklı bir sistem işliyor. Karada yaşayan böcekler hariç, hemen bütün hayvanlarda -telaffuz etmekte zorlandığım- statositler denge organı olarak kullanılıyor. Bu yapılarda denge sağlanmasında esas olan statolit, bunun telaffuzu da çok zor- denen yuvarlak yapılı kürecikler var. Kalsiyum

Asena DEVRİM

karbonat veya başka minerallerden yapılan statolitler bir o yana bir bu yana bir bu yana yuvarlanarak canlıyı dengede tutuyor.

Omurgasızlarda genelde kesecikler içinde bulunan bu kürecikler birçok deneye konu olmuş. Halteri koparılan sineğin öyküsü kadar elem verici olmasa da yengecin başına gelenler de oldukça enteresan. Kürecikleri yerine demir konulan yengeçlerin bir mıknaşının yanına yerleştirildikleri zaman sürekli mıknaşının etrafında döndükleri gözlenmiş. Bunda, mıknaşının demir küreciği kendine çekmesi etkili. (Sayın Eyüp Hocamızın dediği gibi "Allah çekti mesin"!)

Gelelim omurgalıları. Omurgalıları ise bu yapılar iç kulağın labirenti içinde yer alıyor. Alık alık bakan balıklarda ise yanal çizgi denge için önemli bir unsur. Baştan kuyruğa kadar uzanan bu çizgiler birçok frekansın algılanmasında etkili.

İnsanlarda denge organı olan yarım daire kanalları ile ilgili yapılan araştırmalar ilginç sonuçlar ortaya koyuyor. Yapılan araştırmalar altıncı his olgusunun yarım daire kanallarından kaynaklandığını gösteriyor. Ee, el alem boşuna "I see dead people." dememiş.

Statolitler yuvarlana dursun, siz dengenizi korumaya bakın.

BİR HALTERCİNİN DRAMI

denenen, sevilen,
bilinen dersane

Aydın
ilinin
gururu

KONAKLI
Dershaneleri

30

AYDIN'da...
KAZILI'da...
SÖKE'de...

Aydın Tel.:
2252225-2258513
2144409-2144410

"Bütün o mahşer 'iç' liler için ve o 'iç'lerle yazılmış şeylerin zehirli bir tadı vardır."

-E. Temelkuran-

... VS

İlke MIRIK

milkyfraise@hotmail.com

KADIN ADAM ÇOCUK

Dilin tutulduğu, kelimelerin çekip gittiği yerde suskunluk çok. Üçüncü tekil şahıslar ardına sığınır kalem, cesareti yoktur birinci ağızdan yazmaya. Sayfa çok beyazdır çünkü ve beyaz her şeyi yansıtır.

İlk yaz yağmurları küstürür günebakanları, çiçekler içten içe yazarlar sonra, 'yazarlar çoğalır, çiçekler kıyamet alameti.' Toparlanmaya üşenilen dağınık cümlelerdir her öykü, her biri ve başka bir şarkıda yazılır her şarkı biten öykülerle rafa kaldırılır. Yaşam tanımlanmış kavramlardır ve aynı düzene kanıttır her insan.

Yeter! Bozulsun gökler, kaosu giydir rüzgara. Meltem boran olmak istiyor.

Bir kadın, sandalyede. Çok gri bir gün doğumunu gösteriyor saatler. Günebakan düşleri başka güneşlere erteleniyor. Hıncahınç bir savaş bulutlardaki. Yağmur, göğün isyanı dinginliğe, kadının ellerine özlemi. Sandalyedeki kadının elleri yok. Yağmurun elleri küçük, kadın buluttan sandalyede üç kelimeye farklı görevler yükleyip paragraf oluyor, elleri yağmurdan. Saçları asimetrik, saği beline dek uzanıyor, sol tarafı kulak hizasında, başına buyruk. Yüzü yok, kimse resmetmemiş gülüşünü. Yüzü anılarda gereksiz bir ayrıntı, kimse hatırlamıyor. Boynu yitik bir de, kolye takamıyor, eskitilmiş gümüşlere saklı surlara yer yok onda. Tüm eskiler sır ona, tüm surlar hediye paketlerinde, cicili bicili, albenili... Bedeni sancılı, vahşi, ilkel savaşların ödün vermez komutanı. Bilinmez güçlerin devinimleri midesinde, ciğerlerinde, nefesinde. Kırık ümitlere yapışkan gülüşler, inatçı çığlıklara sakinleştiriciler, 'anti'jenlere karşı 'anti'korlar. Savaşa karşı savaş, ateşli, sıkıntılı geceler boyu. Sonra uzlaşma yeniden, yeniden denge. Bu yaban ağrısı, bu alıp verememezlik kadına göre değil. Bozulan dengelerde sanrılar olmamalı hayatı, gerçeği çizmeli parmakları, göklerin derin uykusuna kendi karmaşasını resmetmeli. Kelebeğin kanadına takılıp borana karışmalı. Bir koku, bir 'iz'. Bu bahar çamurdan heykeller yapmalı yol kenarlarına. Bedenini ardında bırakıp fırtına olmalı.

("Hala tepen bir yıldız doğurabilmek için, kişinin içinde kargaşa olmalı daha.")

Fırtına yaklaşıyor, korkma şimşeklerden, sana uzak ölümler, bir bahara yakışmaz bir çocuğun ölümü. Korkma ve seyret, dalgalar büyüyor, yapraklar sıkışkan, mevsim yeni bir şarkıya başlıyor. Güneşler söneli çok oldu. Erik ağacı bu sene çiçek dökmeyecek. Bu karmaşanın ardında yeni tatlar var, yum gözlerini, bekle. Bekle atsin tozunu denizler, okyanuslar yıkansın. Yeni güneşler doğacak! Göreceksin pembesini mercanların. Yeni gökler yakın. Gökyüzü mosmor, fırtına kopmak üzere, sabret.

Uzat ellerini, yağmur yağıyor...)

Adam sıyrılıyor eylemlerinden, çığlığından çıkıyor. Bu küçük şehirde imkansız ama kaybolmaya, hüznünü, nefretini kaybedip adı konmuş duygulardan yeni dünyalar yaratmaya koşmak denemez

adımlarla gidiyor. Gözbebekleri kırık, yerlerinde karakter değiştirmiş iklimler, el kirlenmemiş topraklar arayan çaresiz sörgünler var. Gözlerinde cam parlaklıklar. Fırtına dindi, ardında kırık aynalar bırakarak, adamın yansıması belirsiz. Her şey bütün olmaktan uzak ve hızla dönüyor. Boran dağıtmış parçaları, sayılar bozmuş sırayı. Takvimler yeniden düzmeğe çalışıyor yaşanmışlıkları. Adam su birikintilerinde yeni gözler arıyor, yeni aşklar, yokolacak yoksa. Kızgınlığını evsiz çocuklara emanet edip, isyanını onlar büyüye kadar ertelemek istiyor. Daha zamanı var kışların, kışın kopan isyanların.

("Zaman gelmiştir, insan bir an önce kargaşasını, kendine anlam veren bir düzene çevirmesse, yıldız doğuramazsa karanlığına, yok olacaktır.")

Yaşamak matematiksel şimdilerde, defalarca ispatlanmış teoremlerde tutkunun yakıcılığı. Her şeyin 'ilk'inden alınan o müthiş haz iki satırlık formüllerde. Ekleyip çıkarmak, yok olup doğmak yeniden. Başka şehirleri yeni gözlerle bakmak... Bu bahar, uzak bir göç hikayesi. Yeni şehirleri giden yollara serpiliyor tüm anılar, dönüş yolunu bulabilmek uğruna. Oysa gitmek tek yönlü, terk ediş bir kere yaşanır ancak. Sonra yeni şehirlerde yeni merhabalar dünyaya, yokoluşlar, var edişler, yeni yaralar, ağrı kesiciler sancılara. Yeni anılar sonra, başka şehirlerde unutmak için. Yeni yıldızlar karanlığa...

Yeniden... Düzen kendini yeniden üretmeli.

Bulutlar eriyip yokolmalı, çiçekler dallarında kalmalı. Ne kadar değiştirecek de yörüngesini dünyanın ve mevsimlerin sırasını, bu yaz yine erik yemeli ve elma ağaçlarına salınacaklar kurup ilk aşklarında sallanmalı çocuklar.

Karanlıklardan habersiz oyunların

Pandispanya kokulu özlemleri olmalı

Yaşamamayacaksa da kavuşma

Öyküledikleri sokaklarında beklemeli çocuklar.

Bu dolunayda sevdamız

Yeni baharları yaratmalı.

Gel hadi,

Azar azar eksiliyor takvimler.

Bir çocuk bulutsuz mavilerde uçurtma uçuruyor. Kahkahası ip olup bağlanıyor uçurtmasına, yolunu kesiyor kuşların. Ağaçlara geç kalmış güvercinler telaşlı. Su perisi Silfid masallardan fırlayıp ipe tutunuyor, rüzgara kafa tutup uçurtmayı denize sürükleyiyor. Silfid - dokununca ölen peri, kırılganlığı denizlerin- bu bahar çocuğa oyun oluyor. Çocuk "ıssız insanlığın" acımasızlığından habersiz, Zerdüş'tün öğretilerini okuyamaz gözleri; o kadar gerçek ki henüz, o kadar temiz ki! Hayatı tanımlayan cümleler kurulmamış onun için, daha genellenmemiş rüyaları, ortalama acılardan, uykudan arınmış gecelerden, toz tutmuş renklerden uzak sevgileri. Yüreği günebakan olup güneşe açılıyor. Cinsiyeti yok henüz, kavgası yok. Boğulmamış dalgalarda, yutmamış tuzunu denizin. Bırak dokunma, daha zamanı var kışın, kışın kopan isyanların

(Hala bir kadın yerlerini değiştiriyor yıldızların ve adam yeniden diyor bir bir. Ve çocuk hala habersiz kopacak fırtınalardan, bu devinimlerden, çırpınışlardan, dönüp dolaşıp aynı yere varışlardan. Durdukça dünya, bu kargaşa düzene anlam vermeye devam edecek.

Korkma şimşeklerden, uzat ellerini.

Yağmur yağıyor, inadına düzenin...)

DLP-not: Dipten bir not; 'yazık bitti' bir paylaşım sonrası. Ondan bu uyku kaçını gözler, bu kırık tebessümler. 'Güçlü değilim!' diyenler: Güçlü değildir hiç kimse, sadece daha fazla kanamak istemezler gözünüzde.

'İçin' ve 'yüzünden' farklı bu yazıda.

Diğerleri: Sürünme katsayısı büyük olanlardan uzak durun, yanarsınız.

Üzerine alınmayanlara...

Baş Ucu
Yazıları

Duygu KARATAŞ
duygumkaratas@hotmail.com

Dünya Geldikçe
Üstüne...

Yanına bir parça fesleğen kokusu al
Biraz da hüzünle ağlayan ay ışığı
Sürünürsün dünya geldikçe üstüne

Sevdaya tutunurlar kuytuda kalmış hasret çocukları
Dünya hapsettikçe ruhlarını kararmış fikirlere, fesleğen
kokusu sürünüp adlarını anarlar tüm sevdâ sürgünlerinin.
Sürgüne alışkındır gövdeleri; ruhları çırpınır çırpınır, ağlar,
haykırır. Bazen duyar gibi olurlar uzaktan gelen bu derin
sesleri gurbet yalnızları. Meraklanırım onlar gibi "Seslerini
duyan var mı?"

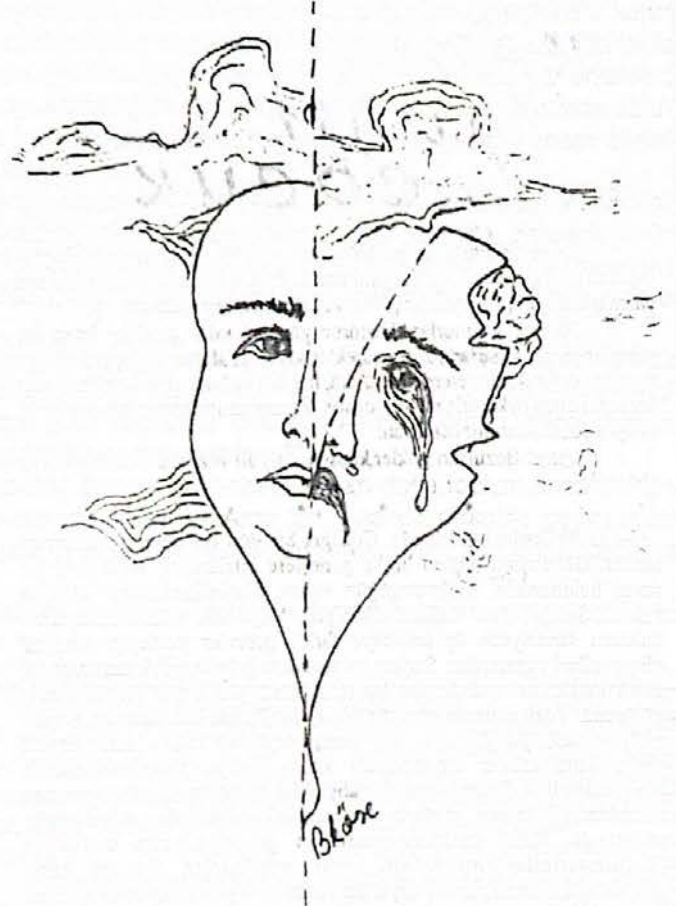
Yazgım diye yutkundum bozgun sabahlarını
Biryokluğu öper gibi öptüm alnından
Sımsıcak tazecik...
Karıştın sıcaklığınla , ateş oldun
Tutuyorsun gözümde
Benim yazgımsa hasret nöbetleri
Direnirken,
Beni sabah seherlerinde
Şakağımdan vurup gitme.....

Gidilmez ki...Sürgünlerde ateş, ateşte sıcaklık ve
aydınlık hep var. Her ne kadar sürgünlerde de olsa
ruhlar, aşkın aydınlığı vurmuş yüzlere. Yüzler sımsıcak...
Aşk karanlıklara ateşin sıcaklığı ve aydınlığıyla direnmek
değil mi sanki? Sürgünlere inat sürülmek ve hatta
sürünmek ...Ve bu sürüklenişlere bir çocuk edasıyla
gülümsemek, yeri geldiğinde ise çıkarıp ömrümüzü atmak
...Çekincesiz...

Gidemem ki
Ben bu evren adına sevdim seni
Çocuklar daha güzel gülsün diye
Geniş, yanakları hep gözleriyle bütün..
Kardelenler ürkütsün diye soğuk betonları.
Bıraktım sonsuzluğumu sana
Tutsak tüm hayaller özgür kalsın diye
Titresinler gökdelenler göğümüzün
-maviliğinden.

Ve yeraltına kaçsınlar diye
Yaktım ben kendimi
Korkma uzat ateşime ellerini
Yüreğin ısınsin...

Kaç defa yaktık kendimizi aydınlansın diye umut dolu
yüreker? Hani bazen kan düşüyor ya yeryüzüne yağmur

diye.Orda kalmamış sevdanın kırıntısı,yok edilmiş olmalı;
çünkü tüm kıtaların çekirdekleri güzellikten,ormanları
serinlikten, şehirlerinin sokakları yağmurdan, kaldırımları
kalabalıklardan yapılmış.Yok edilmiş tüm kırıntılara inat
saçmalıyoruz yürektekileri insanların üzerine. Ne feryat, ne
şarapnel parçası, ne kurşun yarası,ne yoktan ölüm acısı o
vakit. "SESİMİZİ DUYAN VAR MI?"

Ellerim uzandı sana doğru
Bir kumru selamladı beni
Bir martı göz kırptı
Beni sevdamızı ve seni düşünürken gördü...
Halime baktı güldü
"Hey gidi sevdâ" dediği duyuldu
Haksız da sayılmaz be yavuklu
Keşfedilmemiş kıtalar okyanusuydu sevdâ
Benim gönlüm ada vapuru.

ASLI'NDA

Aslı AKYOL

Bir gün, yolda yürürken kafasını kaldırır insan.

Daha önce hiç bakmadığı kadar dikkatli bakar insanların yüzüne. Tekrar bakar; öbürüne, bir diğerine daha.

Çaresiz anlar bunun bir göz yanılması olmadığını. O uzak, o tuhaf ifadeyi daha önce hiç olmadığı kadar yakından duymuşumdur ve anlamıştır. Ansızın dile gelir düşüncesi:

"Ben buraya ait değilim...", bu kente, bu sokaklara yahut bu dünyaya.. Fark etmez.

Bunu hiç dememiş, düşünmemiş insanlar yok mudur, vardır elbette. Ama bu, ait oldukları için değil, aciz oldukları içindir, ya da tembelle, ya da korkak; ne dersiniz..

Sorgulamaktan çekinir onlar, hatta kimisi bu sorgulamayı boş bir uğraş olarak görecektir kadar ileri gider: "Dünya nasılsa birdir, düşünmek neyi değiştirir; ait olduğu yer olsa olsa bulunduğu yerdir".

Zaten bu yazı da onlara degildir!

Bilirsiniz; Hegel, varlığı zıtların evrimleşmesiyle açıklar. Diyalektik; tez-antitez-sentez; varlık-yokluk-oluş.

Geriyek kalan, artık bu karşıt durumların evrimleşmesidir. Ait olmadığın yerde, aitlik hissi uyandıracak bir şeyler bulma çabası.

İnsandan insana farklılık gösterir elbet, bu sırada izlenen metot.

Kimisi soğuk kentlerin sıcak kalpli çocuklarında arar bu hissi. Onların çığlık çığlığa dışvurumlarında, müziklerinde. Ve onlarla söyler, onlarla inanır, onların dünyasından, onlardan olduğuna.

Düş sokakları sakınları

Sevginin sefilleri

Işıklı evlerin çirkin çiçekleri

Kırgın aşkların renkli filmleri*

Bir kısmı da, aynı şekilde kendini bulunduğu dünyaya ait hissetmeyen yazarlarla arar o hissi. Onları okur. Sessiz, karşılıklı; ama iki tarafın birbirini hiç görmediği bir oyun oynanır. Kuralları, o ve onun gibilerin varlığına inanmaktan ibaret: "ait olmaçılık oyunu".

Aykırılıklarda bulanlar da vardır. Martı Jonathan Livingston'un öyküsünü bilmeyen yoktur herhalde.

Uçmak bir martının en doğal hakkıdır.* Onun ait olduğu yer yükseklerde, kimselerin çıkmaya cesaret edemeyeceği kadar yükseklerde.

Bir gün gelir, Jonathan'ın yok olduğunu sanarak aldanırız; o ise sadece "ait olduğu yer" dedir.

Bazısı ise, bilinçli bir yaklaşımla; işin özünde, geldiğimiz ve gideceğimiz yere ait olduğumuza inanır. Ve topraklarını almak isteyen için şöyle der:

Beyaz adam, annesi olan toprağa ve kardeşi olan gökyüzüne alınıp satılacak, işlenecek, yağmalanacak bir şey gözüyle bakar. Onun bu ihtirasıdır ki, toprakları çölleştirecek ve her şeyi yiyip bitirecektir.*

Kendisine yakıştırılanı, "bana ait değil" diyerek reddedenleri de duymuşsunuzdur. 1969 yılında kraliçenin verdiği asalet (sir) ünvanını, Vietnam olaylarını gerekçe göstererek

reddeden John Lennon gibi. Zaten benim bildiğim; John Lennon ve Yoko Ono öylesine aittirdi ki birbirlerine, başka bir "aitlik durumu"na ihtiyaç duymadılar.

Bunlardan başka, bir de Devrim Kuran vardı.

Ödün kültüründe istatistikler, doğruların; oylar, ilkelerin; sayılar, hakların; kamuoyu yoklamaları ahlakın yerini alır.**

Devrim Kuran, böyle bir dünyanın hiçbir yerine, hiçbir şekilde ait olamayacağını söylemişti. Onu terk edip gitmeyi yeğlemesi, bundandı.

Buralara, bu dünyaya ait olduğuna inanmak ya da inanmamak... İşte yaşamın içinde "bu dünyaya ait olduğunu hissettirecek bir şeyler bulmak adına arayış", bu iki zıttın evrimleşmesidir.

Özünde bu evrimleşme, kişinin daha doğru, daha güzel; istemesi; bu doğrultuda, kendisine hazır sunulmamış bir dünyayı oluşturmaya; ama bunu kendi gibileriyle beraber, aynı isteği taşıyan, aynı arayışa ortaklık eden, kısacası ona yoldaş olanlarla yapmasıdır.

Arayış içinde olan insanı, evrimleşmiş insan olarak tanımladık.

Bu bir veda yazısı olsun istemedim. Ama burada, bu okulda arayış içinde olan pek çok insan tanıdığını söylemeden geçersen, haksızlık etmiş olurum.

Bu köşede, ismini bilmediğim başkalarının da arayışlarınıza ortak olduğunu biliyorum.

Burada tekrar buluşamayacak olmak beni üzüyor. Ama şunu da biliyorum ki, bizler aynı evrensel kümenin kesişen alt kümeleriyiz; bir parçamız hep ortak: "BİZ" e ait ve öyle kalacak.

Yine bu yazıda, daha çok alıntıya rastladınız. Belki bir daha böyle bir fırsatım olmaz, istedim ki, fikirleriyle beslendiniz, değer verdiğiniz büyüklerinizi de gücümüzün yettiği ölçü de analım.

"Ait olma" konusunda kendi fikrimi ise; kır çiçeklerinin şu her yerde bitmeye müsait arsız hallerinden hoşlanmıyorum, diyerek dile getireyim.

Papatyaların gerek ve şart aramadan; her toprakta, kendini oraya aitmiş hissetmesinden...

Tütünü bilir misin?

"Kız saç"ı demiş kirveler.

Su içmez her damardan,

Yerini kolay beğenmez,

Üşür

Naz eder,

Danılır,

İki yaprak arasına kıyılmış,

Bir parçası var kalbimin.

İncecik, ak kağıtlara sarılır,

Dar vakit yanar da verir kendini,

Dostun susan dudagina...*

* Murat Yılmaz Yıldırım

** Richard Bach Martı

* 1854 yılında; topraklarını almak isteyen beyaz adama, Kızılderili Reis Seattle'ın yazmış olduğu mektuptan bir bölüm (Sunay Akın Kız Kulesindeki Kızılderili)

* Alev Alatlı Schrödinger'in Kedisi

* Ahmed Arif Yalnız Değiliz (Hasretinden Prangalar Eskittim)

İZDÜŞÜM

Eren ARSLAN
arslaneren@mytel.com

BAHAR

Birinci dönemde yapılan toplantıda verilmişti ikincisinin Mart ayında yapılacağı sözü. 3. Bölge Danışma Kurulu; okul müdürleri, her dersin temsilci öğretmenleri, üniversitelerden, TEDAŞ'tan, kısacası Aydın'ın 3. Bölgesindeki her kurum ve kuruluştan bir temsilci ve öğrenci temsilcisiyle (ben) sözünü yerine getirmek için toplanmıştı.

Mart kapıdan baktırmıştı yine ama hava o gün kazma kürek yaktırmıyacak kadar, atasözümüze inat, baharı müjdeliyordu. Toplantı salonunda pencereler kapalıydı bir tanesi hariç. Kapalı olanlar kış ve soğuğu üstlerinden atamamış gibi kollarıyla sarmıştı birbirini. Baş verdim onları. O en kışede açık olan, rüzgâr dalgalandıkça buram buram bahar kokan, çocuk sesleri ve sokak gürültüleriyle harmanlanmış havayı soluna taşıyan yeterdi. Bu ferah, bu canlılık dolu hava nedeniydi oradakilerin o gün o kadar aydınlık yüzlü ve umutlu olusunun.

Masalar herkesin birbirini göreceği gibi, duvar kenarlarına sıralanmış. Sandalyeler plastikten değil bu sefer, çok rahat. Her masada ikiye tabak var ve tabaklar tatlı, börek dolu ağıza kadar. Meyve suyu paketleri de koymuşlar tatlanan ağızımıza biraz olsun ıslatmak için. İsteyenlere çay da vardı tabi. Eli çabuk çaycı biri boşalmadan, bardak soğumaya fırsat bulamadan getiriyordu buharlar saçan yeni bardağı. Mevsim bahar, masada yiyecekler, elimizde çay ve konuşulanlar da sevindirici olaylar olunca keyfimize diyecek yoktu.

Her toplantıda tartımı yapılır bir öncekinin. Alınan kararların ne kadar uygulandı, uygulananlar sağlıklı sonuç uyandırdı mı, konuşulur. Bu seferki değerlendirme son günlerde okullarda yaşanan bazı olaylar üstüne yapılan yorumlarla biraz uzun sürdü. Bundan sonra toplantının seyri önümüzdeki günlerin planlarına döndü.

"Önümüzde iki önemli bayram var" dedi konuşmayı yönlendiren kişi. Ağzını peçeteyle sildi,öksürdü bir iki kere. "Çocuklarımız bayramları gönüllerince yaşamak,tanışıp kaynaşmalılar." 23 Nisan ve 19 Mayıs'ta şenlikler yapılacağını müjdeli. "23 Nisan'daki şenlik yalnızca üçüncü bölge ilköğretim okulları için ama 19 Mayıs şenliği tüm Aydın gençliğinin." Etkinlikler kesin olarak belli olmasa da öğrencinin üretim gücünü arttırıcı gösteriler,düşünme gücünü arttırıcı yarışmalar şeklinde olacaktı. "Bu şenliklerde amaç öğrenciyi biraz olsun derslerindeki sıkıntılardan uzaklaştırmak. Sosyal etkinliklere katılarak hayatındaki DENGeyi yakalamaya çalışmak." "İşte" dedim içimden. "Anahtar kelime bu."

Farkında olmasak da sürekli aklımızdadır dersler ve sosyal yaşamın hayatımızdaki yeri. Çoğu zaman omzumza binen ağır yükler,önümüzdeki sınav duvarı,o anı yaşanamıza engel olur. Ama zaman her şeye rağmen akıp gider ve bize kar kalan o anı yaşamışlığımız,sonraki zamanlara gönül rahatlığıyla yol almışızdır. Bahar gelince bir başka olurum ben(ki anladığım kadarıyla çoğu arkadaşım böyle), kalbim ritmini toprağa uydurur. Soluk alışı çiçekler paylaşır. Her filizlenen tohumda içim kıpırır. Kökler indikçe yere doğru ve gövde ulaşınca güneşe, bir şeyler bende ta derinlere kök salar. Bu yıl da karşıladım baharı büyük bir coşkuyla şubatın sonra ama kaptırmışım kendimi terazinin diğer kefesinde. Burnuma sürünüp geçen keleşbeği,hopsarıklara sebep olan çiçek tozlarının havadaki yoğunluğunu anlayamaz olmuştum. Toplantıda duyunca o anahtar kelimeyi,bilip de üstünü geçiştirmeye örttüğüm eksikliklerin bütün kılıfları üstünden kalktı.

İnsan,insanca yaşayabildiği,sevebildiği kadar insandır. Kağıtlar üzerinde kalmaya mahkum olmuş rakamlara takarsa kafasını,tamamen yaşayamaz hayatı. Unutmayalım ki hayatın yapıldığı madde zamandır ve yaşamayı sevenler zamanı en iyi şekilde kullanır.

*Ümit Yaşar OĞUZCAN

SARMAŞIK RUHU

Ayşe AYDIN

Sarmaşıkların gizlediği gizli bir geçit burası... Kollarımla sarmaladığımda küçülen, ufaklık kalan bir insanlıktan kaçan,gözlerden uzaklaşan bir boşluk... Yeşilin yağmur sonrası parlaklığıyla yer yer ışıltılı yer yer ılık bir karanlığa mahkum...

Yalnız vücutların ay yüzünde danslarıydı gördüklerim. Salına salına ortalarda dolaşan, bir yanıp bir sönen ateşböcekleri; insanı ürperten çığlıklarıyla yarasalardı yaşadıklarım. Kardelenler başlarını eğmezdi o zamanlar,gelincikler kırmızı değildi kanımla sulanmadan önce. Sular akmazdı oluklardan ben ağlamadan...

Alevler içinde yanan tüm yapraklarda ben varım. Yavaş yavaş değişen yapraklarda... Tüm kinlerini aldım içime. Yudum yudum acılarını içtim kadehlerden. Zümrüttüm eskiden, altın oldum. Sonra da bırakıp gittim onları, yok olmak için. Rüzgâr yardım etti uzaklaşmaya. Sonra bir çocuk aldı, ateşe attı beni. Sen... Kızdım diğerleri gibi olduğuna, bana diğerleri gibi davranamama. Oyle kızdım ki önce dudaklarım sonra ellerim, sonra da tüm bedenim kanadı. Beni bağlayan zincirlerin tek tek kırılmasıyla şaşırđım önce. Küllerimi avuçlarına alıp rüzgâra savurduğunda anladım ruhumu serbest bıraktığını. Bana duyulan tüm kinleri alıp sökmüşüm içimden. Ruhumu özgür, kalbimi ise sonsuza dek bağımsız kıldın kendine.

Neydi bu hikayenin başlangıcı? Ezeli miydi yoksa? İlk kez böyle şeyler anlatmaya bayılan büyükannemden dinledim bu öyküyü. "Dünyada huzur varmış bir zamanlar. Herkes o kadar mutluymuş ki kimse duymamış bir gün doğanın sustuğunu" derdi. Ağlayan bir bebek miymiş sessizliği bozan yoksa doğduğu günden itibaren, acı çeken bir ruh mu? Yalnız annesi biliyormuş gerçeği. Onun ruhunu kurtaracak tek şeyi de...

"Yalnız bir adamın laneti idi bu. Aşkına karşılık bulamadığı kadının kızı da onunla aynı duyguları paylaşacaktı. Ama o gözler verilecekti kendisinden daha çok acı çekmesi için".

Annesine göre kızını korumanın tek yolu ona sevgiyi yasaklamaktı. Ağlayan bebeğe nefret şarkıları söyledi. Bebek sustu.

O var olduğundan beri dünya da değişmişti. Köylerden dumanlar yükseliyor, toprak daha önce hiç olmadığı kadar kızarıyordu. Alevler sarıyordu etrafı küçük kız çevresine baktıkça. İnsanlar korkunç yalanlar söylüyordu o gözlerini kısıp gök yüzüne baktıkça. Toprak gümüş gibi parlak ama aynı zamanda sis kadar mat ve sonsuz kabuslarla uyanıyordu. Kız konuşmaya başladıkça...

Fakat ne olduysa oldu. Kızın gözleri vardı ne de olsa... Nefretin dengisini yitirdiği bir an sevgi doğuldu. Ama bir şey eksikti. Neydi bu? Kimdi bu küçük kız?

Sonra dedi ki büyükannem "o kızın ruhu kurtuldu mu hiç bilinmedi. Yıllar boyuna öykülerde anlatıldı durdu sadece. Kimi zaman bir prensin kölesine aşkı, kimi zamansa bir cariyenin düşman askerine tutkunluğunu oynadı durdu perdede. Başrol değişse de senaryo hep aynı".

Cevap verdim ama kimse duymadı. "Küçük kız benim"...

Karşılık vermesini bekledim mumların dans eden ışıklarından. Mumlar eridikçe bende eridim. Mumlar yeniden yandıkça ben de yandım. Gözlerimde akan yaşın Meriç'i oluşturduğunu sandım kimi zaman. O da yeşil. Yok olmuşların ve olacakların dünyasından soyutlamaya çabaladım hep. Masum bir gülüş belki de, dayanığın olmak uğruna yaşamayı seçtim ben de. Gözlerimden sarmaşık yeşilliğinde yaşlar boşaldığında tüm karanlık işitmeleri unuttum. Sana baktım. Elimde bir papatya... Sana uzatmak istedim ama sen alırmıydın? Elimi çoban yıldızına ödünç verdim. Ama sen ister miydin?

Sadece anlatmak istediğim şey dengemi yitiriyor olduğumdu. Denge nedir bilir misin? Dengeni yitirdiğinde kendini de kaybedersin. Tüm hayatın, hayat gibi gözlerinin önünden geçer. Üstelik bir keleşbe kadar bile dolu yaşamadığın gösterecek kadar... Çıplak ayaklarla dikenlere bassan dahi acıtmayacağını gösterecek kadar. Asıl dengeni yitirince yaşarsın.

Şu anda kollarımı iki yana açtım. Ve parmaklarımla üzerinde hafifçe yükseliyorum. Ne denize ne de soğuk bir betona düşeceğim. Ne bir boğaz köprüsü seçtim kendime ne de uçaktan atıyorum bedenimi. İnsan dengisini yitirince ne olur biliyor musun? Korkar. Tıpkı benim gibi. Aslında küçük kızın ruhunu kurtaracak bir şey var. Beni...

Elimi tutup kendine çekeceksin. Ama sen yapar mıydın?

denenen, sevilen,
bilinen dersaneAydın
ilinin
gururuKONAKLI
DershaneleriAYDIN'da...
KATILIM'da...
SÖKE'de...Aydın Tel.:
2252225-2258513
2144409-2144410

Econur AYDIN

*Bir hayattı belki de anlamsızlık...
Niye varız, niçin yaşarız?
Belki de bu anlamsızları bizi yaşatan
Belki siyahın tonlarını hissederken
Bir yeşildi bizi ayakta tutan
Diğer renklerin gönlünü almakti;
Belki de beyazdaki sinsileri unuttuğumuzda.
Yükümüz çok fazla;
Kocaman bir soru işareti taşımak...
Fazla ağır bakışlar altında bükülmüş boynumuz,
çalınmış ruhumuz için.
Çok ağırdı soru işareti...*

HAYAT

Sultan ACAR

Kum taneleri teker teker düşmeye başlasın. Yaşadın mı derinlemesine yaşa hayatı. Çektin mi nefesi içine iliklerinde hissetmelisin havayı. Ve aklın varsa, başını o yumuşacık yastığına koyduğunda (ki yatılı okuldaysan kendine iki dağ arasını seçmen lazım) sakın ola tasarlama kafanda ne yapacağını, boşver su zaten seni sürüklüyor bir de senin kulaç atmana gerek yok. Çalma boşuna o güzelim yıllarından...

Hayal kur, mesela, ne bileyim işte, örneğin yaslanmışsın sevdiğinin göğsüne, oh bee, gel keyfim gel! Yalnız tek düşman tükenen zaman -hoş bu senin hayalin- durdur bütün saatleri, akmasın zaman, karışan mı var? Sonra nefis bir uyku çek, erken kalkmayı unutma sakın ha, zaten ömrün kısa bir de uyuyarak vakit geçirme, aç pencereni. Aaa! O da ne yağmur mu yağmış? Güneş de mi yok? Yahu saçmalama! O güzelim koku hala gelmedi mi burnuna? Toprak yağmura hasret, iki sevgili birbirine kavuşmuş ve tarifi mümkün olmayan bir şeyler çıkmış ortaya. Sadece koku değil mübarek beş duyuya hitap ediyor. Zaten bir bu koku bir de insanın anasına sarıldığında duyduğu o sevgi dolu şey değil midir hafızalara kazınan? Bak özlem damarın kabardı yine, en iyisi konuyu değiştirmek.

Sen hiç yarım ekmek arası çeyrek ekmek yedin mi? İnsanın cebinde beş kuruşu olmayıp ve tesadüf aynı anda karnında ses düzeni berbat bir konser veriliyorsa işte o zaman o kadar tatlı gelir ki o sana, anlatamam. Boşver, yeter ki gönlün zengin olsun, ben o zenginliğin üzerine kaç saray yaparım be...

Sonra kopardığın takvim yapraklarına bakmışsın ki elle taşınamayacak kadar birikmiş, işte o zaman anlarsın sen her ne kadar bütün saatleri durdurmuş olsan da zamanın hiç yorulmayan bir kısırak gibi dört nala ilerlediğini. Bak aynaya, yüzündeki kırışıklıkları gördün mü? Yıllar geçerken imzasını atmış senin yüzüne. Her on yıl için de bir çentik. İşte senin gerçekten yaşadığını ispatlayan resmi bir belge.

Omzuna doğru kaydır gözlerini, omzunda oturduğunu gördün mü? Sence mutlu mu senin canını alacağı için? Bana sorarsan "Hayır"! Gel sen bu güne kadar yaptığın gibi yine hiç kimseyi üzme ve son bir kez gülümse, gülümse ve kapat gözlerini, zaten son kum tanesi de az önce düştü.

Hande Ezgi AYDIN

*Kurgulanmamış bir yalnızlık içimdeki
Ne ben seçtim yolumu,*

ne de zorlandım.

*İlk adımı atan oldum sadece
ulaşılamayacak olana.*

*Ama
en basit söylemlerdeki gibi
en ulaşılamayan,
en imkansız olan,
en yakındır*

aynı zamanda.

*Çingiraklı yılanlar dolanırken hayalimi
sağır rolü oynamak
en büyük
günah.
günahlarımın sevabımın faizi.
Gökyüzü karanlık
Gökyüzü sıcak
Gitti gideli rüyalar
ilmiklerim tükendi.*

Oyuncak intiharlar sahnelerde

Seyirci

,sen

,ben

,biz

,kimse...

*Şehir şeffaf artık
çıplak bile değil.
Şehir yurtsuz kaldı*

yıldızlar

gibi.

Binlerce "ben" sarmışken etrafımı

binlerce yüzüz beden

donuk ay parıltısı gözlerin

şeytani delirten...

Yürümek zor bu yüzden çoğu zaman

koşmak gerek

beklemek zor

Yosun sandığın yılanlarla koyun koyuna

yatmak gerek

zehri tatmak...

"Son" ele kadar

gerekmeyeni

ve

yaşamayanı

tutmak gerek oyunda.

Yaşamak gerek

ölmek için.

Ölerek

Yaşamak...

LABIRENT

Bengü DEREN

Bir başkadır bahar akşamları.Esen rüzgarla yüzüme çarpan o tatlı serinlik uykuya dalmak gibidir.İnsanı hem yavaş yavaş gevşetir, hem de kafasını birbiriyle alakasız bin bir türlü düşünceyle kuşatır.Bir ucundan tutmak istedikçe bu düşüncelerin, diğeri girer araya...Siz böyle uğraşırken bir yandan yatağın yumuşak bir yüzü gelir ve tüm bedeniniz bu kafanızı yormaktan başka bir işe yaramayan ,bir sonuca varamadığınız düşüncelerden sıyrılır, kendini tam anlamıyla teslim eder.Artık tam olarak uykuya dalmışsındır.İşte bu esnada gece yeni yeni başlar.Beyninizi önceki belirsizliğinden kurtulmuş artık rüyasına giren tek bir düşünceye kendini kaptırmıştır.

Aynı rüyayı görüyordu hep.Uyanıkken aklını ve kalbini hep meşgul eden rüyasında da rahat bırakmıyordu onu. Nasıl başlamıştı onu bir girdap gibi içine çeken bu olaylar?Nerde bırakmıştı hayatın dizginlerini elinden ve rüzgara kapılan bir sonbahar yaprağı gibi sürüklenmeye başlamıştı.Cevabını bildiği soruları sormak insanın kendini daha iyi hissetmesini sağlar bazen.Ama artık verebildiği cevaplar bile onun düzelmesini sağlamıyordu.Sevilmekten zarar görmesi idi onu bu hale getiren.Çünkü onu seven ipek bir eldivenin içindeki demir yumruk,çiçeğinde çok dikenli olan bir güldü sanki.Tam dostça elini tutacağını sandığında onu yumrukluyor,eline alıp koklamak istediğinde tüm dikenleri ona batırıyordu.Gördüğü bu tutarsızlıktan ona ne kadar zarar verse de bağımlıydı adeta bu sevgiye uzak kaldığında çıldırıyor,bulduğundaysa tüm kırılmalarını, acılarını göze alarak kalbinde hissediyordu.Tüm bu karmaşık duygular onun kendinden bazı şeyleri yitirmesine de sebep oluyordu.Sanki bambaşka bir insan olmuştu.Artık kendisi bile kendini tanıyamaz durumdaydı.Eskiden dalga geçtiği,onu eğlendiren şeyler şimdi hiç zevk vermez olmuştu.Hayatını bir tek kişinin sevgisine adanmış ve ona o an güneş yanındaki neonlar kadar sönük gelen diğer sevgileri,dostları unutmuştu.Bir filmin son perdesiydi sanki hayatının bu kısmı ya da tiyatronun final sahnesi.Birazdan her şey bitecekti,o da yok olacaktı,oyun da.

Fakat beklediği son gelmiyordu bir türlü.Ne oyuncular sıkılıyordu bu hiç sonu olmayan sahneden ne de seyirciler.Bataklığa düşmüş gibiydi,debelendikçe batıyordu.Tüm bu düşünceler arasında çıldırmak üzereyken kafasını kaldırıp gökyüzüne baktı.Yüzünü yine o serinlik okşadı.Artık ne debeleniyor ne de düşünüyordu.Galiba artık uzlaşmıştı.Girdiği labirentten çıkmanın en iyi yolu birinin gelip labirent duvarlarını kırmasını beklemek değildi.Bu yol sakinleşmekti.Sakinleşip hayatın aslında tüm oyunları,tüm senaryoları kapsadığını düşünmek.Labirent aslında sadece bir sınavdı, onun hayata daha iyi hazırlanması için.Uyanmıştı artık.Yası bitmişti ve hayattaydı, onu yeniden böyle rüyalara daldıran bahar şimdi mutlu ve güçlü kılmak için çiçek kokuları salıyordu etrafa.Sıcak yatağında doğrulup lavaboya gitti.Aynaya baktı.Uzun süredir görmediği bir şey vardı orada.Final sahnelerinden daha vazgeçilmez olan ve daha tutkulu bağlandığı şey...Kendini görüyordu.Kaybettiği her şeyi geri almaya hazır ve kazandığı sınavın mutluluğunu yansıtan kendisi...Aynadaki suretinin hissettiğinden de güçlü olduğunu gördü. Artık hazırды hayata ve finallere esir olmayıp kendi sonlarını kendi yazmaya...

ANKA KUŞU

Halil İbrahim DOKUYUCU

Merhaba Ben;uzaklarda çok uzaklarda küçük bir manastıra sürgün olmuş,ömürünün son demlerini geçiren unutulmuş bir ressamım,Resam Johann. Bir zamanlar kraliyet baş ressamı olarak şöhrete ve paraya sahipken işte şu anda Bulut Manastır'ının avlusunda otların üzerine oturmuş ruhumu dinliyorum.Elimde tek sermayem kâğıt ve kalemim. Kalemimi kendi haline bırakıyorum...

Bir kız tanıdım adı Charlotte. Onun ay yüzünü ilk gördüğümde yüreğime saplanan hançer,bana bundan sonraki hayatımda çok farklı olacağını işaret ediyordu.

Kraliyet Sanat Evi'nin küçük bir odasında işe başlamış,günün ağarmasıyla içeri dolduran ışık huzmesinin oluşturduğu deseni çiziyordum. Kapı aniden açıldı ve içeriye genç bir kız girdi,heyecanla konuşmaya başladı:

-Merhaba Adım Charloette Güneyden geliyorum. Kabilemiz ülkenizin sınırının hemen ardındaki Tılsım Dere'nin yanı başında. Tılsım Dere'nin ilginç bir özelliği var,içine atılan metal parçasını altına çeviriyor. Biz de kabile olarak bu gücün kötüye kullanılmaması için dereye büyü bir taş yerleştirdik. Ancak gözünü hırs bürümüş kralınız büyü bir taş bulup çıkarttı ve deremizi kullanmak için gün sayıyor. Eğer kralınız amacına ulaşırsa bu Tılsım Dere'nin sonu olacak, kabilemizin de yokoluşu.

Şok olmuşum. Doğruluğundan kuşku duyulmayan kralımız böyle bir işe nasıl kalkışabilirdi? Kendimi toparlayamadan şaşkın bir şekilde sordum:

-Size nasıl yardım edebilirim?

-Biz Tılsım Dere'yi kaybetmemek için insanların bozamayacağı yeni bir büyü hazırladık. Büyü için kralınızın vücudunun resmi gerekiyor.

Kralı yakından tanıdığınızı öğrendik. Sanatınızda doruk noktasında olduğunuzu güvenerak size geldik işte. Karar sizin: Tılsım Dere'nin kurtulması ve geleceğimiz ellerinizde. Bize yardım ederseniz size verebileceğimiz tek şey minnettir.

Düşünmeye çalışıyordum. Bir tarafta ilk görüşte aşık olduğum bir yabancı zihnimi işgal ederken diğer tarafta işim, mevkim, geleceğim gibi kavramlar karşımda sıra dağlar gibi yükseliyordu. Uzun bir ruh çatışması ardından,sahip olduğum her şeye ihaneti göze alarak o resmi yaptım ve Charlotte'a verdim. Ona son bir şey sordum:

-Seni bir daha görebilecek miyim?

Biraz duraksadı ve daha sonraları aklımdan hiç çıkmayacak o cevabı verdi:

-Bu resim suya değdiği an bedenim bir kuş olup uçacak, ruhuma ne olacağını ise resmi yapan kişi yani siz karar vereceksiniz.

Ardına bile bakmadan koridorun karanlığında kayboldu. Sessizce geldiği gibi sessizce gitti. Bense aşkın buğulu sarhoşluğunu tadarken kararımı vermişim ve bütün aleme gücümün yettiği kadar bağırdım:

-Sen yaşayacaksın Charlotte! Ruhun bir kuş özgürlüğünde evrene yayılacak ve sen sonsuza dek yaşayacaksın!..

Şimdilerde bu unutulmuş dünya köşesinde hayat sürgünümü geçiriyorum. Her an,bütün varlığımla Charlotte'u bekliyorum .Anka kuşu bir vakit gelecek ve beni alemlerin ötesine götürecekt...

MAVİ

Uğur IRMAK

Daha gözlerini açmamıştı. Karanlık fonda tatlı düşler görüyordu. Görüyor muydu? Görmüyordu ama güzeldi. Yumuşak ve tatlı...Sıkılmıştı aynı şekilde uzanmaktan.

-Dur şurada bir takla atayım. Hooppalaa...Ne güzel ya! Dur dur bi daha...

El kadardı ama güzele sarılmasını bilecek kadar büyüktü. Hiçbir tadı ertelemiyor, kendi kendinin tadı oluyordu.

-Hey sen!Küçük!Yeter hadi yeter. Gel bakayım buraya. Bak kaçıyor. Sana diyoruz Hoop!Sen de dur anası yaa! Zorla biraz kendini. Hadi! Aha yakaladım! Ulen kerata gel buraya.

Arka fon yok oldu. Görüyordu artık. Aynı tatları ana kucığında arıyordu, buluyordu da; ama o adamlar kim ya? Niye herkes ona bakıyor? Ne acayip insan bunlar. Kan sıçramış hepsinin kıllı bedenlerine. Niye bakıyorlar? Ne istiyorlar? Hiç mi mavi görmemişlerdi? Mavi pişman gibiydi. Bir mavi daha umuduyla anaya baktı. Ne mavisini? Kırmızı! Kırmızının mavisini acıdı kırmızıya. Kırmızı ana... Kan ana...

Kurumuş parmaklarının arasından anasının kayıverdi ve düştü bebek. Su yutmuştu biraz. Kusuverdi hepsini. "Ingaal!" Mızızlanmanın sırası değil. Kalk ayağa. Hiçkimsenin sesini duyuyordu ve yırtılıyordu. Kaç kere doğacaktı? Bir, iki, üç...altı, yedi. Yedi tane ayna düştü yere. Kırk dokuz yıl Uğur suzluk...Paramparça olmuş aynalarda kendini gördü. Işıktı ve masmaviydi.

Hiçbir mısra delip geçmiyordu onu. Mısralar halı, gözyaşları yol, başkaları hayat olmuş gidiyordu. Keşkelere yer yoktu başkalarında. Peki nerede o? Yok o! O kabul etmişti kırk dokuz yılı. Hatta kırılacak başka aynalar da vardı ama kırk dokuz yeter. Kırmızı ölmesin yeter. O var her yerde. Kendisine sunulacak bir kova suya muhtaç ve bir gün de olsa mavi yaşamaya layık.

Kalemtraşla daha açılır mı yaa? Açıyordu o. Soluk alması için vadiler çıkıyordu her yedi yılda bir ama ne soluğu? Vadiler kuraktı. Cayır cayır yakıyordu otlar. Biraz çamur lazımdı ona. Çamur içerse ölür müydü çocuk? Belki ölür, belki ölmez. Ne olursa olsun. İçmeyecekti ki zaten. Dağ çok sert, ondan. Kapkara her bir zerresi. Nerede bu mavi, nerede? Dayan kırmızı, dayan!Sakin ölme! Ağla çocuk sen de, ağla

bel

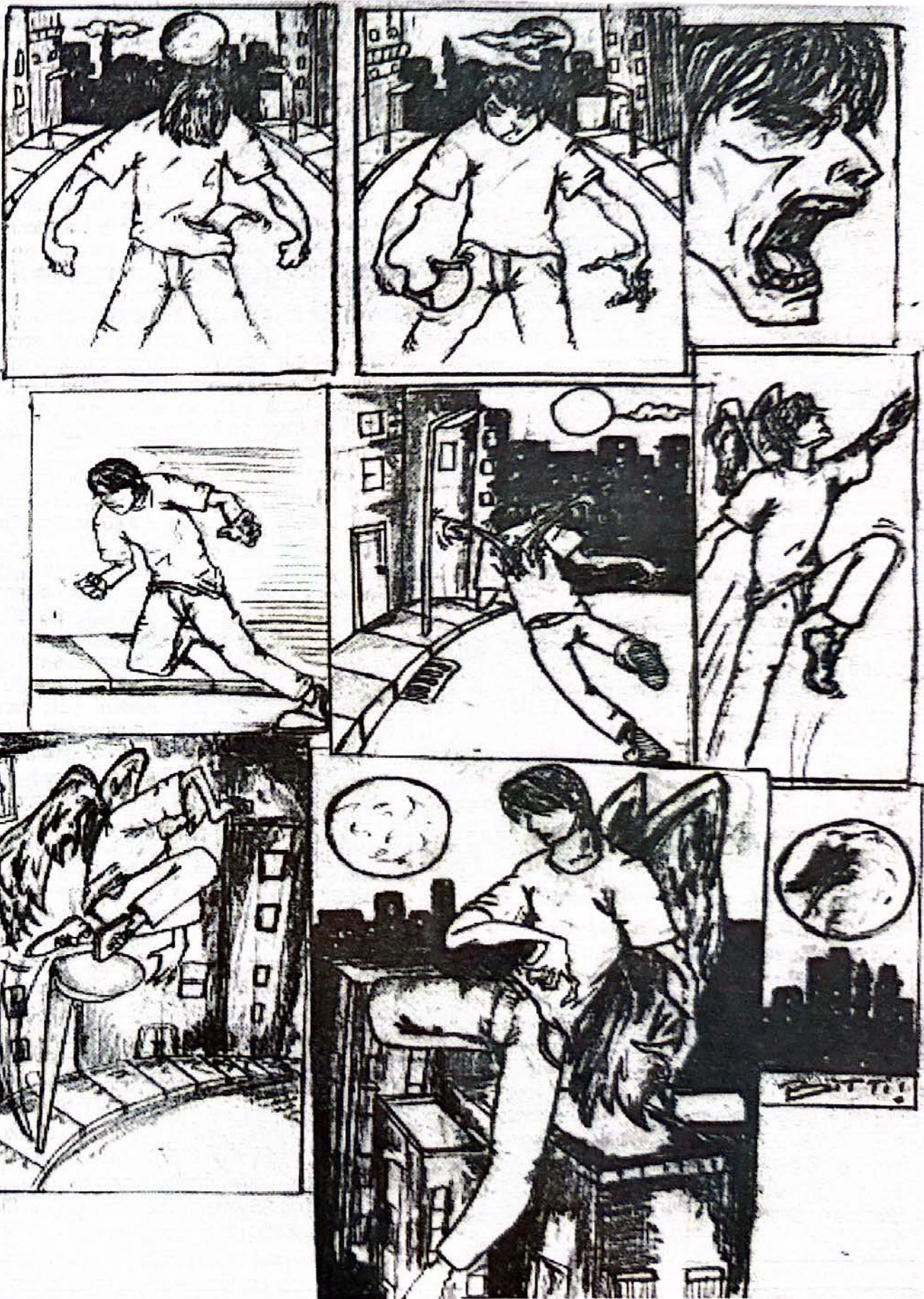
Bir tokat, bir çelme, bir aşk, bir yok, bir çelme daha... Hah ha ha! Ağlıyor işte. Muhtaç olduğu yedi damla su avucundaydı şimdi. Susamıştı. Ne, suya mı? Hayır ellinci yıla! Kendine ve maviye susamıştı.

Kırk dokuzuncu yılın kasımındasın çocuk. Kırk dokuz yaşındasın ama çocuksun. Son hamle kalmış bitirmen için. Vur hadi. Vur da görelim, n'olacak?

Tam kaldırırmıştı elini havaya ki bir rüzgar çıktı elle dağ arasında. İlk önce sınırsızca esti. Kaynamaya başladı taşlar bile. Tam akacaktı incecik kalmış son parça ki birden buz kesildi her yer. Rüzgar durmuyordu. Ayna parçaları geldi yıllar öncesinden, yapışiverdi karşısına çocuğun. Kalem, kağıtlar, mumlar, çikolatalar uçtu sağdan sola, soldan maviye. Papatyalar aktı yukarıdan aşağıya, aşağıdan maviye. Karabulutlar kapladı gökleri. Sudan bir ayna oldu karşısında çocuğun. Uzun mavi saçlar görünüyordu orada. Çok susadın çocuk. Çok susadın. Sen oradasın bak. Uzun mavi saçların arasında boşluğun. Her şey hazır. Kop topraktan, sevdalardan, acılardan atla ananın kucasına. İç suyunu kana kana. İç kırk dokuz yılın suyunu da gül biraz.

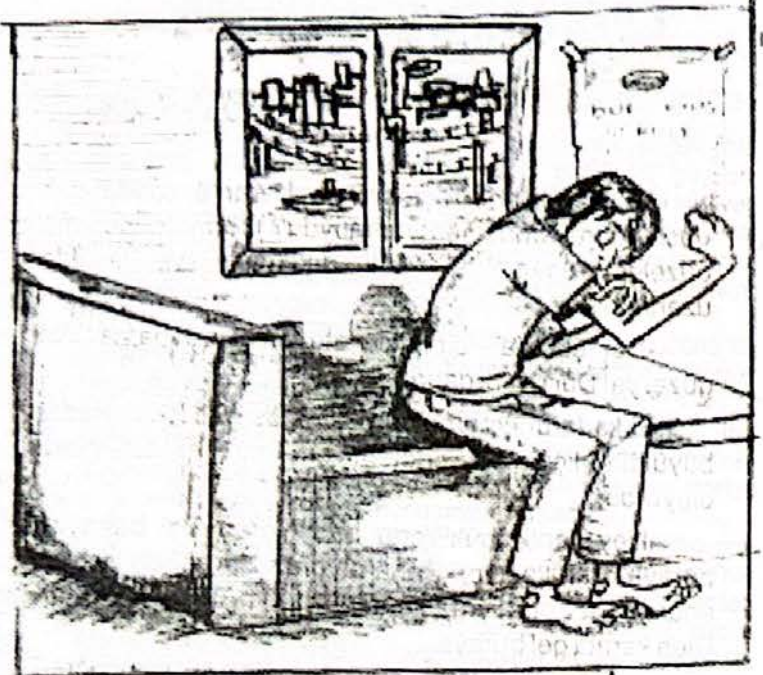
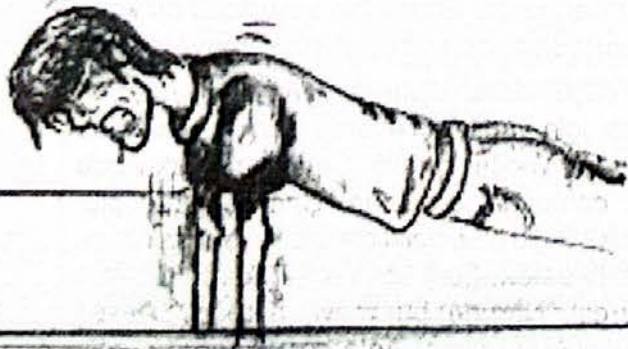
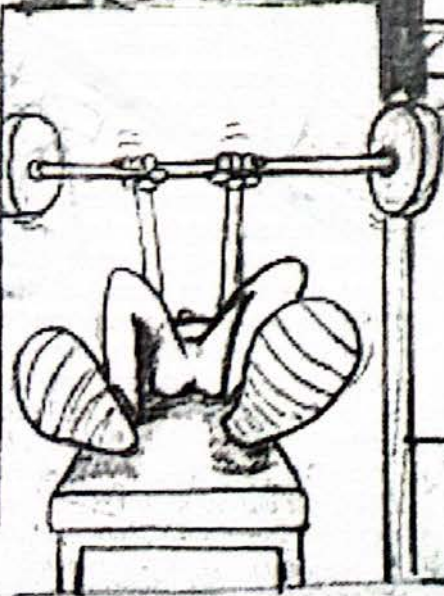
Su oldu çocuk. Karabulutlar çarpıştı, aktı yere mavi mavi. Sel oldu her çakıl. Ayna, bulut, çocuk bir oldu sonunda. Sarmaş dolaş, yapış yapış!Kaldılar öyle. Birbirlerine baktılar uzun uzun. Mavi mavi kuşlar aktı gözlerinden ve kapattılar sudan kocaman bir sayfayı.

ÖZGÜRLÜK

Yeni Dersane

BABY
BULOGİ.denenen, sevilen,
bilinen dersaneAydın
ilinin
gururu**KONAKLI**
Dershaneleri

30

AYDIN'da...
NAKILLİ'de...
SÖKE'de...Aydın Tel.:
2252225-2258513
2144409-2144410

TARİH

Asena DEVRİM

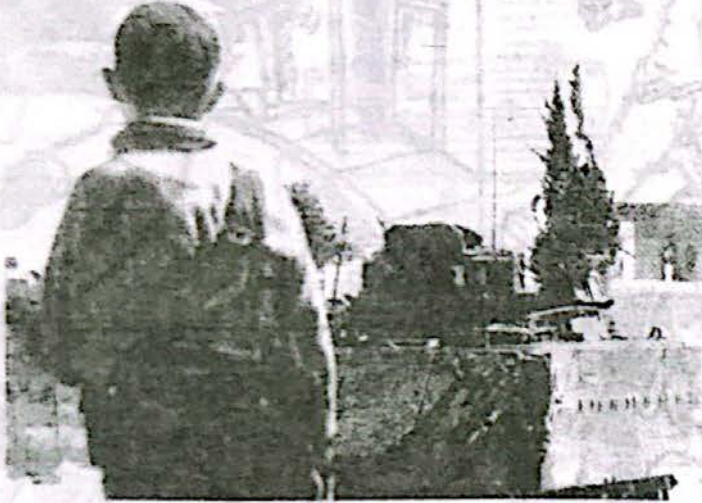
Karanlık Gecenin Çığlığı, Karanlık Gecenin Rüyası

Orta doğu yine kaynıyor... Sokaklar kan gölü...
Bugün yine kan, yine ölüm var...

İşte gazetelerden birkaç başlık. Sadece bu kadar mı? Hayır, ölümün soğukluğu ekranlara yansımış. Gözler bir isyan içinde ; olanlara, çaresizliğine, güçsüzlüğüne... Evet tüm bunları bir çift göz anlatıyor, hem de bir kurşunun hedefi olup sokak ortasında hayattan kopup giden birinin gözleri... Bu bakışlar tüm dünyanın sessizliğine, tepkisizliğine sitemkar, her ne kadar donuk olsalar da.

Dengeler kurulmaya çalışılıyor, hamleler yapılıyor. Tıpkı satranç tahtası gibi ... Aslında tahta ortaya konulalı çok oluyor. Oyuncular değişse de mantık hep aynı :Üstünlük kurmak. Bu yolda kim bilir kaç piyon feda edildi? Kaleler birer güvencedir satrançta. Kaleler düştükçe yeni müttefikler bulunur. Her taş yittiğinde başka bir taş umut olur. Taş azaldıkça umut da azalır. Bu sefer yenmek için değil kaybetmemek için uğraşılır. Kaybedenin yerini yenisi alır, taşlar dizilir, hamleler yapılır. Ee, ne de olsa tarih tekrardan ibarettir. En yenilmezler bile yenilir bu oyunda, tarihe gömülüşleri de anormal karşılanmaz. Çünkü onların yerini almak için daha çok gönüllü vardır. Satranç zeka oyunudur, akıllı olan kazanır. Şımarıklık ve aptallığa asla pirim vermez. Tesadüfe bakın ki, tarihin de bunlara tahammülü yoktur.

Kiminin bu oyunda piyon kadar değeri yoktur, kimisi de tüm oyunu seyreder, şah tehlikeye girse de sesini çıkarmaz. Belki de çıkaramaz, çünkü dengeler devreye girmiştir.

Toprak olarak çok geniş olmasa da stratejik olarak çok büyük öneme sahip Filistin toprakları. Şimdi ise Filistinliler gözden çıkarılmış gibi. Geçmişte yakalanan uzlaşma ortamlarından yararlanılsaydı, durum ne olurdu bilinmez ama biri sıralanmış domino taşlarından birine dokundu. Taşlar daha nereye uzanacak kim bilir?

Birçok dengenin çakıştığı Türkiye ise Avrupa Birliği kapısında. Batı ...İlk olarak atalarımızın atlarına atlayıp Orta Asya bozkırlarından göç ettiklerinde yeri değişmez hedef. Zaman zaman dengeler doğrultusunda Rusya gibi yeni müttefikler edinilmiş olsa da şu anki ekonomik problemler ve ülkemizin komşuları ile arasındaki sıcak (!) ilişkiler göz önüne alınırsa hem ekonomik hem de siyasal açıdan çok büyük bir güç olan AB oldukça cazip. Ama AB'nin yaptırım ve istekleri akla bir çok "acaba "yı da birlikte getiriyor. Hatta halk ve askeri çevrelerde birçok huzursuzluklara da neden olmakta. Daha nelerden ödün verileceği de merak konusu.

Karşımıza sık sık bir numaralı insan hakları savunucusu olarak çıkan AB şu an Orta Doğu 'da olanları sadece seyretmekle yetiniyor. Sadece bu bölgede değil, tüm dünyada büyük bir etki gücüne sahip AB'nin bu sessizliğinin muhtemelen özel bir nedeni yok, tamamen "duygusal" !!!(Bunda lobilerin katkıları da göz ardı edilemez.)

NATO 'nun tek Müslüman üyesi olan Türkiye, acaba bu ilki AB 'de de gerçekleştirebilecek mi?

İşte bir acabalı soru şimdiden karşınız da. Şu anki şartlar esas alınırda birkaç değerlendirme yapılabilir. Örneğin, Türkiye AB'ye üye olursa, seksen milyon nüfuslu Almanya'nın ardından Avrupa Parlamentosu'nda en fazla temsilciye sahip ikinci ülke olacak yani Avrupa'nın ikinci büyük sözü olacak. Yani Avrupa'nın ikinci büyük gücü... Almanya'da da iki buçuk milyon Türk olduğunu da düşünürsek, bu durum Avrupa'daki tüm güç dengelerini altüst edeceğe benziyor. Öyleyse Avrupa ordusu ve ekonomik anlaşmalar başta olmak üzere bir çok konuda söz sahibi olan bir Türkiye karmışımıza çıkıyor.

Belki de AB karanlık gecelerin rüyası. Sizce ay bu geceye doğar mı ?

"Bazı kitaplar tadılmalı, diğerleri yutulmalı, ufak bir kısmı da çiğnenerek hazmedilmelidir."

S. Bacon (1561)

ne
okuyor?

Elvan PALABIYIK

Başak SORAN

"Yalnızlık Paylaşılmaz"

Selcen AYDIN

- Özdemir ASAF -

NOKTASIZ

Biri gelir sorarsa
Sana beni sorarsa
Gitti der misin?
Gittiğimi söyler misin
Gidiyorum ben sana
Benimle gider misin?

Özdemir Asaf şiirlerinde sözcüklerle oyun oynayan ruhumuzun keşfedilmeyen köşelerine sade bir üslupla derinden ulaşan bir şairdir. Şiirlerinde gerçek ile hayal arasında gidip geliriz. Yine bir Özdemir Asaf yapıtı olan "Yalnızlık Paylaşılmaz", Çiçekleri Yemeyin ve Yalnızlık Paylaşılmaz olarak iki bölümlü bir kitaptır. Çoğunlukla yalnızlık teması işlenmiştir

"Yalnızlık paylaşılmaz. Paylaşırsa yalnızlık olmaz."

"Aşk Tek Kişiliktir"

İlke MIRIK

- Yılmaz ODABAŞI -

Gazeteci ve roman yazarı kimliğinin yanında şair sıfatı nereden, hangisi önde hangisi sonradan, kim hangisini kabullenip koyar, aklının sınırlarına bilemiyorum. Herkesin öyküsünde farklı yerlerde olabilir, yorumunuz sizindir.

Bence bu üç sıfatı ayırmak mümkün değil. Gazetecinin not defterinden hayat hikayeleri yazıyor Yılmaz Odabaşı, röportajları arasına şiir kılıfına girmiş öfkesini sıkıştırıyor, şiirlerinde dobra bir yalnızlık, dobra bir öfke. Biraz ondan, biraz bundan değil, hepsinden bir yazar o. Hayatın ağlanası yerleri giydirip "kutsanmamış" kitaplarında önünüze sunuyor. Altı çizilmiş hayatlar yazıyor, özetlenmiş, "ıssız insanlığın" gerçeği... Çok eleştirilmez, çok gözünüze sokulmaz, çok afişlenmez kitapları.

'Aşk Tek Kişiliktir' seçilmiş düz şiirlerden oluşmuş bir kitap. Sözlerin ardına gizlenmiş, yalnızlığını, kızgınlığını. Yani kelimelerin anlattığının yanında duyanlara apayrı hikayeler var.

".....

yerkürenin son jesti insanın dehşet yalnızlığı olacak!
bunu bilmek için kutsal kitaplara gerek yok; işte
hiçte kutsanmayan bir kitap bunu söylüyorsa,
inanın, yalnızlığımız kitaplara da sığmayacak..."

Duyumsama yetisini yitirmemişlere...

"Taş"

Pınar KARATAY

- Yannis RITSOS -

Tesadüfler bazen hayatımızda çok şeyleri değiştirir ya; benim de rotasız kalmış, başıboş şiirime sahip çıktı. Yannis Ritsos. Gazetede "Barış" adlı ödüllü bir eserini okudum ve işte dedim bu şairdi beklediğim. Daha sonra "Taş" adlı şiir kitabını buldum. Tarzı hoşuma gitti. Zaten yabancı olmama Nazım Hikmet'in çizgisine yakın bir şair. Taş adlı şiir kitabında yalnızlık, kahramanlık, barış ve ölüm konuları alan şiirleri var. Özellikle daha kendine bir tarz belirlememiş olan şiir yazar arkadaşlarıma bir idol olarak ve de şiir akıcılığı ve ahengiyle bütün şiir seven arkadaşlarıma önermekten gurur duyuyorum.

"Beyaz çakıllar taa oralara kadar; saydamlığı bugünün; hiçbir anı.

Deniz burada, ben de buradayım, oturacağım
Şu taşın üzerine diyor. Ve oturuyor taş.
Direkte karşıda, bir ölüm duyurusu.
Nice yalnızlar ölümler güneşin altında"

"Klarnet"

Deniz KARATAŞ

- Küçük İskender -

Edebiyatımızın edepsiz çocuğu "Küçük İskender" bu kitabında da yaşamı en mahrem yanıyla ele almış. Bildiğimiz tek düze konuların dışına çıkarak, gerek anlatımsal gerek biçimsel olarak farklılığını ortaya koyuyor. İlginç betimlemeleri, bol sembolü şiirleri insanın dimağında alışılmamış ama çok hoş bir tat bırakıyor. Zengin sözcük hazinesi okuyucuyu sıkılmaktan kurtarıırken, bazı şiirlerinde yabancı sözcükleri sıkça kullanması şiirin anlaşılmasını zorlaştırabiliyor. Kişiliğinin yansımalarını tek tümcelik şiirlerinde, nesir tarzı anlatımında kendini göstermekte. Om yayınevinden çıkan "Klarnet", gerek içeriği, gerek büyüklüğü, edepsiz şairiyle okuyucuyu kendisine hemen çekmekte başarılı bir yapıt.

İntiharımı imtihan edecek tanı
Şafakta düellom var cinlerle mezarlıkta
silahı kim seçecek... silah kimi seçecek
Kaç! Cinsimin tahtına çıkarken padişah
Teknolojinin vardığı son nokta, içimdeki saplantı!
Yoksa bu aşk beni İstanbul'a mahcup edecek!

ne okuyor?

"Çürümeye"

Selman TAMER - Hüseyin YURTTAŞ -

.....Farkında mısın ey insan
Karanlıklardan karanlıklara gidiyoruz
Işık hızıyla!

Globalleşen dünyayla yitirilen bazı değerlerin farkına varan şair okurun dikkatini şiirleriyle bu yöne çekmeye çalışmış. Çağımızı cesurca yargılayan bu kitaptan herkesin kendine bir ders çıkarabileceğini düşünüyorum.

"Gece Yarısı Notları"

Eren ARSLAN - Melisa GÜLPINAR -

"Sen bir ozan kızsın" deyip başlıyor Melisa Gürpınar o büyüklü şiirlerine. "Kızım" diyor ama hepimize hitap ediyor aslında. Çok görmüş geçirmiş hayatı iyice sindirmiş bir anne bize. Yakın, içten, sıcak... Kendimize yakınlığını anlatmak için ne desem yerinde olacak. Bakın ne diyor;

Unutmadan söyleyeyim
bedeli de ağırdır bir şeyi çok istemenin
yapıştırılmış bir çini vazosu gibi
dolaşır eller üstünde yüreğim
ama yarısı hep içinde kalır
hep içinde yüreğinin
ve yoksunluklar da öyledir
önce acı getirir
ve neyin yokluğunu çekiyorsan
o sana bir armağan da getirir
sonradan
kendisi hiç ortaya çıkmadan

"Kimi sevsem sensin"

Şirin UZUM - Atilla İLHAN -

Kimi sevsem sensin senden ibaret
Hepsini senin adınla çağırıyorum
Arkamdan şımarık gülüşüyorlar
Getirdikleri yağmur sende unuttuğum

Kendinizi bir aşkın ateşinde ayrılığın, ayrılığın hüznünde, memleketin en güzel şehrinde hissedebileceğiniz samimi dizeleriyle yeni bir kitap daha "Atilla İlhan" dan. Türkçe'deki tüm zenginliğin kullanıldığı dilin gücünü mısralarında yansıttığı bu şiir kitabının, sadece Atilla İlhan hayranları tarafından okunmaktan daha çok şey hakettiğini düşünüyorum. Kitapta bilindik duygulara bilinmedik anlamlar katmış. Fazla söze ne hacet! Atilla İlhan ve bütün bir ömrün özeti...

"Otuz Beş Yaş"

Esin AÇIŞ - Cahit Sıtkı TARANCI -

Yaşam nedir? Şiir ne anlatır, bize neler verir? İşte bu sorularımızı tam manasıyla karşılayabilecek bir kitap bu. Belki bir şiir şöleni demek daha doğru olur bu eser için.

Tüm şiirler ölümün, aşkın ve hayat sevincinin üstüne kurulmuş sanki. Bir şiirinde canını vermemek için azraile kafa tutan adamı canlandıran şair diğer şiirinde ölümün soğuk nefesinin fanilerin ensesinde olduğunu hatırlatıyor okuyucuya. Bu duygu yüklü eseri herkese tavsiye ederim. Aşağıdaki mısralar kitabın kalitesini size anlatır umarım.

"Yağmur Yağmıyordu"
Yağmur yağıyordu Paris kaldırımlarına;
Yağmuru sevmediğim geldi aklıma
Bulutlar da hatırlamış olacak ki
Yağmurda üzüldüğünü,
Güneş açtı
Yüzün güldü mü bilmem,
İstanbul'daki pencerede

"62 TAVŞANI"

Ozan ÖNEN - Sunay AKIN -

Çikolatalı süt tadındaki birisinin hediye ettiği çikolatalı süt tadında bir şiir kitabı "62 Tavşanı"... Kız Kulesi'nin şairi Sunay AKIN'ın o alıştığımız samimi anlatımı ve hayatın tam ortasındaki bir sihirbaz şapkasından çıkardığı şaşırtıcı imgeleriyle harmanladığı şiirleri, yüzümüzde duru bir ifade bırakıyor... Her sayfasında İstanbul'u bulmak mümkün! Kız Kulesi, martılar, ters dönen şemsiyeler, düşen çoraplar, babamızın gömleğindeki rakı kokusu... Bana göre kitabın en can alıcı dizeleri, kitabın arka kapagında da yer alan "çekmece" adlı şiire ait...

"...
Kardeşimle sokaklarda hep
bir örnek giydirilen sen
nasıl sevmezsin eşitliği
yürürken düşen çoraplarını
aynı hizaya getirmek için
annen değil miydi önünde diz çöken"

Sunay AKIN'ın "62 Tavşanı" adlı şiir kitabı, Çınar Yayınları tarafından yayınlanıyor...

"UNUT GİTSİN"

Selma ÇİĞERİM - Taha ALKAŞI -

O hüznlerden sonra yüreğinde sevgi tohumu kalan herkese... Bizi karanlığa, o uçsuz bucaksız sonsuzluğa bırakıp gidiyeren sevgilinin ardından söylenmiş, özlem dolu ayrılık şiirlerinden oluşan bir kitap...

Bu kitapta ayrılıklarla dolu yollarda yürüyeceksiniz. Hatta bu ayrılıklar, yalnızlığımızı sonsuzda bir gün birleştirecek.

Bazı yol ayrımlarında el sallayacağız uzaklara. Bazı vurulacağımız en güvendiğimiz biri tarafından. Sessiz sessiz ağlayarak tüketeceğimiz yüreğimizdeki pişmanlıklar ve bazen de hayallerimiz avuçlarımızda solacak. Her şey sonsuzlukta güzel olacak.

UNUT GİTSİN

Unut gitsin, yoksa çok yanacağız
Unut, gelecek daha güzel belki?
Daha çok oyunlar oynayacağız,
Oyunda ağlamak öyle güzel ki...

YAZAR ANALİZ : DÜNDEN

BİR DAHİ; JOHANN WOLFGANG GOETHE

Econur AYDIN

Kutsallığı Tanrı tarafından hak görülmüş dindar bir adam uzun çile yolculuğundan sonra memleketin bir kilisesine ayak basar basmaz o kilisenin ve Frankfurt'taki diğer tüm kiliselerin çanları çalmaya başlar ve o anda Johann Wolfgang Goethe 18 Ağustos 1749'da yazılarına ekeceği tüm bereketiyle insan alemine karışmak üzere gözlerini bir daha hiç kapamayacakmışçasına dünyaya açar...

Öldürmede ve yaşatmada aynı derecede etkili; ilahi bakışlı siyah gözleriyle o böylece nefes almaya başlamıştı son nefesini edebiyatın ve felsefenin kalbinde hiç vermeyecekmişçesine.

Kimse sormadı kim olduğunu çünkü ilk bakışta hissediliyordu kimliği insanın bütün iliklerinde. Her varlığa o kadar gömülüydü ki işte bu yüzden bir sihirbaz gibi davranıyordu. Sihirbaz sopası kalemiydi. Kalemiyle günleri saat, yılları ay yapıyordu. Zevki acıda, acıyı sevimlilikle tattırıyordu. Yazılarında kalplerde kilitli kalmış ruhları özgür bırakıyordu.

Gözlerinin önünde yarattığı sahneler diyanımız oluyordu. Kahramanlarını ise bizler oynuyorduk. O, resimlere karşı ilginizi öylesine soğutmuştu ki bizden...Çizgisi çizgisine, renklerin dansı arasında bizi resim ve hayal dünyasının ortasında bırakıveriyordu çünkü.

Halk yaşıyordu mısralarında. Halk biz oluyorduk, bizi yöneten ise o. Fazla zorlanmamış bir hayal gücüyle, acısıyla, tatlısıyla ve aşkıyla biz ikincil bir hayat yaşıyorduk onun kaleminin ucunda. Aşkların en doyumsuz, en uğruna ölünesi olanı onunla yaşıyorduk. Aşk, şekil renkleri içerisinde onun fısıltılarıyla, gözlerimizdeki sevgiyle, aşkın bambaşka bir şey olduğunu anlayarak hissediyorduk.

Yaratana biraz daha yakın oluyorduk şeytanla kumar masasına oturduğumuzda. Şeytanla oyun oynarken, dans ederken, Tanrı'nın uzattığı asasına bir kere daha onunla tutunuyorduk.

Farkında olarak ya da olmayarak üzerindeki tüm ruhu ve şehveti bizlerle paylaşıyor satır aralarında. Aslında gerçek olan ancak bizim hiç yaşayamayacağımız bir hayatı hediye ediyor bize Goethe.

Goethe kendi çektiği aşk acılarıyla, dostluklarıyla, hayat

felsefesini taşıyan mektuplarıyla, satırlarıyla, öğütleriyle bağlıyor bizi yapıtlarına.

Şairin titizliği aslında içine ilişkindir. Ona malzemeyi dünya zaten bol bol vermektedir. Öz ise onun iç varlığından kaynaklanır, her ikisi de bilinçsizce birleşir, öyle ki sonunda Goethe'nin zenginliği aslında hangisine aittir bilinmez.

Goethe, hastalığıyla eserlerini tamamlamaya çalışırken yaşamaya çalışırken ölüme biraz daha yaklaşıyordu. Ölüm onun için her an gelebilirdi. Hasta yatağında yatarken uşağına pencereleri açmasını ve odaya daha çok ışık girmesini istemişti. "Işık, biraz daha ışık!..." Goethe'nin ünlü, simgeleştirilmiş son sözleri...

Goethe'nin ikincil dünyaya adım attığını kimse fark etmemişti. Oysa o kendi ölümünü ecelden iyi taniyormuş gibi şu dizeleri döktürmüştü kağıtlarına ölümden önce:

"Bırakın bu kadar uçucu olan gitsin
Ondan boşuna medet umarsınız
Bu göçüp giden de bir yaşıyor
Güzel eserleriyle ebedilemiş.
Ve böylece hayatta kalan da kendine
Bir akıbetten öbürüne yeni kuvvet kazanıyor.
Çünkü insanı sonsuz yapan,
Bu kararlı inançtır ancak.
Böylece ikinci vatanımız hakkındaki
O büyük mesele de kendiliğinden çözülür.
Çünkü yeryüzündeki günlerden baki kalan
Bize sonsuz varlığı sağlar."

Goethe hala aramızda eserleriyle yaşamaya devam ediyor. Bütün büyükler ölmez olduğu gibi, o da ölmez ve ebedi; canlı etkisiyle ve hayat yaratarak daima bizzat kendisi biz onu ne kadar anlamaya çalışırsak, o bizimle diri yani hislerimizi yalnız bırakmamıştır.

"Çoktan etrafa yayılıyor, bütün ışı
demetleri halinde
Onun en öz varlığı; yalnız ona ait olan
Önümüzde parlıyor, bir kuyruklu yıldız gibi
gözden kaybolurken
Ebedi nuru kendi nuruna katarak."

Goethe kendi kendisini tasvir ettiği şekilde tozu dumana; ebedi nuru kendi nuruna katarak aramızdan ayrıldı. Fakat gene de şu an hala yakınımızda. Biz de onun gölgesi altında, felsefeye edebiyata, sosyolojiye, diğer sanat ve bilim dallarına devam ediyoruz.

Goethe'nin de dediği gibi "Zaman kısa sanat ise uzun..."

YAZAR ANALİZ : BUGÜNDEN

Şair Sunay AKIN ile

'Şiir, Kız Kulesi, Gençlik ve
Dengesizlik Üzerine'

Röportaj

Ozan ÖNEY - Gökşen ŞAHİN
İlke MIRİK - Duygu KARATAŞ
Elvan PALABIYIK
İbrahim ÇAĞIRICI

Hani sıcak yaz gecelerinde azıcık rüzgar olsun diye camı açık bırakırsınız. Hani o çok istediğimiz rüzgar hiç de istemediğimiz bir biçimde tüm çalışma kağıtlarımızı yerle bir eder... Bir an için rüzgara çok kızarsınız ama sonra imbata suç bulmak yerine kendi hatamızı anlayıp sessizce kağıtlarımızı toplamaya başlarsınız. Kağıtları masaya koyarken sırf onlar uçmasın diye yapılmış olan 'AĞIRLIĞI' görürüz ya işte o zaman dünyadaki 'ağırlıkların'

değerini anlarız. Sadece bir şeyler ortalıkta uçuşmasın diye değil dünyanın dengesi sağlansın diyorlar 'AĞIRLIKLARIN' varlığı... Bu yüzden olsa gerek Kız Kulesi'nin denizin ortasında gelinliğiyle sessizce salınması...

Bu yüzden olsa gerek edebiyat dünyasının 'ağırlığı' olan Sunay Akin'in Kız Kulesi'ne sevdası...

Önceki sayfadan devam

"Başında Beyoğlu sarhoşluğuyla
izin dönüşü
ocağa girer bir maden işçisi
kifener yerine
aydınlatır yolunu
elinde tuttuğu Kız Kulesi"

Kırkına merdiven dayamış ama ilkokuldaki çocuk yüreğiyle seven bir adamdır Sunay Akın... Çocukluğunda televizyonda Kaptan Cousteau'yu izlerken yüreğini denizlere düşürmüş. Kaptan Cousteau ne zaman derinlerle buluşsa, aynı duyguyu tatmak için kafasını su dolu kovaya sokan bir çocuk gülüşmüştü. Çocukluğunda bayram sabahları mahallenin çocuklarının eskimiş ayakkabılarını boyamış suluboyalarıyla. Neden yaptığı soran akrabalarınaysa; benim ayakkabılarım yeniye nasıl onların eski giymesini isterim ki, dermiş... Ancak böylesi kocaman ve sevgi dolu bir yüreğe bol gelmezdi 'ŞAIRLİK' sıfatı. 'Şair bana yağmurdan söz etme yağmur yağdır!' İstanbul'a sağanaklar yağarken Pearl Harbour'dan kurtulan tek geminin eritilip bir şadırvanın üzerine konulan kurşun plakasını izlemeye gider Sunay Akın. Suyla geminin tekrar buluşmasıdır o an. Savaşın acı yüzünü hatırlarken; Şemsiye şiiri taktılır aklımıza;

"Anımsar mısın bilmem
yağmurun bardaktan
boşanurcasına yağdığı o gün
hani şemsiyeyi iyice çekip başımıza
dudaklarımızla ölçmüştüm yüz ölçümünü
sanırım yağmurları yağdıran şairlik böyledir.
Herkes alışılmışını yaşarken, şair unutulmaları hatırlar."

Yağmur sırasını beklerken pencerede, o, şemsiyeleri yazar. Herkes yağmurun hüznünden bahsederken; Sunay Akın geceleri yataklarında korkup büzüşen çocukları yazar... Okuduğu her kitaptan bir şeyler katar kendine sonra durur, kendini kendi yazılarında yeniden yazar. Sizler Kız Kulesi'nde yemek yerken, şiir cumhuriyetinin nasıl lokanta olduğunu yazar... Trabzon'dan, İstanbul'a göçen bir ailenin çocuğudur ve Haydarpaşa'daki göçmen simaları yazar... Bizler sıcak çaylarımızı yudumlarken o çayhanelerin camlarından içeriye gözleyen selpakçı çocukları yazar.

"İnsan denilen canlı zaten çocuktur, gerisi kirlenme..."

İnsanoğlunun kirlenmemiş tüm yönleriyle ve şairliğiyle; her gün baktığımız ama hiç görmediklerimizi yazar. Unutmamayı yazar... Yazdıkça çoğalır, çoğaldıkça kendini yeniden yazar. İnsanlığın unutulmaya yüz tutmuş tüm meziyetlerini bir şair duyarlılığıyla unutulmasın diye yazar...

İyi ki de YAZAR-ŞAIR...

11 Nisan Perşembe günü Aydın TED Koleji Konferans Salonu, ülkemizin yaşayan en büyük şairlerinden Sunay Akın'ı ağırladı... Aydın'lı sevenleriyle buluşan, edebiyatımızın bu seçkin ismi "Şair Sunay AKIN anlatıyor" adlı oyununun ardından kitaplarını imzaladı ve hayranları da onunla tanışma fırsatı buldu.

"Güldürmek kolaydır... Düşündürürken güldürmek de kolaydır... Zor olan; güldürürken düşündürmektir" diyen şairimiz şiirsel anlatımını harika bir slayt gösterisi ve dokunaklı fon müzikleriyle besleyerek seyircilere dört dörtlük bir oyun sundu. Tek kişilik bu gösteriyi kelimelerle anlatmak çok zor... Çünkü zaman zaman duygusallaşan zaman zaman kahkahalara boğan Sunay Akın anlatımını sayfalarda ifade edebilmek imkansız. Yüksek hitap gücüyle esir aldığı seyircilerini uzak okyanuslara götürdükten sonra bir anda Kız Kulesi'ne getiriyor. Dediği gibi güldürürken düşündürmeyi başarıyor...

Yirmi dokuzuncusunu Aydın'da oynadığı 3 saatlik bu oyunun ardından şair Sunay AKIN yarım saatini de biz Aydın Fen

Lisesi Öğrencilerine ayırdı. Çok yoğun geçen gösterinin ardından sorularımızla onu yorabileceğimizi düşünmüştük; ancak o bırakın yorulmayı, sevecen ve içten tavrı, tatlı sohbeti ve mantıklı cevaplarıyla bizi de büyüdü sözleri sayesinde esir aldı... GÜNEBAKAN dergisi yazarları; Gökşen Şahin, İlke Mırık, Ozan Önen, Duygu Karataş, Elvan Palabıyık ve İbrahim Çağırıcı şairimiz Sunay AKIN'a birçok soru yöneltti. Ancak tüm soru ve cevapları yayınlamayız. Eğer bunu yapmaya kalkarsak sanırım derginin büyük bir bölümünü işgal ederdik. Coğrafya öğretmenimiz Emine Tiriç'in katılmasıyla da renklenen, şair SUNAY AKIN'la olan uzun sohbetimizden kısa bir kesit sunuyoruz, siz Günebakan okurlarına...

-GÜNEBAKAN YAZARLARI: Şair Sunay Akın, son günlerde düzyazıya daha çok ağırlık vermiyor mu? Biz sizi daha çok 'şair' kimliğinizle tanıyoruz. Yavaş yavaş şiirden uzaklaşmaya mı başlıyorsunuz?

-SUNAY AKIN: Şiir şarap gibidir... Durdukça güzelleşir. Fakat düz yazı öyle değildir, balığa benzer... Durduğunda bayatlar, kokar... Şiir, bir kenarda beklesin bir süre; onun acelesi yok... Düz yazı yazıldığında bir an önce insanlara sunulmalıdır ki tadı kaçmadan okunsun. Merak etmeyin siz, şiir kitabım hazır; bekliyor...

-GÜNEBAKAN YAZARLARI: Şairleri bazı kavramlarla sembolize etmeye çalışırsak; Orhan Veli'ye "keyfiyetin şairi" diyebiliriz. Küçük İskender edebiyatımızın "hırçın" yüzüdür. Peki ya Sunay AKIN için 'Kız Kulesi'nin şairi' tanınması doğru olur mu? Bu konuda ne düşündüğünüzü merak ettik...

-SUNAY AKIN: Evet. Bu yakıştırma benim için çok yapıtlar hale geldi. Sunay AKIN Kız Kulesi'nin şairidir, diyorlar; doğru... Mesela bir pergeli düşünün. Pergelin bir ucunu sabit bir noktada tutarız, ucunda kalem olan tarafıyla da iğnenin eksenini etrafında bir çember çizeriz. Pergelin sabit ucunu oynatırsanız, o çizdiğiniz şey artık çember değil, yamuktur. Ben bu dünya üzerinde bir çember çizmek istiyorum. Çemberime insanları almayı istiyorum... Ve bu işi yaparken de Kız Kulesi'ni pergelin iğneli ucu gibi düşünüyorum... Şiirimin merkezini Kız Kulesi olarak belirlemem anlamına geliyor bu... Şiirimin merkezi Kız Kulesi olduğu için de bu yakıştırırmayı kabul ediyorum. Evet, Sunay AKIN, Kız Kulesi'nin şairidir...

-GÜNEBAKAN YAZARLARI: Peki ya Kız Kulesi'ni seçmenizin nedeni neydi?

Yani niye başka bir şey değil de Kız Kulesi?

-SUNAY AKIN: Çocukluğumda, sanırım 6 yaşımıdayken

Yan sayfadan devam

falın, Trabzon'da annemle birlikte bir misafirliğe gittim. Misafirliğe gittiğimiz evde çocuk yoktu... Tahmin edebileceğiniz gibi çocuksuz bir ev oyuncaksız bir ev demektir... Canım sıkıldığında oynamam için çay tabaklarını verdiler... Çay tabaklarının iç yüzündeki resmi gördüm ve hemen sordum "Anne, bu resimdeki ne?" diye... "Kız Kulesi, oğlum..." dedi annem... Yani ben Kız Kulesi'yle çay tabağında tanıştım... Benim o günden beri anlattığım Kız Kulesi, 'O Kız Kulesi'dir... Bu, sembolik bir şeydir... Şiirimin merkezi yani insanlığı içine almak istediğim o çemberin merkezi anlattığım 'O Kız Kulesi'dir...

-GÜNEBAKAN YAZARLARI: Radyodan sizi sürekli takip ediyoruz... Fakat şu sıralar programlarınızın eski bölümlerinin tekrarları yayınlanıyor... Artık radyoya son mu verdiniz?

-SUNAY AKIN: İşte görüyorsunuz... Sizin gibi güzel insanlara ulaşabilmek için sürekli dolaşmam gerekiyor. Bu sabah Atatürkçü Düşünce Derneği'nin davetlisi olarak Nazilli'deydim. Şimdi gördüğünüz üzere Aydın'dayım, yarın İzmir'e geçiyorum; 2 üniversiteye davetliyim... Bu yüzden o tekrar programları yayınlanıyor... Yoksa sizlere böyle ulaşamazdım.

-GÜNEBAKAN YAZARLARI: Ülkemizin iyi bir durumda olmadığı sürekli tekrarlanan bir kavram haline geldi... Gençliğe güvenilmiyor... Hatta bir yazar bir gazetede köşe yazısında 'Türkiye'deki 60 milyon insanın toprak altına gömülmesiyle bilimin, sanatın, yani dünyanın kaybedeceği hiçbir şeyin olmayacağını iddia ediyor... Bu durum sizce nasıl? Bu görüşe katılıyor musunuz? Eğer ortada bir suç varsa bu suçun ne kadarı biz 'güvenilmeyen' gençlerde?..

-SUNAY AKIN: Köşe yazısında bu tür bir şeyden bahseden bir yazarın Anadolu kültürünü tanımadığı ortaya çıkar... Çünkü Anadolu öyle bir yerdedir ki; Kafkaslar'ın, Mezopotamya'nın ve Balkanlar'ın kültüründen etkilenmiştir. Yani diğer kültürlerle sürekli bir etkileşim içindedir... Çok fazla kültürün parçalarını içinde barındıran bir toplumdur... Ve biz, bu toprağın altına girersek, bizimle birlikte nice kültürler de toprağın altına girer... Biz, toprağın altına girsek ne mi olur?.. Düşünmek istemiyorum; böyle bir şey söyleyen birisini de kınıyorum. Bu cümleyi sarf eden insan hayatında hiç mi türkü dinlememiş? Türkülerimizden utansın, diyorum... Eğer illa ki bu durumumuz için bir suçlu ilan etmek gerekirse ve gençliği bu suçluluk sıralamasında bir yerlere koymamız gerekirse, bu sıralamada en son sırayı alacak kesim gençlerdir... Çünkü toplum sürekli "yaşlı" insanların yönetiminde. Bu, yıllardır böyle... Heykellere bakın... Heykelleri dikilen insanlar hep yaşlıdır... Sakallıdır... Beşiktaş'taki Barbaros Hayrettin Paşa Heykeli... Barbaros, sakallıdır. Yüzyıllardır böyle... Başımızdaki büyük adamlar hep yaşlı... Bu durumda suçu gençlerde aramak çok yanlıştır. Birileri utansın... Bandırma Vapuru kalabalık değildi, 19 kişiden oluşuyordu. Ben şu an konuştuğum sizlerin içinden daha nice '19 kişi' çıkacağına eminim... Hiçbir zaman umudunuzu yitirmeyin. Boş verin, isteyen istediğini söylesin... Ben gençliğe güveniyorum...

-GÜNEBAKAN YAZARLARI: Biz, dergimiz GÜNEBAKAN'a her sayısında bir konu belirliyoruz. 10. sayımızın konusu ise 'denge' Size bu konuda birkaç sorumuz var. Daha doğrusu denge hakkında değil de 'dengesizlik' hakkında... Sanatta, bilimde yani kısacası insanlığa yön veren dallarda muazzam dengeyi sağlayanların, bu dallardaki en başarılı isimlerin hep 'dengesiz' kişilikler olduğunu görüyoruz... Kulağını kestikten sonra kulağı kesik portresini aynaya bakarak çizen ressam Vincent Van GOGH, sürrealist ressam Salvador DALI, denge teoremiyle nobel ödülü kazanan dengesiz matematik profesörü... vs... Yani dünyaya yön veren insanların, muazzam

dünya düzenini ve kültürel dengeyi sağlayanların dengesizler olduğu görüşü sizce doğru mu? Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

-SUNAY AKIN: Bu görüşe kesinlikle katılıyorum. Dengesiz insanlar gerçekten de dünyanın dengesini sağlıyorlar. Çok zeki insanlar oldukları için de kendini 'normal' olarak niteleyenlerin dışında bir çizgide gidiyorlar. Bu nedenle de zaman zaman diğer insanlarla anlaşmazlıkları oluyor. Anlaşılmıyorlar. Bu arada hemen belirtiyim Van GOGH dengesizdir ama DALI için aynı şeyi söyleyemem. Salvador DALI bir denge adamıdır. Belki dengesiz bir kişiliktir ama amaçları değişik ki bu ayrı bir tartışma konusudur. DALI resmi ve heykeli, kasacası sanatı ticarete dökmüştür. Ticari faaliyetler içinde sanatın da yer alması için çaba harcamıştır. Yani bu nedenle dengesiz olmaya çalışan bir dengelidir o. Ancak Van GOGH, resimleri satılmasa bile hep resim yapmaya devam etmiştir. Çünkü dengesizdir. Dengesizlere örneği çoğaltmak mümkün... Üstelik bizden birkaç örnek sayayım size: Orhan VELİ, Cemal SÜREYA, Nazım HİKMET, Nezken TEVFIK... Hepsi dengesiz kişiliklerdir. Ve bizim kültürümüze yön veren insanlar hep onlar olmuşlardır. Zaten 'sanatçı' olmak da farklı olmayı gerektirir. Herkesin baktığını görmeyi gerektirir. Sanatçı olmak için çemberin dışında olmak gerekir. Evet, dengesiz diyebileceğimiz insanlar aslında çizgilerin dışında olan fakat dünyanın dengesini sağlayan insanlardır. Fakat bu marjinal görünmek için dengesiz olmaya çalışmak da değildir... Onların doğasında dengesizlik vardır. Normal dünyada 'ayrı' dünyalar belirlerler kendilerine ve bu dünyaya yön veren yine onlar olurlar. Dengesiz davranışları olabilir, tutarız da olabilirler zaman zaman... Ama bu onları, 'onlar' yapan şeydir, onların sanatıdır. Asıl dengesizlik nedir biliyor musunuz? Asıl dengesizlik bir cismin ağırlık merkezini bulup, onu oradan havaya kaldırmaktır. Ağırlık merkezinin dışında nerede olursan ol, dengeye zarar vermezsin, hatta bazı durumlarda dengeyi sağlayan olursun. Ama ağırlık merkezine etki edersen dengeyi bozarsın da sağlayan da yine sensindir. Denge yine senin elindedir. Dengeyi bozarsın da... 'Dengesiz' olarak anılman kaçınılmazdır... Büyük yapıların kemerlerini düşünün. Dengeyi sağlayan, kemerin ortasındaki kilit taşıdır. O, yerinden çıkarılırsa yapı da bozulur. Dengesiz insanlar toplum için gereklidir.

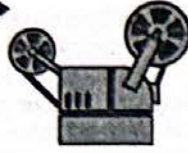
Evet, dengesizlik budur. Bu insanlar toplum tarafından dışlanırlar da hep bir üst seviyede düşüncesini bilen oldukları için topluma da, tarihe de yön veren onlardır, yine onlar olacaktır... Çok teşekkür ediyorum. Siz sakin umudunuzu yitirmeyin. Unutmayın: Daha önce de söylediğim gibi "Atatürk Samsun'a Bandırma Vapuru'ndaki 19 kişiyle çıktı ve Kurtuluş Savaşı başladı."

Kız Kulesi'nin şairi Sunay AKIN'a, bize zamanını ayırdığı için biz çok teşekkür ediyoruz. Hayatımızın en güzel yerlerine bir anı olarak yerleştirdiğiniz bu tanışma, bizim için gurur verici bir şey... Hepsinden de öte en önemli olanı tüm bu konuşulanlardan sonra çekilen fotoğraflardan, gülücüklerden, imzalı olan kitaplardan sonra karşılıklı olarak gözlerde beliren bir ışığı görme şansını yakalamış olmamız diye düşünüyoruz. Sunay AKIN'a sıcak tavrı için tekrar teşekkür ederiz. Cemal SÜREYA, Sunay AKIN için şöyle diyor: "...Ölü askerin miğferinde güvercine serin su içiren bir mizah... İşte Sunay AKIN tavrı... Rasyonel öğede de hüznün arayan bir şair. Yarın ne olacak? Yapay yapmaz... Bugüne dek yazdıkları yeter bence. Hiçbir zaman didaktik olmayan bir düşünce ve her zaman düşünce... Lirizme ve dünya sularına batırılmış bir düşünce. Budur gibi geliyor bana Sunay AKIN'ın şiirselliği.

...O MATARA, O MIĞFER, O SU, O GÜVERCİN... DAHA NE DİYEYİM... ZARFI ATTIYORUM."

SİNEMA

Gökşen ŞAHİN
listana13@yahoo.com

KORKUNUN NEŞELİ YÜZÜ

Gerilim filmlerinin ayrı bir havası vardır. Sinemaya girip elinizdeki patlamış mısırlarınızla aynı koltuğu paylaşmaya başladığınız andan itibaren tuhaf duygular yaşatır size beyaz perde. "Her an, her şey olabilir aman dikkat!" duygusunun heyecanı güvensizlikle birleşir. Hiç beklemediğiniz insanları canı gibi görmeye başlarsınız. Beyaz perdedeki korku anını yaşarken yanınızdaki sevgilinin elini bile tutamazsınız... Adı üzerinde tam bir gerilim anıdır yaşanan...

İzlerken yaşanan korkular kimi zaman film den sonra da devam eder. Gecenin sessizliği ve bilinmezliği bazen öyle çok büyür ki içimizdeki bir yerlerde; siyahın masumiyetinden korkarsınız. Işık açık uyumaya karar verirsiniz ama gözlerimiz tavana sabitlenmiş, kulağımız her sese duyarlıdır gece boyunca. Oyuncak ayıcığımıza sınımsız sarılırız... Filmdekilerin başımıza gelme ihtimalini atmamız düşüncelerimizden. Oysa bizi bu kadar korkutup, geceleri karabasanların kucağına atan filmler çekilirken bir komedi filmini aratmayacak sahneler yaşanır film setinde. Bir dönem korku sinemasının gözbebeği olan "Elm Sokağı Kabusu" serisi çekilirken setteki eğlenceye de diyecek yoktu. Başroldeki Freddy Krouger'ın uzun tınaklı ve yanık gibi görünen elini hatırlarsınız. Kaç insan öldürmüştü Freddy o eli sayesinde. Çığlıklar atarak uyanılan uykuların diğer yanıydı. İnsanların psikolojik dengelerini bozup, uykularını bölerken setteki insanların kahkahasıydı. Yanık gibi görünen o maket eli; kendi elinin üstüne takanlar başlardı omuzlarındaki sorumluluğun yüküyle alay etmeye... Upuzun tınakları, set ekibinin burnuna sokmaya çalışan kameramanından tutun da; anneannesinin yaşlı eline benzediği gerekçesiyle onunla, sık sık selamlaşan ışıkçılara kadar herkesin neşesiydi Freddy Krouger'ın maket eli. İzlerken korkmamıza ve uykusuzluğumuza neden olanlar bazen de setlerinin neşesidir.

Filmlerin diğer bir neşeli yanı da çekim hatalarıdır. Sette yapılan şakalaşmalardan ayrı bir tadı vardır. Hele de bu film; izleyen herkesin yüreğini hoplatmak için çekiliyorsa... İzleyen herkesin korkulu anlar yaşayacağını düşünürken, başroldeki canavarın apansız yere serilivermesi veya katil peşinizden koşarken kamera rayına takılıp yerlerde yuvarlanması. Doğru söyleyin; siz kahkahalarınızı ne kadar tutabilirdiniz? Bizleri korkutmak; geceleri uykularımızı kaçırmak için çekilen filmlerin perde arkasıdır bunlar. Kameramanından rejisörüne kadar herkeste apayrı bir tat bırakan anılardır. Yıllarca anlatılacak, filmi izledikçe hatırlanacak ve sil baştan kahkahalarla gülünecek yanlarıdır filmlerin.

Peki ya bu kadar eğlenceli çekimlere sahne olan korku filmleri neden bizleri bu kadar ürtür ve etkiler? Dengelerimizi ve bünyelerimizi nasıl böylesine altüst eder? Bazılarının kabusu olurken bazıları da tepkisiz kalmayı nasıl başarır? Bu soruların yanıtları tüm dengelerimizin yeni yeni oluşmaya başladığı çocukluğumuzda saklıdır. Çocukken ne kadar çok korkularımızın esiri olmuşsak ileride de korkularımızı o kadar su yüzüne çıkarıyoruz. Geceleri izlenen korku filmlerinden daha çok korkmamızın sebebi de çocukluğumuzun karanlık korkusudur. Farkında değiliz ama izlediğimiz filmler bile çocukluğumuzu kurcalayıp, bizi en kırılgan noktamızdan bıçaklıyor.

Bizleri çocukluğumuzdan vuran ve en çok canımızı yakanları izlemeyi severiz yine de... Korkmayı; küçük düşmek gibi algıların ve "korkak" diye alay ederiz insanlarla fakat vazgeçemediklerimiz de yine korku filmleridir. Çocukken korktuklarımızı büyüdüğümüzde bile kimseye anlatamayız ama onların su yüzüne çıkmasını sağlayan filmleri severiz. Küçükken ağlama sebebimiz olan şeyleri ileride beyaz perdede izlemeyi zevkli bulanlar, çocukluklarınızın ve korkularınızın alaya alınması ne kadar adilce?

Gökhan ÖNEL
Çağdaş KÖKSAL

Akıl Oyunları

Yıl 1959... Princeton Üniversitesi'nde matematik bölümünde okuyan genç bir öğrenci, elinde New York Times gazetesi ile kantinden içeri giriyor. Gazetenin birinci sayfasındaki bir haberi işaret ederek 'Uzaylıların gizli bir mesajı bu ve onu sadece ben çözebilirim' diyor... Bu bir şaka değil. Genç adamın adı John Forbes Nash Jr. Nobel Ekonomi Ödülü kazanmasına daha yıllar var ve onu zor günler bekliyor.

Princeton Üniversitesi'nin dahisi John Forbes Nash Jr'in zehir gibi çalışan beyni tam 30 yıl boyunca şizofreninin karanlık labirentlerinde dolaşıp duruyor. Giderek bilincini yitiren dahi, çevresiyle bağlantısını koparıyor ve tam 30 yıl sürecek bir sessizliğe gömülüyor. Bu inanılmaz insan, artık tek bir kelime konuşmadan sürekli düşünüyor. Yıllar sonra hem de hiç beklenmedik bir şekilde dahinin beynindeki bu sis dağılıyor...

Eski New York Times muhabiri Sylvia Nasar'ın yazdığı, Josh F. Nash'in yaşam öyküsünden esinlenen film, paranoid şizofreninin gelişim sürecini ve evrelerini göstererek, hastalığın görsel bir ifadesini sunuyor.

Kara Şahin Düştü

Birleşmiş Milletler Barış Gücü Operasyonları çerçevesinde, bir grup Amerikan askeri Ekim 1993'de Somali'ye gönderilmiştir. Görevleri, Somali ordusunun başındaki Mohammed Farrah Aidid'in en önemli iki yüzbaşısını ele geçirmek ve ülkedeki savaşı sonlandırmaktır.

Amerikan Kuvvetleri hayat almaya değil kurtarmaya geldikleri bu ülkede, yüz yıldır süren bir iç savaş ve bu savaşın kaçınılmaz sonuçlarıyla karşılaşır. Dikkatle planlanmış bir görevin, beklenmedik bir olay sonucunda, Amerikan ordusunun Vietnam'dan bu yana yaşadığı en büyük savaşa dönüşmesi, Barış Gücü Askerleri'ne hayatlarının en ağır dersini öğretecektir.

Görev ilerledikçe bölgede her erkek, kadın ve hatta çocuk, Amerikan askerlerine karşı silahlanarak şehri tam bir savaş alanına çevirirler. Sonuçta, dokunulmaz olarak düşünülen Black Hawk helikopterlerinden ikisi şehrin üzerinde vurulup düşürülünce operasyon bir anda zamana karşı verilen bir yaşam mücadelesine dönüşür.

Cehennemden Gelen

19. yüzyılın ilk manşetlere geçen yıldızıydı, kötü şöhreti ve hakkında bilinmeyenlerle tarihe geçti. 1888 yılı sonbaharında varlığıyla, söylenti ve korku yaratmayı başarmıştı ve asla

yakalanamadı... Hiç şüphesiz yaşadığı yüzyıla kara harflerle adını yazdıran Karindeşen Jack'ten bahsediyoruz. Film, Karindeşen Jack tarafından kaleme alınan; cehennemde yaşayan insanların gerçek cehenneme ulaştırılmasını anlatan bir mektuba dayanıyor.

Hayatin kıyısında her şeyin en azıyla yaşamaya çalışmakta olan ve bunun için de vücutlarını satan beş kadın, acaba, her birini birer canavar gibi gören bu insanlık dışı varlık tarafından alınmak istenen canlarını kurtarabilecek miydi?

Ali

Film, ünlü boksör Muhammed Ali'nin hayat hikayesini gazete başlıklarına göre değil de arkadaşlarının ve kendi bakış açılarından anlatıyor.

1960'da profesyonel spor hayatına atılan, zekası ve ringdeki hızıyla dikkat çeken Cassius Clay adlı boksörün, bir zamanlar esir olduğunu anımsatan isimden kurtularak Muhammed Ali olmasını, Vietnam'a gitmeyi reddetmesi ve bu özellikleriyle bir şampiyon, lider ve medya yıldızı olmasını anlatıyor.

YAKINDA

Örümcek Adam

Amerikan çizgi romanının en popüler süper kahramanı Örümcek Adam, Peter Parker adında bir lise öğrencisinin hikayesini anlatıyor. Henüz daha bir bebekten ailesinin ölümü üzerine Peter, teyzesi May ve Amcası Ben ile yaşamaktadır. Bilimsel bir tatbikat sırasında, yanlış yola sapan bir örümcek radyasyona maruz kalır ve Peter'i ısırır. Bu durumdan hiç şüphelenmeyen Peter, aslında bu sayede kendisini çok güçlü kılacak örümcek özellikleri kazanmıştır. Peter sıradan bir insanla, çok özel bir kahraman arasında çok ince bir çizgi olduğunu fark edecek ve bu çizgiyi aşmak zorunda kalacaktır.

Blade 2

Yarı vampir yarı insan olan savaşçı Blade'in yeni düşmanı, vampir topluluğu içinden çıkmış garip bir vampirik mutant olan Reaper: Bir kaza sonucu tetiklenen "kan dalgası" ile ortaya çıkan bu yaratık, sadece insanların değil, tüm insan nüfusunu hızla tükettiği için aç bırakacağı vampirlerin de yeryüzündeki varlığını tehdit etmektedir. İlk filmde tanıştığımız Whistler'in yanı sıra, bir zırh uzmanı olan Scud da amansız savaşta Blade'in yanında yer alırlar...

Yıldız Savaşları: Bölüm 2-Klonların Saldırısı

Aç gözlü Ticaret Federasyonunun Naboo'ya karşı giriştiği işgalin yenilgiyle sonuçlanmasının üzerinden 10 sene geçmiştir. İlk filmde 9 yaşında karşılaştığımız Anakin Skywalker artık 19 yaşındadır ve Obi Wan'ın gözetimi altında Jedi Eğitimini sürdürmektedir. Naboo Kraliçesi Padme Amidala ise, görevini halefi Jamillia'ya devretmiş ve bir senatör olarak Naboo'yu Galaktik Senata'da temsil etmeye başlamıştır. Bu sırada Galaksi yine büyük bir savaşın eşiğine gelmiştir. Jedi düzenini kendi isteğiyle terk eden eski Jedi Ustası Count Dooku, gizlice Darth Sidious'la çalışmaya başlayarak Ayrılıkçılar grubunun başına geçmiştir ve galakside huzursuzluk yaratmaktadır. Yüce Başkan Palpatine, kötü gidişe bir dur demek için bir klon ordusu hazırlama önerisini getirir ve Senata'da oylamaya sunar. Oylamaya katılmak üzere Coruscant'a gelen Senatör Amidala, bir suikast girişiminden kil payı kurtulur. Bunun üzerine Palpatine, Obi Wan ve Anakin Skywalker'i Amidala'yi korumakla görevlendirir. Bu arada Anakin ve Amidala arasındaki ilişki gittikçe gelişmektedir. Naboo'da Amidala'nın ailesinin yanında geçirdikleri birkaç gün içinde birbirlerine aşık olduklarını fark ederler.

5 SORU 65 CEVAP

YAYIN KURULU

Akılarda milyonlarca soru, kendini bulma çabası, hayatı sorgulamalar. Dengesiz miyiz gerçekten yoksa en büyük karmaşaların ortasında, kendi içimizdeki dengelerle mi savaşıyoruz? İç seslerini duyabilmek için sessiz çığlıkların, bu sayıda dengelerimizi sorguladık. On yedi kişiye sorduk, beş kişi cevaplamak istemedi. Cevaplayan arkadaşlarımızı teşekkürler...

SORULAR:

- 1-Hayatınızda dengeyi yakalayamadığınıza, uçlarda olduğunuza inandığınız konular neler?
- 2-Önemli kararlarınızı nasıl verirsiniz, dönüm noktalarına geldiğinizde duygularınızı mı mantığınızı mı kullanırsınız?
- 3-Hayatınızda tüm dengelerin değiştiğine inandığınız bir dönüm noktası oldu mu? Olduysa açıkla mısınız?
- 4-Ulaşmayı istediğiniz hedefler ve bu hedefler için hayatınızda oluşturduğunuz dengeler nelerdir?
- 5-Hayatınızı dışarıdan etkileyen güçler var mı? Varsa bu güçlerin hayatınızı ne kadar etkilemesine izin veriyorsunuz?

LİSE 2 ERKEK

- 1-Yönetme, hırs, liderlik duyguları. Bunlar pozitif uçlar. Yardımlaşmayı ise bir türlü seveмедim.
- 2-Kendimle ilgili kararları duygularıyla, dostlarımla ilgili kararları mantığımla veririm.
- 3-Benim dönüm noktam çocukluktan çıktığımda oldu. Bu insana fiziksel olarak değil belki ama ne olursa olsun çocuk olmadığımı öğretiyor. İlk kez hayal kırıklığına uğradığımda artık çocuk değildim. Çünkü çocuklar hiç hayal kırıklığı yaşamaz.
- 4-Öncelikle tabi ki hedefimiz iyi bir üniversite. Daha sonra iyi bir iş, iyi bir ev, araba falan filan ama asıl hayalim başımı alıp istediğim yere gitmek, gezmek. Bunun için de herhangi bir dengeye ihtiyacım yok.
- 5-!..

LİSE 2 KIZ

- 1-Hayatta dengeyi yakalamak kolay değil. Bu tabi denge anlayışınıza da bağlı. Uçlarda olmasa biraz daha farklı, önemli olan düşüncelerimizde ne kadar uçlara gidebildiğimiz.
- 2-Mantık önemli ama içinde bulunduğumuz andaki duygu yoğunluğum ise beni daha çok etkiler. Eğer bu okul hayatımda bir dönüm noktasıysa, bu okula gelirken çok da mantığımla hareket ettiğimi söyleyemem.
- 3-Bisiklete binmeyi öğrenmeye çalışırken, iki tekerlek üzerinde denge kuramayıp çok düştüm. O zaman anladım ki, denge sadece Newton'un Yer Çekimi kavramından ibaretmiş.
- 4-Hedef çok idealist bir söz. Gelecek ile ilgili bazı düşüncelerim var; ama gelecekte çok bugün için yaşamın daha değerli olduğunu öğrendim.
- 5-Hayatımıza etkileyen bütün güçler, yaşamımızın bir parçası. Biz öğrenciler için hayatımıza etkileyen en büyük güç de YÖK'se, onun hayatımıza etkilemesine biz izin vermiyoruz. O bunu izinsiz yapıyor.

ÖĞRETMEN ERKEK

- 1-Yok.
- 2-Bazı yerlerde duygularım, bazen de mantığım.
- 3-Evet. Baba olduğumda tüm dengelerimin değiştiğini anladım.
- 4-Şu andan sonra kendim için çok belirgin bir hedefim yok. Sadece çocuklarımla hedeflerine katkıda bulunmayı planlıyorum.
- 5-Ülkemizin ekonomik ve sosyal şartları ben istemesem de hayatıma etki ediyor. Bunları değiştirme imkanım yok. Ama diğer türlü hayatıma etki eden bir güç yok.

LİSE 3 ERKEK

- 1-Uçlarda ya da ortalarda... Mutlaka yerler değişiyor ama denge hiçbir zaman bozulmuyor. Dengeyi yakalayamamak diye bir şey olamaz bence.
- 2-Hangi kararı versem vereyim hayırlı olanı seçmiş olacağıma inanırım ve keşkelere ihtiyacım olmadığını düşünürüm. Dönüm noktalarında zorlanırım. Duygular ve mantıklar her zaman birbirlerine karşıt gibi görünseler de bir yerde beni bir noktaya çekiyorlar. İkisini birbirinden ayıramıyorum hiçbir zaman.
- 3-Oldu. İlahi adaletin (dengenin) farkına vardım.
- 4-Hayatım insan haklarına olan düşkünlüğüm üzerine kurulu. Hak ettiğimi almak ve bende hakkı olana hakkını vermek. Tek hedefim bu. Bunun için de günah işlemeye çalışır ve akılla her şeyin var olacağına inanırım.
- 5-Elbette var. Beni doğru yola götürüyorsa sonuna kadar izin veririm.

LİSE 1 KIZ

- 1-Hedefler ve değerler. Değer yargılarının farklı kişilerde ne kadar çeşitli hal aldığı görürken, beynimde bu konuda bir denge yakalayamadığımı anlıyorum. Hedeflerim ise alabildiğine uç noktalarda; umarım bir gün odak noktasını bulacağım.
- 2-Genelde mantığımı kullanırım. Duyguların farklılaşması insanın doğasında vardır bence ama mantık gözlemler doğrultusunda her zaman doğruya yönelir.
- 3-Diğer insanların mutlu oldukları veya hedef olarak gördükleri şeylerin bende uyandırdığı izlenimin sadece basitlik olduğu ve herkesin doğrularının farklı olabileceği görüşünü ilk algılayışım hayatımdaki tüm dengeleri değiştiren bir dönüm noktasıydı.
- 4-Hedeflerimin hiçbirini aynı doğrultuda değil ne yazık ki. Bunlardan doğru olanı seçmenin dengeyi es geçtiğine inanmıyorum. Hayatta bazı şeyleri yakalamak için kendimizi zaman zaman dengesizliğe itince bırakmayı göze almalıyız.
- 5-Bu güçler sadece hayatımın kısa bir dönemini etkileyebilirler. Uzun vadeli kararlarımı veya seçimlerimde tek etken aklım ve ruhumdur. Dengeyi kurmak için terazinin iki tarafına da kendi seçeneklerimi yerleştiririm, dışarıdan gelen etkenler fazla bence.

LİSE 1 ERKEK

- 1-Hayatım boyunca uçlarda olduğuma inandığım tek konu arkadaşlıklarım. Her zaman için arkadaşlıklarında özveride bulunmak zorunda kaldım. Tabi ki biraz özveri gerekli, fakat her zaman için çok fazla özveri göstermek biraz zor. Bunun yanında ne zaman için bunu yapıyorsam hep yalnızlığa mahkum oldum. Bu yüzden her zaman için arkadaşlıklarda uçlarda olduğuma inanırım.
- 2-Önemli kararlarımda genellikle duygularım ağır basar; fakat mutlaka mantığıma yatan olur. Çünkü sadece duygularımı ya da mantığımı kullanmanın bana yarar sağlayacağına hiçbir zaman inanmadım.
- 3-Hayatımda dengelerin değiştiğine inandığım tek an bu okula gelişimdi. Bir an için tüm sahip olduklarımı kaybedeceğimi düşünmüştüm; fakat sonra bunun yersiz olduğuna kendimi inandırabildim.
- 4-Hayatta ulaşmayı istediğim en büyük hedef, çevrem tarafından gerek davranışlarım gerekse sahip olduklarımla saygı görmek. Bunun için kendimce oluşturduğum dengeler tabi ki var. Ama en önemlisi herkese karşı sevgi ve saygı duymam. Bu benim herkese dengeli bir açıdan bakabilmemi sağlıyor.
- 5-İster istemez bazen bazı şeylerin etkisinde kalıyorum. Fakat genellikle en önemli faktörler ailem ve arkadaş çevrem oluyor. Tabi ki bunlar da hayatımda bir yere kadar etkili olabilir. Çünkü her zaman için asıl olan benim kararlarımdır.

LİSE 2 KIZ

1-İnsanlara güven konusunda bir türlü dengeyi tutturamıyorum. Kimi zaman hiç olmaması gerektiği kadar fazla güveniyorum. Sonra ummadığım insanlardan beklenmedik davranışlarla karşılaşyorum. Bu sefer uzun bir müddet kimseye güvenemiyorum. Gerçekten güvenilirliği gerekenleri göz ardı ediyorum. Karşımdaki insan güvenmediğimi sezince onu kaybediyorum. Sonuç olarak bu kısır döngüden bir türlü kurtulamıyorum.

2-Önemli kararlarımı genelde gündüz vermeye çalışırım. Çünkü geceleri düşlere daha yakın olurum. Mantıktan çok duygusal düşünürüm. Genelde mantığımın karar verdiğime inanıyorum. Fakat bazen geriye dönüp sorguladığımda kararlarımda beynimden çok kalbimi görüyorum.

3-Evet oldu. Hayatımda bir kez aşık oldum (ya da olduğumu sandım) ve bu aşka tüm kalbimle inandım. Aşık olmanın tanımını ona karşı hissettiklerim olarak yaptım. Ve bir gün aslında "o"na değil, "o"ndaki "bana" ve aşık olmaya aşık olduğumu fark ettim. İşte o gün hayat felsefem için bir dönüm noktası oldu. Benim için aşk insanın kendi kendisini sevmesinden başka bir şey değildi artık.

4-Ulaşmayı istediğim hedef mutlu olmak. Mutluluk tüm hedeflerimin birleştiği nokta benim için. Mutluluğun yolu mutsuzluğa uğramadan geçmiyor. Ama umutsuzluğa uğradığı an mutluluk kalmıyor. İşte ben dengeyi umutsuzlukla mutsuzluk arasındaki tek harf olan "u" harfinde saklıyorum.

5-Tabii ki var. Etkilemesi gerektiği kadar etkilemesine izin veriyorum. Ama bazen fark etmeden çok fazla etkileniyorum. Aslında bu güçlere tamamıyla set çekmek lazım. İnsan kendini engellememeli.

HAZIRLIK KIZ

1-Yasadığım yer hakkındaki seçim.

2-Önemli kararları artıları eksileri düşünerek varırım. Mantığımı kullanırım. Çünkü duygularım bazen beni yanıltabilir.

3-Oldu. Hayatımın dönüm noktası babamı kaybettiğim andı. Çünkü o an her şey yerle bir olmuştu. Tıpkı depremde bir binanın çöküşü gibi. O binayı yeniden inşa etmek çok zamanımı aldı.

4-Ömrümden uzun hedeflerim var. En büyük hedefim ise ölümsüz eserler bırakabilmek. Bu yüzden kendimi her yönden yetiştirmeye çalışıyorum.

5-Genelde kendi kararlarımı kendim vermeye çalışırım. İçinden çıkmadığım anlarda tek dış güç kaynağım olan anneme başvururum. O da kendi kararlarını kendin ver diyerek bana çok yardımcı olur.

LİSE 2 ERKEK

1-Tanıdığım herkesle yapabileceğim bir şeyler bulurum. Zaten arkadaşlarım arasında da bu dengeyi sağlarım. Ancak çok küçük bir ayrıntıdan dolayı bile herhangi birini kendime sorun ederim ve o kişiye karşı her zaman en uç, en zıt noktada bulunurum.

2-Genelde mantığımı göre hareket ederim. Ancak çok değer verdiğim kişiler ile ilgili karar verirken ne kadar mantığımın hareket etmek istemesi de cümlelerim ağır basar. Yani içimdeki duygusal kırınılar bana göre hep olmadık zamanlarda ortaya çıkar.

3-İlk dönem sonunda kendimi bu okuldan ayrılmaya hazırlamıştım. Arkadaşlarımla gittiğim yerde neler yapacağımızı bile kararlaştırmıştık. Ancak burada kaldım ve tabiki tüm dengeler bir anda bozuldu.

4-Zaten hedeflerimle ilgili bütün dengeler bozuldu (3.Soru). Şu an nereye gideceğimi şaşırmış durumdayım. Ancak hedeflerim yavaş yavaş yeniden oluşmaya başladı.

5-Bazı arkadaşlarımla atılmayacağım konu yoktur. Çünkü artık konuşmadan bile birbirimizi anlayabiliyoruz. Sonuçta siz, onun her zaman yanınızda olduğunuzu, o da sizin yanınızda olduğunuzu biliyor.

HAZIRLIK KIZ

1-İnsanların hayatlarındaki dengeler bozulunca, bu sorunların onları uçlara sürükleyeceğine inanmıyorum. En fazla birkaç günlük ya da haftalık sorunlar yaratabilir. Dengeyi tekrar kurabildiğimize göre uçlarda olmamız bana biraz uzak gözüküyor.

2-Mantığımı kullanırım. Bazı kararlarımda duygularıma kullanabilirim ama

dönüm noktalarında mantığım önde gelir. Hem duygularımı hem de mantığımı kullanarak daha doğru kararlar verebileceğimi düşünüyorum.

3-Aslında pek olduğumu söyleyemem.

4-İyi bir kariyer yapıp alanımda en iyilerden biri olmak istiyorum. Bence buradaki en önemli şey, iyi ve kötü şartları kendi mutluluğumuz için iyi bir şekilde değerlendirmek. Bir de kendime ödül vermeyi seviyorum. Başarılı veya başarısız herhangi bir çalışmamdan sonra iyi oluyorum.

5-Yok olmasını da istemem. Kendi kararlarımı verebileceğime inanıyorum.

LİSE 3 KIZ

1-Pek dengeli bir kişiliğe sahip olduğumu söyleyemem. Her olaya o anki düşüncelerime göre karar veririm. Bu kararları verirken kişiler, zaman ve bulunduğum konum da bana yol gösterebilir. Fakat yine de aklıma eseni yaparım genellikle.

2-Önemli kararları verirken duygularıma öncelik gösterirdim eskiden. Fakat şu anda anladım ki duygularıma içine gömmeli ve mantığımı ön plana atmalıyım. Artık mantığım üstün, bu yüzden hata yapmam da pişman olmuyorum.

3-Bu okula gelmem hayatımın dönüm noktası. Bunu bu son yılda, mezun olmama birkaç yıl kala daha iyi anlıyorum. Burada çok şey öğrendim hayata dair ve sanırım çok hızlı büyüdüm.

4-Tek amacım hayatımdaki her türlü sorumluluğu üzerine alabilmek. Yani bu "benim hayatım" diyebilmek... hiç kimseye minnet etmeden, ayaklarımda üzerinde durabilmek. Daha doğrusu bunlara izin verilmesini sağlayıp ÖZGÜR OLABİLMEK...

5-Genellikle baskıcı bir ailem yok, kişiliğim en iyi şekilde gelişebildiğini ve bu yüzden hayatımı etkileyecek olan kararları tek başıma almam gerektiğini savunuyorlar. Fakat yine de toplum beni çok kısıtlıyor, çok kurallı insanlarımız var. Ama toplumun değerlerinden çok benim değerlerim önemli, ve buna göre yaşıyoruz.

LİSE 2 ERKEK

1-Sosyal hayatta bir türlü kendi çizimi yakalayamıyorum. Bazen kendimi toplumdaki soyutlanmış biri olarak görürken bazen de toplumun benim etrafında döndüğünü hissediyorum. Bu ikilem arasında gidip geliyorum. Ayrıca arkadaşlık konusunda tam bir denge sağlayamamışım emin değilim. Çünkü bu okula geldiğim bir buçuk yıl oldu ve bence bu sürede kurulacak dostluklar ve arkadaşlıklar sağlama temelleri dayanmayabilir. Bu da olumsuzluklara yol açıyor.

2-Benim için genellikle mantık ön plandadır. Kararlarımı mantık çerçevesinde vermeye çalışırım. Buna rağmen hedeflerimi her ne kadar mantık doğrultusunda belirlemişsem de bazen duygularım ağır basabiliyor. Mesela önemli bir karar verirken şu kısıtları ele alıyorum. İlk önce aklıma ve mantığımı kullanarak o işin sonucunda neler kazanabileceğimi düşünürüm. O işin benim açımdan yararlarına ve zararlarını yazar, yararları çok ve zararları önemsenmeyecek kadar az ise o işi yaparım. Arkadaşlarımdan veya ailemden karşı bir tepki görürsem, bu sefer duygularım ön plana çıkabilir. Çünkü o kararın ailemi ve arkadaşlarımla bana karşı tepkilerini düşünmek zorundayım.

3-Tam olarak tüm dengelerin değiştiği bir dönüm noktası olduğumu söyleyemem ama orta 3'ün sonlarına doğru benim hayat felsefemi oluşturan olaylar oldu. Bu felsefeyi veya amacımı burada açıklayamam ama şunu söyleyebilirim ki hala bu amaç uğrunda yaşamaktayım. Önüme hangi engeller konulursa konulsun bu uğurda yaşayıp öleceğime inanıyorum.

4-Aklımda hedeflerim hakkında oluşan kesin bir yargı yok. Geleceğim hakkındaki düşüncelerimi daha ileri bir tarihe attım. Çünkü ilk önce hedef belirlemek için öncül hedefleri aşmak gerekir. Ancak ondan sonra böyle bir şey düşünebilirim. Bu öncül hedefleri aşkıktan sonra kendime bir çizgi belirleyip o çizgide hedefime doğru gitmeye çalışacağım. Bu sırada önüme çıkacak engelleri de aşacağım.

5-Tabii ki var. Eğer ben bir toplum içinde yaşıyorsam, ailem, arkadaşlarımla veya dostlarımla varsa, muhakkak bana bir şekilde yardımcı olmaya çalışacaklar. Bu kendi amaçlarımı gerçekleştirmek için ters tutumlar olsa da olmasa da ben kendi mantık çerçevemde, hareket etmeye çalışırım. Ama şunu da düşünürüm. Mesela benim kararlarımı etkilemek isteyen ailem ise onların tecrübelerinden yararlanmaya çalışırım.

ONLAR

N.İlker ERÇİN
ilkerercin61@yahoo.com
M.Tahir YUMUKOĞLU
yumukoğlu@mail.com

Kapı hafif bir gıcırıyla açıldı. Beethoven çok sevdiği odasındaydı yine. Etrafa bir göz attı. Oda epeyce bir tozlanmıştı. Bu odaya girince müthiş huzur buluyordu kendinde. Yine aynı duyguları hissettiği çok derinlerde. Biraz rutubet kokulu, tamamı ile ahşap bir evin, küçük bir odasının burası. Odasına kendisinden başka kimsenin girmesine izin vermezdi. Kendisinden başka, annesi, babası, dedesi ve hizmetçilerinin de yaşadığı bu eski evde on dört yaşında olmasına rağmen, ona duyulan saygıdan dolayı, odaya kimse girmezdi. Beethoven, birinin o odadaki ilham kaynağını alıp gitmesinden korkuyordu.

Uzaktan piyanosunu söyle bir sözünü. Herhalde hayatındaki en önemli, en etkili nesneydi şu yaşına kadar. Dedesinin doğum günü hediyesiydi ona. O günkü sevincini hatırladı. Yine sevindi. Üç dört günlük bir aile seyahatinden sonra odasına belki ilk geliyordu. Eve girer girmez, yol yorgunluğunu unutup, doğru odasına gelmişti. Piyanonun önündeki sandalyesinin üstü biraz tozlanmıştı. Ellerile tozları hafifçe bir sıyırdı, piyanosunun başına oturdu.

Karşısında duran, geniş yapılı nota defterinin sayfalarını çevirmeye başladı. Çalmak istediği yaklaşıcağı sırada defterinde garip bir şeyler sezindi. Sanki sayfalardaki notalar, sürekli hareket ediyordu. Gözlerine inanmadı. Ellerile hafifçe gözlerini ovuşturup yeniden baktı. Evet, gerçekten hepsi hareket ediyordular. Birbirlerine sesleniyorlardı. Küçükliğünden beri kulaklarıyla ilgili bazı sorunlar yaşasa da bu sesleri çok iyi duyabiliyordu.

-Ya sen ne yapıyorsun orada? Yerine geç...
Bağırın en başta duran sol anahtarıydı. La, sol anahtarını kızdırdığını anlayıp, gitti, yerine yerleşti. Sol anahtar, bütün notalara tek tek seslenmekten bir ara sesi duyulmayacak kadar kısaldı. Si ile de gayet sakin yapıda notalandı. Hareketsiz yerli yerinde duruyorlardı.

*Re! Kime sesleniyorum ben iki saatir? Çıksana yerine.

En yukardan incecik sesiyle bir başka ince la seslendi.

*Geçsenize yerinize. Baş aşağı durmaktan iki saatir...

Bir başka sol notası da önündeki diyez işaretliyle (#) oynuyordu. Canı sıkılıyordu herhalde. Arada bir fa ile konuşuyor, sonra yine diyezle oynamaya devam ediyordu. Beethoven hayretler içinde bu ve benzeri olayları saatlerce seyretti. Hepsini de birer insan gibiydi bu notaların, konuşuyor hareket ediyordular...

Bir ses duyuldu kapının dışından. Hizmetçileri idi.

*Ludwig! Yemek zamanı geldi...

Beethoven gözlerini açtı. Deftere baktı. Her şey normaldi. Sol, diyezle oynamıyor, la oradan oraya hoplamıyordu. Bunları görmeye, duymaya çalışıyordu ama yapamıyordu. Ama O artık notaların canlı olduğunu biliyordu.

O günden sonra, müzikle daha fazla ilgilenmeye başlayan Beethoven, şu anda klasik müzikten hoşlanan dinleyicilerin dinlemeye doymadığı ezgileri, senfonileri yaratı.

Not: Bu yazıda geçen olaylar tamamen hayal ürünüdür...

MÜZİKAL ENFEKSİYON

Daşarda yağmur var saat 1.00, yarıya da geometri yazılsı var. Her normal insan gibi ben de bilmem kaçını uyuklamaya istediğim ancak bazı şeylerden fedakarlık etmezsem siz kıymetli okuyuculara bu kıymetli yazıyı nasıl okutacağım?

Geçen sayıdan sonraki tepkilere göre yeni düzenlemeler yapmamızı beklememenizi umarım. (Çünkü yapamaz, ehehehe... Zaten geçen sayıda bi MTV ödülleri bahsettik, dergi çıkıncaya kadar yenileri verilecekti nerdeyse... Dergi edebiyat dergisi diyenler de, bilim dergisi diyenler de avucunu yalasın. Bizim dergi artık Cengaver Cengiz Hoca'nın önderliğinde tarih dergisi olacak, bilmem anlatabiliyor muyum yayın kuruluşu?

Bu köşenin özelliği olabilirdi müzikten bahsetmeden müzik yazması yazmak. Benim

Murat GÖĞEBAKAN-Ay Yüzlüm

Murat Göğebakan bir önceki albümü *Tek Suçum Seni Sevmekmiş*'ten sonra Ay Yüzlüm adlı albümüyle raflarda yeniden yerini aldı. Türkiye'de dinleyici kitlesine sahip olan sanatçı, sevenleriyle buluşmanın keyfini yaşamakta şu günlerde. Kendi deyimiyle tüm umutlarını bağladığı bu albümüyle, bir tane müzik hayatının zirvesini yakalamış durumda.

Genelde duygusal içerikli rock parçalarından oluşan bu albümde Göğebakan yine o güçlü sesini yerli yerinde kullanmayı bilmiş. Albüme adını veren parça, tanınan bir film müziği -herhalde bilmeyen yoktur- sanatçının kendi yazdığı sözleri eklemesiyle oluşmuş kusursuz bir ezgi.

Cem Karaca'nın eseri olan "Namus Belası" da sanatçı tarafından farklı ve güçlü bir yorumla önümüze geliyor. Cem Karaca bu parçayı, Tokat Turhal'da yöre halkından esinlenerek yazmış ve bestelemiş. Şu anda televizyonlarda yayımlanmakta olan Ay Yüzlüm klibinden sonra, ilk klip bu parçaya beklenmekte.

Şöyle diyebiliriz ki, kusursuz bir eser çıkmış oraya. Tebrikler ve başarılar...

Demir Demirkan-Dünya Benim

Amerika'nın boğırından kopup Türkiye'ye gelen Demir, ikinci solo albümünü piyasaya sürdü. Pentagramın eski gitaristi bundan önceki albüm de olduğu gibi yine iddialı konuştu. Zaten hep iddialı iddialı konuşuyor, kaseti de kimse almıyor. İlk klibini "Resim" adlı parçaya çekmiş. Rüya, Dünya Benim gibi parçalar da ses getirecek tipte. Ama asıl önemli olan Fikret Kızıllak'un son bestesi "Aşk Var"nın albümdeki yeri. Türkiye'nin sayılı gitaristlerinden biri Demir'in Türkiye'de tutması için ya Haluk Levent gibi Anadolu Rock ya da Teoman gibi cins-tipi isimlendirilmeyen müzik yapması gerek. Bildiğim kadarıyla para kaygısı olmayan, müziği müzik için yapan biri olan Demir'in albümünü alın, bulunsun.

görevim çok gizli anlayacağınız. Neyse artık konuya girelim. Bu aralar piyasayı takip ederseniz giyimleri, saçları, sesleri ve daha birçok şeyi aynı olan insan topluluklarının aynı şekilde yarıya yarıya farkı söylediğine şahit olmuştunuzdur. Yıllardan beri kalıplaşmış müzik türleri günümüz insanlarını sıkması olmalı ki herkes bir arayış içinde. Bu arayışlara cevap "şıkak" diye bir tokat gibi geldi. Daşardan rock grubu görünen gruplar yanlarına bir DJ alarak rock müzik arasına turn-table'ı da kattılar. Solistlerin de hip-hopçu edalarıyla şarkıları icra etmeleri ortama yeni bir hareketlilik getirdi. Giyim tarzları da hip-hopçularla rockçılar arası bir şey oldu. Sonra gelin liste başları, grammy'ler, MTV Ödülleri...

Örnek olarak Limp Bizkit, Linkin Park v.b birçok grubu gösterebiliriz. Bu yılki MTV ödülleri için üçünü zaten Limp Bizkit aldı. Ayrıca bir çok yerde verilen gerekli ve gereksiz bir çok ödüle bu iki grup aday gösterildi. Linkin Park Amerika'da 2001'in en çok satan albümü oldu. Bilmem kaç hafta listelerin en tepesinde konakladı. Bu kadar büyük başarıların küçümsenemeyeceği sizce de kati değil midir sorarım size...

Bu sayılık da bu kadar. Yeni yayın döneminde beraber yaymak dileğiyle güne bakın, çakın, yakın, takın, kakın... (fill in the blanks:)

ALTERNATİF

Bu köşemizde, kaset, cd falan dolduracak arkadaşlara yol göstermeye çalışacağız kendi çapımızda. Aşağıda yazılan ve az sonra okuyacak olduğunuz listeler, herhangi bir Top 10 listesi falan değildir.

Yerli

- *Teoman- Anlıyorsun Değil mi?
- *Demir Demirkan-Resim
- *Düş Sokakları Sakinleri -Melekler ve Benler
- *Yaşar-Aldanırım
- *Kıraç-Derdimi Söylesem
- *Yonca Lodi-Anlatma
- *Demir Demirkan-Aşk Var Ya
- *Sertap Erener-Yeni
- *Gökten-Sen
- *Kıraç-Gönül

Yabancı

- *Nickelback-How You Remind Me
- *Stained-Outside
- *Stained-It's Been A While
- *System Of A Down-Chop Suey
- *System Of A Down-Toxic City
- *System Of A Down-Spiders
- *Papa Roach-Last Resort
- *Papa Roach-Between The Angels and Insects
- *Pixies-Where Is My Mind
- *Sum 41-In Too Deep

denenen, sevilen,
bilinen derthane

Aydın
ilinin
gururu

KONAKLI
Derhaneleri

AYDIN'da...
NAZILLI'da...
BÖKE'de...

Aydın Tel.:
2252225-2258513
2144409-2144410

KAVAK YELLERİ

Son günlerde reyting rekorları kıran BBG evi acaba okulumuzda düzenlense ne olurdu? Önce yarışmanın kurallarını açıklamak için Sedat Bey'i çağırıyoruz:

Sedat Bey: İyi akşamlar sevgili izleyicilerimiz. Şimdi BBG evine giğen yarışmacıları tanıyalım.

01 ÖZER: Evin sportif delikanlısı Özer'in dinlediği müzik türü sadece Yedi Karanfil. Hobileri; sevk kağıdı biriktirmek ve para toplama nedeni bulmak.

02 İSMAIL: İşte evin ressamı... Sanatsal yönü ve billur Türkçesi(!) önemli artıları. Hobileri boş zamanlarında Türk Dil Kurumu'na yeni kelimeler yollamak, yatak düzeltmek, balkondan çorap atmak. Ekonomik krizden dolayı ek iş olarak badanacılık yapan İsmail, son umut olarak BBG evine girdi.

03 EYÜP: Asi genç Eyüp evin uçuk sarı dişlisi. Giydiği mafya giysileriyle deli yüreği andıran Eyüp'ün hobileri; taksisine binenlere ders vermek, saç bozmak. Ayrıca evinde bir zebra beslediği ve 6 ayda bir hayvanın derisini yüzüp giysi yaptığı gelen söylentiler arasında...

04 İSMAIL (Ergin): Ergin İsmail 08 kadir ile evin yabancı dil sorununu çözmekte. Aynı zamanda yaptığı esprilerle evin klima görevini görmektedir. Ayrıca yaratıcı bir kişiliğe sahip olan İsmail, bulduğu elektrikle çalışan el feneri ve pedalla çalışan tekerlekli sandalye ile herkesi kendine hayran bıraktı.

05 MUSTAFA: 05 Mustafa senin var ya endamin yeter. Taksinin momentini alamayan yarışmacımız bu yüzden taksilere çıkmamakta. Boş zamanlarında pil patlatan Mustafa, gözlerini yuvalarından çıkartma konusunda da rekoru ve gözünü elinde bulunduruyor.

06 HÜLYA: Evin güzel kızı Hülya sıcak tavırlarıyla hemen ilgi topladı. Hobileri; semender beslemek ve şık giyinmek. Çocuklarına kavuşturulmak amacıyla evden yollanabilir.

07 RÜSTEM: Evin müftüsü Mü'min Rüstem BBG'den gelen encillik teklifini "daha o mertebeye yükselmedim" diyerek geri çevirdikten sonra şimdilerde yaptığı hatayı anladığı için hayıflanmaktadır. Hobileri tesbih çekme, okuyup üfleme, haset etmemek, imrenmek, günahları hesaplamak. Gözleri kapalı ders anlatmaktan haz duyan, en dürüst mü'min olan Rüstem Hoca yazdığı "Okuduğumuzu Üfledik mi?" adlı kitabıyla ünlüdür.

08 KADİR: Evin tüm temizlik işlerini üstlenen Kadir, her şeye kâdir... Akıcı İngilizcesiyle takdir toplayan Kadir'in hobileri; paspas yapmak, dans etmek ve şarkı söylemek.

09 EMİNE (Tiric): Erkeksi tavırları ve herkesi terslemesiyle göze çarpan Emine kabadayı yürüyüşüyle diğer yarışmacılara gözdağı vermektedir. Hobileri kitap okumak, az gelişmek, çok konuşmak.

10 NİHAT: Çine Madran dağının engin zirvelerinden kopup gelen Nihat, kavalı ve kendine has yorumuyla evden çıktığında ünlü olmaya aday. Disiplin abidesi olan Nihat, evde muhabbetin tepesini delenlere cephe almıştır.

Ersin GENÇ
Tahir YUMUKOĞLU
Oğuz Alp ŞENOĞLU
Bilgehan YILDIZ

11 TANKUT: BBG evine geldiğinden beri elenmeyen Tankut bunu "BBG'nin girişi varsa çıkışı da vardır" gibi tehditlerle başarmaktadır. En büyük avantajı ise BBG'ci encilliklerinin tanınmış olmasıdır. Ayrıca yaptığı bütün spor dallarındaki başarıyla övünmesi en büyük dezavantajıdır.

12 EMİNE (Altınsoy): Evdeki asi tavırlarına bir an evvel son vermesi gereken Emine'nin hobileri; dinletmek, dergi çıkarmak, unutmak, bulup kaybetmek... Evde dergi çıkarmak için çaba sarf eden Emine, Encil Sedat'ın hismine uğramıştır.

13 AYŞEGÜL: Evin şirin kızı Ayşegül şarkılarla evin neşe kaynağı olmakla beraber en sevdiği şarkı Ankara yöresinin sevilen türküsü Fidayda'dır. Öyle ki biricik kızını ismini bile Fidayda koymuştur. Ayrıca Domestos reklamı ile ünlenen Ayşegül'ün hobileri; kıs kıs(!) gülmek, dizlerini kırmadan yürümeye çalışmak, dürüstsüzlük yapmamaktır.

14 FİGEN: İşte size bilgisayar uzmanı(!) Figen. Evin bütün teknolojik işlerine bakan Figen, bilgisayarı ne kadar iyi kullanıyorsa, bir o kadar da iyi fotokopi çekiyor. Fotokopi çektiği kağıtların yarısını da boşluk doldurmak için bırakan Figen, arkalı önü fotokopinin de sadece önünü çekerek elektrikten tasarruf sağlıyor.

00 KARABAŞ: Evin sevimli kedisi Karabaş ilk haftalarda bütün yarışmacıların ilgi odağı oldu. Fakat bu fazla ilgi maalesef kediye pek yaramadı. Geçen hafta yitirdiğimiz Karabaş'ın ölüm sebepleri arasında;

—03 Eyüp'ün son günlerde kedinin tüyleriyle fazla oynamasından dolayı kedinin beyninin sulanması

—08 Kadir'in kediye süt yerine rakı vermesi

—14 Figen'in kedinin resmini çekmek isteyip, fotoğraf makinesi olmadığı için fotokopisini çekmesi

—02 İsmail'in attığı terliklerden birini Karabaş'a isabet etmesi

—10 Nihat'ın boş muhabbetlerle kedinin tepesini delmesi

—04 Ergin İsmail'in yaptığı deneylerde kediyi kullanması (e-kedi beleşşş)

—09 Tiric'in kediyi az gelişmiş bulup, çok geliştirmeye çalışması

—01 Özer'in ceza verip kediye taş toplatması.

—12 Altınsoy'un çıkartmaya çalıştığı BBG dergisine yazı vermeyen Karabaş'ı fazla hırpalaması

—11 Tankut'un kediyle evin çıkışında tartışması

—06 Hülya'nın yavruları yerine kediyi severken fazla sıkması

—05 Mustafa'nın deney yaparken kullandığı pilin kedinin gözünde patlaması

"KARABAŞ SENİ UNUTMAYACAĞIZ"

Sedat Bey: Duğun bakalım bî, üçte biğ kuğalını açıklayalım... Demogoji yapmayın da yazıyı bitigelim....

FEN LİSESİ AMAZON'DA

Fen Lisesi kafilesi Brezilya'daki beyin olimpiyatlarına giderken; hani şu bu sayıya ismini veren denge var ya! İşte kafilenin uçağının dengesi bozulur ve Amazon ormanlarının ortasına düşer. Acaba neler yaparlardı dersiniz? İşte size Fen Lisesi'ndekileri tanıtabilecek bir fırsat. Okulu tanıyın sonra gelin. Bu arada "Bütün okul mu gidiyordu?" diye soracaksınız. Evet, üç kişilik ekibe destek olmak, onlar soru çözerken tezahürat etmek için bütün okul.

1) AFL'de birkaç kişiye sorduk. Uçağın düştüğü ilk anda ne hissederdiniz? En popüler cevap hangisi?

- A)Acı B)Merak C)Heyecan
D)Kin E)İhtiras

2) Bu sefer başka kişilere sorduk. Herkes uçaktan çıktı. İçerde bir tek Özer hoca kaldı. Uçak her an patlayabilir. Ne yaparsınız?

- A)Patlamayı kameraya alırım
B)Kurtulsun diye can yelegei veririm
C)Hiç düşünmeden içeri dalar ve canım hocamı kurtarıyorum.
Sonra kurtarma parası olarak 5.000.000 TL isterim
D)İçeri girer birlikte patlarız
E)Bundan sonraki hayatında başarılar dilerim

3) Çok şükür, Özer Hoca da dahil herkes kurtuldu. Fakat balta girmemiş bir ormandasınız Ne yaparsınız?

- A)Tuvaletimi(Elde olmayan nedenlerden)
B)Test çözerim
C)Hülya Hoca etraftaki bitkileri sınıflandırırken ona katılırım
D)"Hepimiz ölüceğiz!" diye milleti teselli ederim
E)İbadete başlarım

4) Kafile bir araya toplandı. Orada durup aç susuz ölmektense bir yön seçip, ilerlemeye karar verdi. Peki ya ne tarafa gidilecek?

- A)Kibleye
B)Uçağın gitmekte olduğu tarafa
C)Ağaçların en seyrek olduğu tarafa
D) Herkes başka tarafa gider,biri bir şey bulunca diğerlerine haber verir.
E)Yukarıya

5) Kafile en kolay ilerleyebileceği ve en uzağa varabileceği yön olan ağaçların en seyrek olduğu tarafa gitmeye karar verdi. en başta Kadir Amca elinde çekiçle yol

açıyor. Fakat kafilenin yolunu dev bir boa yılanı keser. Kafile şimdi ne yapacak?

- A)Hülya Hoca tatlı diliyle yılanı deliğine sokar.
B)İsmail Hoca (İngilizceci) espri yapar,yılan donar, geçeriz
C)Büyük spor otoritesi, tam bir doğa adamı Tankut Hoca yılanı etkisiz hale getirir.
D)Kadir Amca yılanı çekiç manyağı yapar.
E)Aşçı gelecek sene için et stoklar.

6) Kafile yıldıktan kurtuldu fakat az ilerledikten sonra kendilerini bir yamyam köyünde buldular. Kabile reisi pek de hoş olmadığı anlaşılan "Taka Wiku Mae Geri Kekomi Tajunda Abtrkcleuöwikkh" diye sözler etti. Yamyamlar mızraklarını size doğrulttular. Diğer ellerinde üstünde çeşitli geometrik şekiller olan kalkanlar var. Şimdi ne olacak?

- A)Tankut Hoca "Kabile reisi tanıdık, gider konuşurum" der ve gidip ikna eder.
B)Nihat Hoca "Allah'ın ya! Adamlar yüzyıllar önce bir sistem yapmış, Amazon'un ortasındaki kabile bile kalkanlarına o şekillerden yapmış. İnsan düşününce heyecanlanıyor." der.
C)Din Hocamız Sn. Rüstem Doğru "Bozguncular,Allah'tan korkmaz,bilgisayardan anlamaz delikanlılar." der.
D)Coğrafyacımız Emine Tiriç'le iyi anlaşır,onu alıp bizi bırakırlar.
E)Aşçımız Mehmet Usta yamyamlardan yeni yemek tarifleri öğrenir.

7)Kabile reisi Tankut Hoca'nın askerlik arkadaşı çıktı. Bize rehberlik etmesi için Matthew Oralcan adlı adamını emrimize verdi. Türkçe bilen ve Müslüman olan Matthew en çok hangi hocamızla tanıştı dersiniz?

- A)İnsana içinden çok kızsız da gülen Emine Altınoğlu
B)Her baktığında dua ettiğini sandığı Sedat Hoca'yla
C)Kendisine benzettiği için Eyüp Hoca'yla
D)Disiplinine hayran olduğu Ayşegül Hoca'yla
E)Atletik yapısından dolayı Cengiz Hoca'yla

Matthew Oralcan bizi yarışma salonuna kadar götürdü. Ucu ucuna yettik. O yorgunluk ve açlığa rağmen birinci olduk. Sonra bizi ziyafete davet etti misafirperver Brezilyalılar. "Sizin için en güzel yemeklerimizi yaptık,başka zaman bulamazsınız bunları." dediler. Yemekte ne vardı sizce? (Bu sefer şık yok, tahmin edin) Ben söyleyeyim:

- Kuru fasulye
-Bulgur
-Turşu

OBS: Oğuz Alp'in Belleme Sınavı

Cevaplar: 1) A 2) C 3) A 4) C 5) D 6) A 7) A

denenen, sevilen,
bilinen dersane

Aydın
ilinin
gürur

KONAKLI
Dershaneleri

Aydın'da...
NAZİLLİ'de...
BÖLGE'de...

Aydın Tel.:
2252225-2258513
2144409-2144410

Streetball Turnuvası

SPOR SERVİSİ

Okulumuzda her baharda düzenlenen streetball turnuvası bu Bahar da karşınızda... bu seferki turnuvaya katılım oldukça fazla. Turnuvaya katılan takımlar;

Chicken Power

Ç.Sayıcı
Ersin
Kaan
Emrah U.

Komite

Tahir
G.Meral
Bilgehan
Osman Ö.

Onatinakos

Fatih Y.
N. İlker
Oğuzalp
Coşku

Atopra Sinyors

Bahadı
Ali
Umut
İlker K.

Air Juniors

Erinç
Ömer K.
H. İbrahim
Serhan

Diyablos 2

Cevahir
Fırat
Çağlar
Ö. Orkun

Dadimler

Necati
Can
İrfan
Mehmet

Lokma Takımı

Doğucan
M. Kaan
Uğur

Sınıflar Arası Futbol Turnuvası

Bünyemize kattığımız yeni futbol sahamızda düzenlenen futbol turnuvasına tüm sınıflar katıldı! (zaten okulda 7 sınıf var) Bazı sınıfların oyuncu bulmakta zorlanmasına rağmen turnuva çok zevkli geçti. Son üç yılın şampiyonu 11-B ile berabere kalan 10-B şampiyonlukta iddialı olduğunu gösterdi ve finale yükseldi. Diğer takımlar da gösterdikleri mücadelelerle turnuvaya renk kattı.

Final maçı 10-B ile 11-B arasında oynandı. Kıyasıya bir mücadelenin yaşandığı maç 4-4 berabere sonuçlanınca penaltı atışlarına gidildi ve 11-B sınıfı şampiyon oldu.

Yanan son kırmızı ışık ve yarış başlıyor..!

Formula 1 dünyası bu sezon çok karmaşık ve çok heyecanlı olacağı benziyor. Geçen sezon Michael Schumacher'in zaferiyle noktalanmasının ardından bu sezon Toyota'nın F1 dünyasına katılmasıyla dengeler iyice bozulacak gibi... Her ne kadar Toyota bu sezona iddiasız başlasa da gelecek sezon ilk 3 için en büyük adaylardan biri. Ama Toyota bu sezon henüz çaylak. Abileri "Ferrari ve BMW"den çok şey öğrenmesi gerekebilir...

Sezonun ilk yarışı olan Avustralya Grand Prix'ine Ferrari takımı bu sezonki arabası olan F2002'nin dayanıklılık ve denge problemi çıkartabileceğini düşünerek geçen sezon kullandığı F2001 ile katıldı ve kazanmasını da bildi. McLaren takımının ise ilk yarıştaki en büyük problemi otomobillerinin dengelerini bir türlü sağlayamamasıydı. David Coulthart'ın yarış içinde 3-4 kez spin atması bunun en büyük göstergesiydi.

F1 otomobillerinin fazla yakıt alması lastiklerinde olukların yarış içinde silinmesi hatta kanatlardaki 1 cm'lik oynama bile otomobillerin dengesini alt üst eden

unsurlardan sadece birkaçı. Bu sorunları aşmak için de ekiplerin takım ruhunu hissetmesi ve en son teknolojileri kaçak da olsa yarışta kullanması şart!!

BMW Williams takımı ise bu sezona iddialı başladı. Sezonun ikinci yarısında BMW takımının pilotlarının ilk sırada yarışı bitirmesi bu sezonun hiç de kolay geçmeyeceğini gösterdi.

Gelelim lastik savaşlarına... F1'de Bridgestone ve Michelin firmalarının lastik rekabeti devam ediyor. İlk yarışa bakılırsa Michelin pek iyi başlayamadı. Bridgestone kendini kanıtladı ve Ferrari firmasıyla birlikte en iyi ürün olduğunu kanıtladı.

Durum şu ki bu sezon F1'de kimin şampiyon olacağını kestirmek pek de mümkün gözüküyor. (ama en büyük adayların Ferrari ve BMW olabileceğini söylemenin de faydası var.) bu arada bu sezon Prost takımının F1 dünyasına ekonomik nedenlerden dolayı ayrıldığını belirtmeden geçmeyelim. Eee ne diyelim ekonomik kriz onları da vurmuş.

FUTBOLUN DENGESİZLERİ

Emrah UYSAL

Pascal Nouma

Beşiktaş'ın Fransız gol makinesi Nouma geçtiğimiz sezon hırslı oyunu ve attığı birbirinden şık gollerle taraftarın sevgilisi olmuştu. Ancak sorunlu golcü birçok kez hırsına hakim olamadı ve takımını anlamsız yere yalnız bıraktı. Bar çıkışı gazeteciye dövmek, televizyonda rakip futbolcuya hakaret etmek, Gençlerbirliği futbolcusu Thomas'a kafa atmak gibi sabıkaları bulunan golcü futbolcunun en büyük sabıkası ise geçen seneki Leeds United - Beşiktaş maçında yaşandı. Hırsını kontrol edemeyen futbolcu attığı deparın ardından yumruğunu Leeds United'lı oyuncunun suratına patlatmıştı. Hakemin görmediği pozisyonu UEFA gördü ve Nouma'ya 5 maç ceza verdi.

Eric Cantona

Bu Fransız Dünya futbol tarihinin belki de en sorunlu çocuğu. Futbolla ilgilenenler Cantona'nın 8 ay futboldan men cezası aldığı olayı bilirler. 24 Ocak 1995 tarihinde oynanan Crystal Palace maçında Cantone sinirlenip tribünde oturan rakip taraftarlardan birine uçan tekme atarak kung-fu'da da ne kadar başarılı olduğunu gösteren yıldız futbolcu futboldan 8 ay uzaklaştırılmıştı.

Oliver Kahn

Alman milli takımının ve Bayern München'nin başarılı kalecisi Kahn sert oyunuyla tanınırdı. Topu sadece yakalamakla yetinmeyen ve bunun yanında birkaç futbolcuyu da sakatlamak

felsefesinden yola çıkan yıldız oyuncu kariyerinin zirvesine Borussia Dortmund'un orta saha oyuncusu Herlich'in kulağını ısırarak ulaşmıştı ama aldığı cezaların etkisiyle son yıllarda biraz daha sakinleşti.

Jose Luis Chilavert

Paraguay milli takımının 35 yaşındaki kalecisi kurtardığı gollerden çok attığı goller ve aldığı cezalarla dikkat çekiyor. Milli takımda ve kendi takımında penaltı ve frikikleri kullanan Chilavert sezonda ortalama 7-8 gol atıyor. Gallarda ve Aspirilla gibi oyuncuları kötü şekilde sakatlayan Chilavert bir keresinde top toplayıcı çocuğu tokatlamıştı. Hırçın oyuncu Arjantin liginde altışar ay olmak üzere 3 kez futboldan uzaklaştırıldı.

George Hagi

Karpatların Maradona'sı adıyla tanınan Hagi tartışmasız dünya futbolunun gelmiş geçmiş en yetenekli orta saha oyuncularından. Maalesef Hagi de saha içindeki hırsından dolayı birçok kez sportmenliğe aykırı hareketlerde bulundu. Fenerbahçeli Johnson'ın kaburgasını ve İtalyan futbolcu Conte'nin bacağına kırması ilk akla gelen vukuatlarından. Ancak en önemli olayı geçen sene Türkiye lig maçında yaşandı. Hagi önce Erol Ersoy'a tükürdü sonra sırtından itti ardından ayağına bastı. Hızını alamayan Hagi şeref tribününe gidip orda oturanlara bağırıp çağırmaya başladı.

Futbolumuz Göz Kamaştırıyor

Onur GÜVENÇ
Burak ÜNÜVAR

Futbol tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de gerek kulüpler gerekse de ulusal takımlar bazında son derece sevilen popüleritesi en yüksek spor dalı ve bu sporun ülkemizde böylesine sevilmesinin nedeni şüphesiz ki oynanan oyundan alınan zevktir. Bu zevk ancak başbaşa geçen bir mücadeleden alınabilir...

İspanya, İtalya, İngiltere gibi ülkelerin liglerinde 7-8 tane şampiyonluk adayı varken, ülkemizde şampiyonluk kavgası yıllardır üç büyükler arasında geçmekteydi.

Ancak, 70'li yıllarda ligde fırtına gibi esen Trabzonspor da aldığı 6 şampiyonlukla, bu kavgada "Anadolu Kulüpleri"nin de olacağına sinyalini verdi. Bu denge henüz sağlanamamış olsa da; Ankaragücü, Bursaspor, G. Antepspor gibi takımlar zirveyi zorlayacak düzeyde. Ankaragücü'nün bu sezon "Dört Büyükler"e karşı aldığı başarılı sonuçlar bunun en büyük habercisi.

Takımların birbirine yakın güçte olması ve açık futbol oynaması ilgiyi artırmış, artan ilgiyle gelen paralar futbolumuzu Avrupa dengine getirmeyi başarmıştır. Buna en büyük kanıt olarak yeni yapılan 52500 kişilik, Fenerbahçe Şükrü Saraçoğlu Stadi'nı gösterebiliriz.

Dünya futbolunda birçok Avrupa ve Güney Amerika ülkesi 10 yıl öncesine kadar söz sahibi iken, bunların yanına biz de katıldık. 90'lı yılların başında yapılan büyük bir altyapı ve tesisleşme atağıyla bu yükselişin temeli oluşturuldu. Artık biz de Brezilya, Arjantin, İtalya, İspanya gibi sayısız başarılarla

imza atmış ülkeler gibi futbol oynar hale geldik. Hatta zaman zaman onlardan üstün bile oynadık. Öyle ki milli takımımız son iki Dünya kupasına katılmış, son bir başarı olarak da 48 yıl aradan sonra bu yıl Kore ve Japonya'da düzenlenecek olan Dünya Kupası'na katılmaya hak kazanmıştır.

Başarılarla son 10 yılda kulüpler bazında da rastlanmakta. Alınan Kupaların ve sayısız başarının yanısıra, asıl önemli olan Galatasaray'ın Avrupa Şampiyonlar Liginde sebep olduğu tarihi değişikliktir. Bu olay şöyle gelişmiştir: 93-94 sezonunda Ada futbolunun en büyük temsilcisi Manchester United'ı 3-3 ve 0-0'lık skorlarla saf dışı bırakıp

Şampiyonlar ligine katılmıştır. Bu olay Avrupa'da büyük yankı yaratmış, 3-32'lük maç öncesi "Hindiler kızarmaya geldi." gibi alaycı bir yorum yapan İngilizleri de mahcup etmiştir. Aynı şekilde UEFA da lokomotif kulüplerin Şampiyonlar Liginde kalamadan elenmesinden pek hoşnut olmadı, ve Galatasaray'ın bu mucizevi başarısı üzerine statüyü değiştirip, lige seri başı uygulamasını getirdi. Bu da, artık futbolda dengeyi sağlayıp, öne bile geçtiğimiz en büyük kanıttı. Zaten bugün geldiğimiz nokta da bunu destekliyor.

Futbolumuzdaki bu yükselişin haziranda başlayacak olan Dünya Kupası'nda da sürmesi ve hedefi 12'den vurma dileğiyle...

Bir yanınız hep bizimle kalacak. Ömür boyu mutluluklar!

denenen, sevilen,
bilinen dersane

Aydın
İlinin
gururu

KONAKLI
Dershaneleri

30

AYDIN'da...
NAZILLI'da...
SÖKE'de...

Aydın Tel.:
2252225-2258513
2144409-2144410

Aydın ilinin gururu
KONAKLI
DERSHANELERİ

" Zoru başarır, öğretir, kazandırır, hedefinize ulaştırır."

Tam 30 yıldır; bitmek, tükenmek
bilmeyen bir enerjiyle, mükemmelle
en yakın derecede,

sizlere hizmet veriyoruz...

Üstlendiğimiz bu görev, sizleri ve
gelecek nesilleri mutlak başarıya
ulaştırıncaya dek devam edecek...

KONAKLI
DERSHANELERİ

Merkez: Hasan Efendi Mah. Varlık Sokak. No:36 - AYDIN / Tel: 0(256) 214 44 10 - 225 22 25 - 225 85 13
Şube: Cumhuriyet Mah. 5 Eylül Caddesi NAZİLLİ / Tel: 0(256) 312 49 42 - 313 45 23 - 315 27 71
Şube: Çeltikçi Mh. Futbol Sk. Halil Morel İşhanı - SÖKE / Tel: 0(256) 518 08 64 - 518 70 30

sürekli başarının tek adresi